

คู่มือปฏิบัติงานกระบวนการและแนวทางปฏิบัติการบันทึกการบันทึกบัญชี
สัญญาเช่า (TFRS ๑๖) ระบบผลิตไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (Solar Rooftop)

คู่สัญญา

การไฟฟ้านครหลวง

คู่มือฉบับนี้ ถือเป็นส่วนหนึ่งของคู่มือปฏิบัติงาน “กระบวนการและแนวทางปฏิบัติเพื่อรองรับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน
ฉบับที่ ๑๖ เรื่อง สัญญาเช่า (TFRS ๑๖) ฉบับแก้ไข ครั้งที่ ๒”

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
กระบวนการและแนวทางปฏิบัติการบันทึกบัญชีสัญญาเช่า (TFRS 16) ระบบผลิตไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ คู่สัญญา การไฟฟ้านครหลวง	
1. สรุปภาพรวม กระบวนการและแนวทางปฏิบัติการบันทึกบัญชีสัญญาเช่า (TFRS 16) ระบบผลิตไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ คู่สัญญา การไฟฟ้านครหลวง	1
2. กระบวนการและแนวทางปฏิบัติการบันทึกบัญชีสัญญาเช่า (TFRS 16) ระบบผลิตไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ คู่สัญญา การไฟฟ้านครหลวง	
2.1 การบันทึกบัญชีสินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินสัญญาเช่า	2
2.2 การบันทึกดอกเบี้ยจ่ายตามสัญญาเช่า	3
2.3 การบันทึกการจัดประเภทเจ้าหนี้สัญญาเช่าและดอกเบี้ยรอดตัดบัญชี	3
2.4 การบันทึกค่าเสื่อมราคา	3
2.5 การบันทึกต้นทุนจ่ายชำระค่าไฟฟ้าจากระบบโซลาร์เซลล์	4
2.6 การบันทึกบัญชีค่าไฟฟ้าโซลาร์เซลล์-ขั้นต่ำ	7
2.7 การตรวจสอบยอดคงค้างบัญชีเจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าถึงกำหนดชำระ - ตั้งหนี้ (Vendor – กพน.)	7
2.8 การจัดทำรายละเอียดเอกสารประกอบงบการเงิน	8
2.9 การบันทึกปรับปรุงกรณีมีการเปลี่ยนแปลงหนี้สินสัญญาเช่าใหม่	8
2.10 การบันทึกบัญชีเมื่อสัญญาครบกำหนด	12
ภาคผนวก ก	
การประเมินเนื้อหาของสัญญา	ก-2
ภาคผนวก ข	
รหัสบัญชีสำหรับสัญญาค่าไฟฟ้าระบบโซลาร์เซลล์	ข-2
ภาคผนวก ค	
เอกสารการอบรมมาตรฐานการบัญชี และมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ประจำปี 2017	ค-2
ภาคผนวก ง	
คู่มืออธิบายเครื่องมือที่ใช้ในการคำนวณสัญญาเช่า solar ระหว่าง กปภ และ กพน	ง-2

**1. สรุปภาพรวม กระบวนการและแนวทางปฏิบัติการบันทึกบัญชีสัญญาเช่า (TFRS16)
ระบบผลิตไฟฟ้าจากโซลาร์เซลล์ คู่สัญญา การไฟฟ้านครหลวง**

กำหนดการ/เหตุการณ์	กระบวนการปฏิบัติงานด้านบัญชี	ผู้รับผิดชอบ
1. ณ วันที่นำจ่ายกระแสไฟฟ้าจากระบบผลิตไฟฟ้าจากโซลาร์เซลล์ครั้งแรก	บันทึกรับรู้สินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินสัญญาเช่า ณ วันที่นำจ่ายกระแสไฟฟ้าจากระบบโซลาร์เซลล์ครั้งแรก (ข้อ 2.1)	หน่วยงานเจ้าของเรื่อง กจท./กบช.
2. ณ วันสิ้นเดือน	- บันทึกดอกเบี้ยจ่ายตามสัญญาเช่า (ข้อ 2.2) - บันทึกการจัดประเภทเจ้าหนี้สัญญาเช่าและดอกเบี้ยรอดตัดบัญชี (ข้อ 2.3) - บันทึกปรับมูลค่าระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (ข้อ 2.6) - บันทึกค่าเสื่อมราคา (ข้อ 2.4)	กบช. กบท.
3. เมื่อได้รับใบแจ้งหนี้ค่าไฟฟ้าจากระบบโซลาร์เซลล์	บันทึกตั้งหนี้และจ่ายชำระค่าไฟฟ้าจากระบบโซลาร์เซลล์ (ข้อ 2.5)	ฝอก.(กจท./กบก.) กบช./กกง.
4. ณ วันสิ้นไตรมาส	- บันทึกปรับปรุงบัญชีเจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าถึงกำหนดชำระ-ตั้งหนี้ (Vendor-กพน.) ที่คงค้าง (ข้อ 2.7) - จัดทำรายละเอียดประกอบงบการเงิน (ข้อ 2.8)	กบช.
5. ณ วันสิ้นปีงบประมาณ - กรณีหนี้สินสัญญาเช่าเพิ่มขึ้น - กรณีหนี้สินสัญญาเช่าลดลง - กรณียกเลิกสัญญาเช่าก่อนกำหนด	บันทึกปรับปรุงหนี้สินสัญญาเช่า (ข้อ 2.9)	หน่วยงานเจ้าของเรื่อง กบช.
6. เมื่อสัญญาครบกำหนด	บันทึกบัญชีตัดจำหน่ายสินทรัพย์สิทธิการใช้ (ข้อ 2.10)	กบท.

**2. กระบวนการและแนวทางปฏิบัติการบันทึกบัญชีสัญญาเช่า (TFRS16)
ระบบผลิตไฟฟ้าจากโซลาร์เซลล์ คู่สัญญา การไฟฟ้านครหลวง**

แนวทางปฏิบัติทางบัญชี	การบันทึกบัญชี
<p>2.1 การบันทึกบัญชีสินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินสัญญาเช่า</p> <p>เมื่อมีการส่งมอบและตรวจรับระบบผลิตไฟฟ้าจากโซลาร์เซลล์ตามสัญญา หน่วยงานเจ้าของเรื่อง ส่งข้อมูลให้ กบข. (งานประมวลบัญชี) เพื่อจัดทำ Template การคำนวณสัญญาเช่า Solar Cell ตามคู่มืออธิบายเครื่องมือที่ใช้ในการคำนวณสัญญาเช่า Solar Cell ระหว่าง กปภ. และ กฟน. ภาคผนวก ง (หน้าที่ 3-7) และหน่วยงานเจ้าของเรื่อง ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของเอกสารแล้วจัดส่งให้ กจท. เพื่อรวบรวมและจัดส่งเอกสารให้ กบข. (งานบัญชีเจ้าหนี้) ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของเอกสาร และบันทึกบัญชีสินทรัพย์สิทธิการใช้ หนี้สินสัญญาเช่า</p> <p>ทั้งนี้ หากไม่สามารถดำเนินการรวบรวมและจัดส่งเอกสารได้ ต้องรายงานสาเหตุให้สายงานต้นสังกัดรับทราบและแจ้ง กบข. เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง</p> <p>2.1.1 กบข. (งานประมวลบัญชี) คำนวณสินทรัพย์สิทธิการใช้ หนี้สินสัญญาเช่า และดอกเบี้ยรอดตัดบัญชี ณ วันที่นำจ่ายกระแสไฟฟ้าจากระบบโซลาร์เซลล์ครั้งแรก ผ่าน Template การคำนวณสัญญาเช่า Solar Cell ตามคู่มืออธิบายเครื่องมือที่ใช้ในการคำนวณสัญญาเช่า Solar Cell ระหว่าง กปภ. และ กฟน. ภาคผนวก ง (หน้าที่ 8-9) และแจ้ง กบข. (งานบัญชีเจ้าหนี้) บันทึกบัญชีให้ทันภายในวันที่ 10 ของเดือนถัดไป (ณ วันที่นำจ่ายกระแสไฟฟ้าจากระบบโซลาร์เซลล์ครั้งแรก) ดังนี้</p> <p>2.1.1.1 กบข. (งานบัญชีเจ้าหนี้) บันทึกบัญชีสินทรัพย์ฯ เจ้าหนี้ฯ และดอกเบี้ยรอดตัดบัญชีภายใต้สัญญาเช่า-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ โดยแบ่งจำนวนเงินหนี้สินแยกตามงวด ตามตารางการคำนวณสินทรัพย์และหนี้สินสัญญาเช่า</p> <p>2.1.1.2 กบข. (งานบัญชีเจ้าหนี้) บันทึกจัดประเภทเจ้าหนี้ฯ และดอกเบี้ยรอดตัดบัญชีภายใต้สัญญาเช่า-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (จากหนี้สินระยะยาวเป็นระยะสั้น) โดยแบ่งจำนวนเงินหนี้สินแยกตามงวดตามตารางการคำนวณสินทรัพย์และหนี้สินสัญญาเช่า และใช้ T-Code F-51 กำหนดประเภทเอกสารเป็น KR โดยหักล้างจากข้อ (2.1.1.1)</p> <p>หมายเหตุ : * กรณีไม่มีงบประมาณลงทุนให้บันทึก บัญชีพัก-สินทรัพย์สิทธิการใช้-ครุภัณฑ์ (1239006) และหักล้างเมื่อได้รับงบประมาณลงทุนทันที</p> <p>** การบันทึกรหัสบัญชี 2245011 ด้วยบัญชีผู้ขาย OLE (Other Long Electric) คือ เจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่าที่ถึงกำหนดมากกว่า 1 ปี-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ เท่ากับ จำนวนเงินตาม Template</p> <p>*** การบันทึกรหัสบัญชี 2184011 ด้วยบัญชีผู้ขาย OSE (Other Short Electric) คือ เจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่าที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ เท่ากับ จำนวนเงินตาม Template</p>	<div data-bbox="1420 347 1585 517" data-label="Image"> </div> <p align="center">เครื่องมือที่ใช้ในการคำนวณสัญญาเช่า Solar Cell</p> <p>Dr. สินทรัพย์สิทธิการใช้-ครุภัณฑ์ (*1231007)</p> <p>Dr. ดอกเบี้ยจ่ายรอดตัดบัญชีภายใต้สัญญาเช่า-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (2245012) (แยกตามงวด)</p> <p>Cr. เจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่า-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (**2245011) (แยกตามงวด)</p> <p>Dr. เจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่า-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (หักล้าง) (**2245011)</p> <p>Dr. ดอกเบี้ยจ่ายรอดตัดบัญชีที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (2184012) (แยกตามงวด)</p> <p>Cr. เจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่าที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (***) (แยกตามงวด)</p> <p>Cr. ดอกเบี้ยจ่ายรอดตัดบัญชีภายใต้สัญญาเช่า-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (หักล้าง) (2245012)</p>

**2. กระบวนการและแนวทางปฏิบัติการบันทึกบัญชีสัญญาเช่า (TFRS16)
ระบบผลิตไฟฟ้าจากโซลาร์เซลล์ คู่สัญญา การไฟฟ้านครหลวง (ต่อ)**

แนวทางปฏิบัติทางบัญชี	การบันทึกบัญชี
<p>2.2 การบันทึกดอกเบี้ยจ่ายตามสัญญาเช่า ณ วันสิ้นเดือน กบช. (งานประมวลบัญชี) บันทึกดอกเบี้ยจ่าย ตามสัญญาเช่า ประจำเดือน ทุก ๆ สิ้นเดือน โดยดำเนินการคำนวณผ่าน Template การคำนวณ สัญญาเช่า Solar Cell ตามคู่มืออธิบายเครื่องมือที่ใช้ในการคำนวณสัญญาเช่า Solar Cell ระหว่าง กปภ. และ กฟน. ภาคผนวก ง (หน้าที่ 10-11) และบันทึกบัญชี ตามรายการจำนวนเงินที่ได้บันทึกจัดประเภทไว้เป็นดอกเบี้ยรอดภายใน 1 ปี</p> <p>2.3 การบันทึกการจัดประเภทเจ้าหนี้สัญญาเช่าและดอกเบี้ยรอดบัญชี ณ วันสิ้นเดือน กบช. (งานบัญชีเจ้าหนี้/งานประมวลบัญชี) ดำเนินการคำนวณ ผ่าน Template ตามคู่มืออธิบายเครื่องมือที่ใช้ในการคำนวณสัญญาเช่า Solar Cell ระหว่าง กปภ. และ กฟน. ภาคผนวก ง (หน้าที่ 10-11) เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ของรายการปรับปรุงบัญชี ดังนี้</p> <p>2.3.1 ณ วันสิ้นเดือน กบช. (งานบัญชีเจ้าหนี้) ต้องตรวจสอบการจัดประเภท หนี้สินระยะสั้นตาม Template ว่ามี “เจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่าที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี” หรือไม่ โดยต้องบันทึกการจัดประเภทรายการบัญชีที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี (จากหนี้สินระยะยาวเป็นระยะสั้น) ให้ดำเนินการบันทึกบัญชีโดยใช้ T-Code F-51 กำหนดประเภทเอกสารเป็น KR หักล้างจากข้อ (2.1.1.1) และตรวจสอบความถูกต้อง ของรายการบันทึกบัญชีกับ Template เครื่องมือที่ใช้ในการคำนวณสัญญาเช่า Solar Cell ระหว่าง กปภ. และ กฟน.</p> <p>2.3.2 ณ วันสิ้นเดือน กบช. (งานประมวลบัญชี) ต้องตรวจสอบการจัดประเภท หนี้สินระยะสั้นตาม Template ว่ามี “ดอกเบี้ยรอดบัญชีที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี” หรือไม่ โดยต้องบันทึกการจัดประเภทรายการบัญชีที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี (จากหนี้สินระยะยาวเป็นระยะสั้น) หักล้างจากข้อ (2.1.1.1) และตรวจสอบความถูกต้อง ของรายการบันทึกบัญชีกับ Template เครื่องมือที่ใช้ในการคำนวณสัญญาเช่า Solar Cell ระหว่าง กปภ. และ กฟน.</p> <p>2.4 การบันทึกค่าเสื่อมราคา 2.4.1 ณ วันสิ้นเดือน กบช. ต้องดำเนินการบันทึกประมวลผลค่าเสื่อมราคา ประจำเดือนในระบบ SAP</p>	<p>Dr. ดอกเบี้ยจ่ายภายใต้สัญญาเช่า-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (6291018) Cr. ดอกเบี้ยจ่ายรอดบัญชีที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (2184012)</p> <p>Dr. เจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่า-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (หักล้าง) (**2245011) Cr. เจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่าที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (**2184011)</p> <p>Dr. ดอกเบี้ยจ่ายรอดบัญชีที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (2184012) Cr. ดอกเบี้ยจ่ายรอดบัญชีภายใต้สัญญาเช่า-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (หักล้าง) (2245012)</p> <p>Dr. ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์สิทธิการใช้-ครุภัณฑ์ (6281005) Cr. ค่าเสื่อมราคาสะสมสินทรัพย์สิทธิการใช้-ครุภัณฑ์ (****1232006)</p>

**2. กระบวนการและแนวทางปฏิบัติการบันทึกบัญชีสัญญาเช่า (TFRS16)
ระบบผลิตไฟฟ้าจากโซลาร์เซลล์ คู่สัญญา การไฟฟ้านครหลวง (ต่อ)**

แนวทางปฏิบัติทางบัญชี	การบันทึกบัญชี
<p>2.4 การบันทึกค่าเสื่อมราคา(ต่อ)</p> <p>2.4.2 ณ วันสิ้นเดือนที่มีการบันทึกบัญชีทรัพย์สิน ให้ กบท. เรียงรายงานการได้มาประจำเดือน ตามคู่มือการเรียงรายงานตรวจสอบการบันทึกบัญชีสินทรัพย์ถาวร-สิทธิการใช้ เพื่อตรวจสอบการบันทึกสินทรัพย์ถาวร จากระบบสินทรัพย์ถาวร (SAP-AA)</p> <p>หมายเหตุ : **** กรณีไม่มีงบประมาณลงทุนให้บันทึก บัญชีพัก-ค่าเสื่อมราคาสะสม-สินทรัพย์สิทธิการใช้ครุภัณฑ์ (1239106) โดยกำหนดประเภทเอกสารเป็น JV และปรับปรุงเมื่อได้รับงบประมาณลงทุนทันที</p>	
<p>2.5 การบันทึกต้นทุนจ่ายชำระค่าไฟฟ้าจากระบบโซลาร์เซลล์</p> <p>2.5.1 เมื่อ ผอ.ก(จท./กบค.) ได้รับต้นฉบับใบแจ้งหนี้ ค่าไฟฟ้าระบบโซลาร์เซลล์ จาก กฟน. ให้ส่งกองบริการกลาง ตรวจสอบปริมาณการใช้ไฟฟ้า จำนวนเงินกับมิเตอร์ระบบโซลาร์เซลล์ และรับรองความถูกต้องเพื่อรวบรวมเอกสารส่งให้ กบข. (งานบัญชีเจ้าหนี้) กรอกข้อมูลปริมาณใช้จริง ค่าไฟฟ้า ภาษีซื้อ และค่าธรรมเนียมธนาคาร ใน Template การคำนวณสัญญาเช่า Solar Cell ตามคู่มืออธิบายเครื่องมือที่ใช้ในการคำนวณสัญญาเช่า Solar Cell ระหว่าง กปภ. และ กฟน. ภาคผนวก ง (หน้าที่ 12-14) เพื่อใช้สำหรับการตรวจสอบการบันทึกบัญชีต้นทุนในระบบ SAP โดยใช้ T-Code F-51 และพิมพ์ใบสำคัญจ่าย เสนอผู้มีอำนาจลงนามผู้ตรวจสอบและผู้สอบทาน จัดส่งเอกสารไปยัง กกง. เพื่อดำเนินการจ่ายชำระเงิน (กรณีมีค่าปรับให้ดำเนินการบันทึกบัญชีโดยใช้ T-Code F-43 และจัดทำบันทึกแจ้ง กกง. เพื่อออกไปเสร็จรับเงินค่าปรับให้ กฟน.)</p> <p>ทั้งนี้ ให้ กบข.(งานบัญชีเจ้าหนี้) ดำเนินการขอเปิด Vendor-กฟน. (เจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าถึงกำหนดชำระ-ตั้งหนี้) โดยใช้บัญชีแยกประเภท (2131002)</p> <p>หมายเหตุ : 1. การบันทึกหนี้บัญชี 2184011 ด้วยบัญชีผู้ขาย OSE (Other Short Electric) คือ เจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่าที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ เท่ากับ จำนวนเงินตาม Template ของค่าไฟฟ้าแต่ละเดือน</p> <p>2. ปรับมูลค่าหนี้สินสัญญาเช่าโซลาร์เซลล์-สำนักงาน คือ ส่วนที่ไม่เป็นสัญญาเช่า (ส่วนเกินขั้นต่ำ) เท่ากับ จำนวนเงินตามใบแจ้งหนี้ ก่อน ภาษีมูลค่าเพิ่ม หักด้วย เจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่าที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี</p> <p>3. ปรับมูลค่าหนี้สินสัญญาเช่าโซลาร์เซลล์-สำนักงานให้ระบุจำนวนหน่วยไฟฟ้าในระบบ SAP ช่องปริมาณ</p>	<p>กรณีค่าไฟฟ้าโซลาร์เซลล์-สำนักงาน (BA1001) – เกินขั้นต่ำ</p> <p>Dr. เจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่าที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (**2184011)</p> <p>Dr. ปรับมูลค่าหนี้สินสัญญาเช่าโซลาร์เซลล์-สำนักงาน (2184013)</p> <p>Dr. ค่าธรรมเนียมธนาคาร (6274001)</p> <p>Dr. ภาษีซื้อไม่ถึงกำหนดชำระ (1191002)</p> <p>Cr. (Vendor) เจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าถึงกำหนดชำระ-ตั้งหนี้ (2131002) (จำนวนเงินเท่ากับรหัสบัญชี 2184011 และระบุในช่องข้อความ เพิ่มคำว่า “OSE”)</p> <p>Cr. (Vendor) เจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าถึงกำหนดชำระ-ตั้งหนี้ (2131002) (จำนวนเงินเท่ากับผลรวมรหัสบัญชี 1191002 กับ 2184013 และระบุในช่องข้อความ เพิ่มคำว่า “ภาษี + ส่วนเกิน”)</p> <p>Cr. (Vendor) เจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าถึงกำหนดชำระ-ตั้งหนี้ (2131002) (จำนวนเงินเท่ากับรหัสบัญชี 6274001 และระบุในช่องข้อความ เพิ่มคำว่า “ค่าธรรมเนียม”)</p> <p>กรณีค่าไฟฟ้าโซลาร์เซลล์-สำนักงาน (BA1001) – ไม่ถึงขั้นต่ำ</p> <p>Dr. เจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่าที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (**2184011)</p> <p>Dr. ค่าธรรมเนียมธนาคาร (6274001)</p> <p>Dr. ภาษีซื้อไม่ถึงกำหนดชำระ (1191002)</p> <p>Cr. ปรับมูลค่าหนี้สินสัญญาเช่าโซลาร์เซลล์-สำนักงาน (2184013)</p> <p>Cr. (Vendor) เจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าถึงกำหนดชำระ-ตั้งหนี้ (2131002) (จำนวนเงินเท่ากับใบแจ้งหนี้ก่อนภาษี และระบุในช่องข้อความ เพิ่มคำว่า “OSE”)</p> <p>Cr. (Vendor) เจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าถึงกำหนดชำระ-ตั้งหนี้ (2131002) (จำนวนเงินเท่ากับรหัสบัญชี 1191002 และระบุในช่องข้อความ เพิ่มคำว่า “ภาษี”)</p> <p>Cr. (Vendor) เจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าถึงกำหนดชำระ-ตั้งหนี้ (2131002) (จำนวนเงินเท่ากับรหัสบัญชี 6274001 และระบุในช่องข้อความ เพิ่มคำว่า “ค่าธรรมเนียม”)</p> <p>กรณีถ้ามีค่าปรับค่าไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (BA1001)</p> <p>Dr. (Vendor) เจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าถึงกำหนดชำระ-ตั้งหนี้ 29(Y) (2131002)</p> <p>Cr. รายได้ค่าปรับและค่าเสียหาย (50) (BA 1001) (4291001)</p>

2. กระบวนการและแนวทางปฏิบัติการบันทึกบัญชีสัญญาเช่า (TFRS16)
ระบบผลิตไฟฟ้าจากโซลาร์เซลล์ คู่สัญญา การไฟฟ้านครหลวง (ต่อ)

แนวทางปฏิบัติทางบัญชี	การบันทึกบัญชี
<p>2.5 การบันทึกต้นทุนจ่ายชำระค่าไฟฟ้าจากระบบโซลาร์เซลล์ (ต่อ)</p> <p>ทั้งนี้ กรณี กกง. (งานบริหารการเงิน) จ่ายชำระค่าไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ไม่ทันภายในไตรมาสที่ตั้งหนี้ ให้ กบข. (งานประมวลบัญชี) ดำเนินการตรวจสอบยอดคงค้างบัญชีเจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าถึงกำหนดชำระ-ตั้งหนี้ (2131002) และปรับปรุงรายการบัญชีตามข้อ 2.7</p> <p>2.5.2 เมื่อครบกำหนดจ่ายชำระค่าไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ให้ กกง. (งานบริหารการเงิน) บันทึกบัญชีจ่ายชำระค่าไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ในระบบ SAP ให้ดำเนินการบันทึกบัญชีโดยใช้ T-Code F-53 และแจ้ง กฟน. ให้ทราบกำหนดวันจ่ายชำระเพื่อให้ กฟน. นำส่งต้นฉบับใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี (กรณีมีค่าปรับให้แรงงานตัวแทนเก็บเงินออกใบเสร็จรับเงินค่าปรับในระบบ CIS และนำส่งใบเสร็จรับเงินค่าปรับและค่าเสียหายให้ กฟน. ต่อไป)</p> <p>กรณีมีค่าปรับค่าไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ เมื่อ กกง. (งานบริหารการเงิน) ออกใบเสร็จรับเงินค่าปรับและค่าเสียหาย และบันทึกบัญชีในระบบ SAP</p> <p>2.5.3 กกง. (งานบริหารการเงิน) ตรวจสอบความถูกต้องของต้นฉบับใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี พร้อมจัดส่งต้นฉบับใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษีไปยัง กบข. (งานบัญชีเจ้าหนี้) เพื่อบันทึกรายการโอนภาษีซื้อไม่ถึงกำหนดเป็นภาษีซื้อ</p> <p>2.5.4 กบข. (งานบัญชีเจ้าหนี้) สอบทานต้นฉบับใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี ให้บันทึกรายการโอนภาษีซื้อไม่ถึงกำหนดเป็นภาษีซื้อ (กรณีต้นฉบับใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี ให้จัดทำบันทึกส่ง กกง. เพื่อประสานงานให้ กฟน. ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้อง)</p> <p>2.5.5 ณ วันสิ้นเดือน ให้ กบข.(งานประมวลบัญชี) ตรวจสอบบัญชีพักระบบลูกหนี้ (1181004) และบันทึกปรับปรุงรายการค่าปรับและค่าเสียหาย</p>	<p>Dr. (Vendor) เจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าถึงกำหนดชำระ-ตั้งหนี้ (BA1001) (2131002) Cr. พัก กระแส (BA1001) (2133039) Cr. (Vendor) เจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าถึงกำหนดชำระ-ตั้งหนี้ (BA1001) (2131002)(ค่าปรับและค่าเสียหาย)(ถ้ามี)</p> <p>Dr. พัก กระแส (BA1001) (2133039) Cr. ธนาकार (BA1001) (1113052)</p> <p>หมายเหตุ : รหัสบัญชีการจ่ายชำระค่าไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ ขึ้นอยู่กับวิธีการจ่ายชำระของกองการเงิน</p> <p>Dr. พัก ระบบลูกหนี้ (BA1001) (1181004) Cr. รายได้ค่าปรับและค่าเสียหาย (BA 1001) (4291001)</p> <p>Dr. ภาษีซื้อ (BA 1001) (1191001) Cr. ภาษีซื้อไม่ถึงกำหนด (BA 1001) (1191002)</p> <p>Dr. รายได้ค่าปรับและค่าเสียหาย (BA 1001) (4291001) Cr. พัก ระบบลูกหนี้ (BA1001) (1181004)</p>

2. กระบวนการและแนวทางปฏิบัติการบันทึกบัญชีสัญญาเช่า (TFRS16)
ระบบผลิตไฟฟ้าจากโซลาร์เซลล์ คู่สัญญา การไฟฟ้านครหลวง (ต่อ)

แนวทางปฏิบัติทางบัญชี	การบันทึกบัญชี
<p>2.5 การบันทึกตั้งหนี้จ่ายชำระค่าไฟฟ้าจากระบบโซลาร์เซลล์ (ต่อ)</p> <p>2.5.6 กรณีที่มีค่าปรับเนื่องจากจ่ายค่าไฟฟ้าเกินกำหนดชำระ ขั้นตอนการปฏิบัติงานมีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กรณีที่มีค่าปรับเนื่องจากจ่ายค่าไฟฟ้าเกินกำหนดชำระ การไฟฟ้าส่งใบแจ้งหนี้ค่าปรับ(ต้นฉบับ) ให้ กปภ. (สนญ.) 2. ตรวจสอบใบแจ้งหนี้ค่าปรับ หากไม่ถูกต้อง ให้ติดต่อการไฟฟ้า 3. จัดทำแบบฟอร์มใบขอเบิกค่าใช้จ่าย และส่งอนุมัติ 4. บันทึกใบแจ้งหนี้ค่าปรับเข้าระบบ AP โดยบันทึกตัดงบประมาณข้างกลางหรือหากทราบว่าล่าช้าที่หน่วยงานใด ให้บันทึกเข้าศูนย์ต้นทุนของหน่วยงานนั้น ๆ โดยตรง ไม่ต้องเข้ารหัสศูนย์ต้นทุนกลาง ให้ดำเนินการบันทึกบัญชีโดยใช้ T-Code F-43 5. ตรวจสอบเอกสารการอนุมัติตั้งหนี้ และอนุมัติปลดบล็อก 6. เรียกดูข้อมูลเจ้าหน้าที่ผ่านการอนุมัติและถึงกำหนดชำระเงิน 7. บันทึกรายการจ่ายเงินและจัดทำเช็คให้การไฟฟ้า แล้วส่งเอกสารให้งานบัญชีเจ้าหน้าที่ สำนักงานใหญ่ 8. ตรวจสอบเอกสารว่าจะต้องบันทึกตั้งลูกหนี้พนักงาน เพื่อให้พนักงานนำเงินมาจ่ายชำระคืนค่าปรับให้กับ กปภ. หรือไม่ หากจะต้องบันทึกตั้งลูกหนี้พนักงาน เนื่องจาก การจ่ายค่าปรับล่าช้าเกิดจากความบกพร่องของพนักงาน ให้นำสำเนาเอกสารการจ่ายเงินส่งให้กบข. (งานประมวลบัญชี) กรณีตั้งลูกหนี้พนักงานของสำนักงานใหญ่ 9. บันทึกตั้งลูกหนี้พนักงาน เพื่อชำระคืนค่าปรับในระบบ AP โดยใช้ Special GL (4) 10. แจ้งพนักงานให้นำเงินมาจ่ายชำระคืนค่าปรับ <p>หมายเหตุ : การจ่ายเงินค่าไฟฟ้าแบบรวมจ่ายที่ส่วนกลางนั้น กรณีที่หน่วยงานใดมีการติดตั้งมิเตอร์ใหม่หรือขอยกเลิก หรือมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลอื่น เช่น ชื่อ/ที่อยู่ ในใบกำกับภาษี เป็นต้น ให้ทำบันทึกแจ้งกองการเงิน สำนักงานใหญ่ เพื่อติดต่อประสานงานกับการไฟฟ้า สำนักงานใหญ่ ให้ดำเนินการต่อไป หากหน่วยงานนั้นไม่แจ้งให้กองการเงิน สำนักงานใหญ่ทราบ แล้วทำให้เกิดค่าปรับขึ้นเนื่องจากจ่ายค่าไฟฟ้าไม่ทันกำหนดชำระ หน่วยงานนั้น ๆ จะต้องรับผิดชอบค่าปรับที่เกิดขึ้นหรือเรียกเก็บจากพนักงานในสังกัดของหน่วยงานนั้น ๆ</p>	<p>Dr. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ (6279008) (1Y.6279008.1XXXXX) รหัสศูนย์ต้นทุนของหน่วยงานนั้น ๆ Cr. เจ้าหนี้อื่น ๆ (2183006)</p> <p>Dr. ลูกหนี้พนักงาน (1181002) (EIXXXXXX) Cr. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ (6279008) (1Y.6279008.1XXXXX) รหัสศูนย์ต้นทุนของหน่วยงานนั้น ๆ</p>

2. กระบวนการและแนวทางปฏิบัติการบันทึกบัญชีสัญญาเช่า (TFRS16)
ระบบผลิตไฟฟ้าจากโซลาร์เซลล์ คู่สัญญา การไฟฟ้านครหลวง (ต่อ)

แนวทางปฏิบัติทางบัญชี	การบันทึกบัญชี
<p>2.6 การบันทึกบัญชีค่าไฟฟ้าโซลาร์เซลล์-ขั้นต่ำ ณ วันสิ้นเดือน ให้ กบข. (งานประมวลบัญชี) บันทึกปรับปรุงบัญชีค่าไฟฟ้าโซลาร์เซลล์-ขั้นต่ำ โดยดำเนินการคำนวณผ่าน Template การคำนวณสัญญาเช่า Solar Cell ตามคู่มืออธิบายเครื่องมือที่ใช้ในการคำนวณสัญญาเช่า Solar Cell ระหว่าง กปภ. และ กฟน. ภาคผนวก ง (หน้าที่ 10-11) และตรวจสอบความถูกต้องของรายการเพื่อบันทึกค่าไฟฟ้าโซลาร์เซลล์-สำนักงาน-ขั้นต่ำ ในระบบ SAP โดยกำหนดประเภทเอกสารเป็น JV</p> <p>หมายเหตุ : สัญญา กฟน. ไม่มีการบันทึกค่าไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ค้างจ่าย เนื่องจากผลต่างค่าพลังงานไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ที่แท้จริงกับมูลค่าขั้นต่ำเป็นบัญชีปรับมูลค่าหนี้สินสัญญาเช่าโซลาร์เซลล์ (หนี้สินอื่น)</p> <p>2.7 การตรวจสอบยอดคงค้างบัญชีเจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าถึงกำหนดชำระ-ตั้งหนี้ (Vendor-กฟน.) ณ สิ้นไตรมาส กบข. (งานประมวลบัญชี) ต้องตรวจสอบบัญชีเจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าถึงกำหนดชำระ-ตั้งหนี้ (Vendor-กฟน.) รหัสบัญชี 2131002 ที่คงค้าง ณ สิ้นไตรมาส หาก กกข. (งานบริหารการเงิน) บันทึกจ่ายชำระค่าไฟฟ้าโซลาร์เซลล์จ่ายเงินไม่ทันภายในไตรมาสที่ตั้งหนี้ ตามข้อ 2.5.2</p> <p>กบข. (งานประมวลบัญชี) ตรวจสอบบัญชีเจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าถึงกำหนดชำระ-ตั้งหนี้ (Vendor-กฟน.) รหัสบัญชี 2131002 คงค้าง ณ สิ้นไตรมาส หากมีจำนวนภาษีซื้อไม่ถึงกำหนดและค่าธรรมเนียมธนาคารรวมอยู่ ซึ่งไม่ใช่เจ้าหนี้สัญญาเช่าตาม Template ให้ปรับปรุงเจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าที่ถึงกำหนดชำระ-ตั้งหนี้</p> <p>หมายเหตุ : สำหรับจำนวนส่วนเกินขั้นต่ำที่รวมอยู่ในบัญชีเจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าถึงกำหนดชำระ-ตั้งหนี้คงค้าง ณ สิ้นไตรมาส ไม่ต้องบันทึกปรับปรุงบัญชี เนื่องจากส่วนเกินขั้นต่ำ (ปรับมูลค่าหนี้สินสัญญาเช่าโซลาร์เซลล์-สำนักงาน) ซึ่งจัดอยู่ในหน้างบการเงินของกลุ่มหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปีแล้ว</p>	<p>Dr. ค่าไฟฟ้าโซลาร์เซลล์-สำนักงาน-ขั้นต่ำ (6251004) Cr. ปรับมูลค่า-ค่าไฟฟ้าโซลาร์เซลล์-สำนักงาน (6251005)</p> <p>Dr. (Vendor) เจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าถึงกำหนดชำระ-ตั้งหนี้ (BA1001) (2131002) (เท่ากับภาษี 1191002) Dr. (Vendor) เจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าถึงกำหนดชำระ-ตั้งหนี้ (BA1001) (2131002) (เท่ากับค่าธรรมเนียม 6274001) Cr. (Vendor) เจ้าหนี้ภาษีซื้อตามสัญญาเช่าที่ถึงกำหนดชำระ (BA1001) (2131003) (เท่ากับภาษี 1191002) Cr. ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายอื่นๆ (BA1001) (2182006) (เท่ากับค่าธรรมเนียม 6274001)</p> <p>** และทำการกลับรายการ ณ วันที่ 1 ของต้นเดือนถัดไป ดังนี้</p> <p>Dr. (Vendor) เจ้าหนี้ภาษีซื้อตามสัญญาเช่าที่ถึงกำหนดชำระ (BA1001) (2131003) (เท่ากับภาษี 1191002) Dr. ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายอื่นๆ (BA1001) (2182006) (เท่ากับค่าธรรมเนียม 6274001) Cr. (Vendor) เจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าถึงกำหนดชำระ-ตั้งหนี้ (BA1001) (2131002) (เท่ากับภาษี 1191002) Cr. (Vendor) เจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าถึงกำหนดชำระ-ตั้งหนี้ (BA1001) (2131002) (เท่ากับค่าธรรมเนียม 6274001)</p>

2. กระบวนการและแนวทางปฏิบัติการบันทึกบัญชีสัญญาเช่า (TFRS16)
ระบบผลิตไฟฟ้าจากโซลาร์เซลล์ คู่สัญญา การไฟฟ้านครหลวง (ต่อ)

แนวทางปฏิบัติทางบัญชี	การบันทึกบัญชี
<p>2.8 การจัดทำรายละเอียดเอกสารประกอบงบการเงิน ทุกสิ้นไตรมาส กบข./กบท. ต้องจัดทำรายละเอียดประกอบงบการเงินตามบันทึกที่ กบข. แจ้งเวียน เรื่อง การจัดทำเอกสารประกอบงบการเงินในแต่ละปี</p> <p>2.9 การบันทึกปรับปรุงกรณีมีการเปลี่ยนแปลงหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ การเปลี่ยนแปลงหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ให้พิจารณาว่าเป็นการประเมินหนี้ตามสัญญาเช่าใหม่ (Lease reassessment) หรือการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า (Lease modification) ตามเอกสารการอบรมมาตรฐานการบัญชี และมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ประจำงวดที่ 2 ภาคผนวก ค (หน้าที่ 19-57) ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ หากต้องใช้อัตราคิดลดใหม่ ณ วันที่มีการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า ให้หมายถึงวันที่ลงนามในสัญญาแก้ไข และหากต้องใช้อัตราคิดลดเดิม ให้หมายถึงวันที่นำจ่ายกระแสไฟฟ้าจากระบบโซลาร์เซลล์ครั้งแรก</p> <p>สัญญา กฟน. กำหนดให้จ่ายชำระค่าบริการตามวงเงินตามสัญญาให้ครบ หากวงเงินหมดก่อนสัญญา กฟน. จะไม่คิดค่าบริการจนกว่าจะครบระยะเวลาตามสัญญา หากครบระยะเวลาตามสัญญายังคงมีวงเงินเหลือ ให้ขยายระยะเวลาสัญญาออกไปจนกว่าจะจ่ายวงเงินหมดตามสัญญา</p> <p>ซึ่งในระหว่างเดือน ผลต่างระหว่างค่าพลังงานไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ที่ใช้จริงกับมูลค่าขั้นต่ำที่คำนวณไว้เป็นหนี้สินตามสัญญาเช่า พักไว้ที่บัญชีปรับมูลค่าหนี้สินสัญญาเช่าโซลาร์เซลล์ (หนี้สินอื่นๆ) ผลต่างที่เกิดขึ้นให้รับรู้เข้าบัญชีดอกเบี้ยจ่ายสัญญาเช่า ดังนั้น ทุกสิ้นปีงบประมาณให้การประเมินหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ โดยให้ กบข. (งานประมวลบัญชี) ดำเนินการคำนวณผ่าน Template การคำนวณสัญญาเช่า Solar Cell ตามคู่มืออธิบายเครื่องมือที่ใช้ในการคำนวณสัญญาเช่า Solar Cell ระหว่าง กปภ. และ กฟน. ภาคผนวก ง (หน้าที่ 15-21) และจัดส่งรายละเอียดที่เกี่ยวข้องให้ กบข. (งานบัญชีเจ้าหนี้) บันทึกปรับปรุงบัญชี ดังนี้</p>	<div data-bbox="1496 288 1671 464" data-label="Image"> </div> <p data-bbox="1473 491 1697 544">เอกสารประกอบงบการเงิน สำหรับสัญญาเช่า</p>

2. กระบวนการและแนวทางปฏิบัติการบันทึกบัญชีสัญญาเช่า (TFRS16)
ระบบผลิตไฟฟ้าจากโซลาร์เซลล์ คู่สัญญา การไฟฟ้านครหลวง (ต่อ)

แนวทางปฏิบัติทางบัญชี	การบันทึกบัญชี
<p>2.9 การบันทึกปรับปรุงกรณีมีการเปลี่ยนแปลงหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ (ต่อ)</p> <p>2.9.1 กรณีที่หนี้สินตามสัญญาเช่าเพิ่มขึ้น</p> <p>กบช. (งานบัญชีเจ้าหนี้) บันทึกบัญชีเจ้าหนี้ฯ และดอกเบี้ยรอดตัดบัญชีภายใต้สัญญาเช่า-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ ตามตารางการคำนวณสินทรัพย์และหนี้สินสัญญาเช่า-เปลี่ยนแปลง</p> <p>กบช. (งานบัญชีเจ้าหนี้) บันทึกปรับปรุงเจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่า-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ และดอกเบี้ยรอดตัดบัญชีส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี (หนี้สินระยะยาวเป็นหนี้สินระยะสั้น) ตามตารางการคำนวณสินทรัพย์และหนี้สินสัญญาเช่า-เปลี่ยนแปลง</p>	<p>Dr. ปรับมูลค่าหนี้สินสัญญาเช่าโซลาร์เซลล์-สำนักงาน (หักล้าง) (2184013)</p> <p>Dr. เจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่าที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (หักล้างออก)(2184011) (เก่า)</p> <p>Dr. เจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่า-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (หักล้าง) (2245011) (เก่า)</p> <p>Dr. ดอกเบี้ยจ่ายรอดตัดบัญชีภายใต้สัญญาเช่า-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (แยกตามงวด) (2245012) (ใหม่)</p> <p>Dr. ดอกเบี้ยจ่ายภายใต้สัญญาเช่า-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (6291018) (ผลต่าง) (ถ้ามี)</p> <p>Cr. ดอกเบี้ยจ่ายรอดตัดบัญชีที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (หักล้าง) (2184012) (เก่า)</p> <p>Cr. ดอกเบี้ยจ่ายรอดตัดบัญชีภายใต้สัญญาเช่า-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (หักล้าง) (2245012) (เก่า)</p> <p>Cr. เจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่า-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (แยกตามงวด) (2245011) (ใหม่)</p> <p>Cr. ดอกเบี้ยจ่ายภายใต้สัญญาเช่า-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (6291018) (ผลต่าง) (ถ้ามี)</p> <p>Dr. เจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่า-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (หักล้าง) (**2245011)</p> <p>Dr. ดอกเบี้ยจ่ายรอดตัดบัญชีที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (2184012)</p> <p>Cr. เจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่าที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (2184011)</p> <p>Cr. ดอกเบี้ยจ่ายรอดตัดบัญชีภายใต้สัญญาเช่า-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (*หักล้าง) (2245012)</p>

2. กระบวนการและแนวทางปฏิบัติการบันทึกบัญชีสัญญาเช่า (TFRS16)
ระบบผลิตไฟฟ้าจากโซลาร์เซลล์ คู่สัญญา การไฟฟ้านครหลวง (ต่อ)

แนวทางปฏิบัติทางบัญชี	การบันทึกบัญชี
<p>2.9 การบันทึกปรับปรุงกรณีมีการเปลี่ยนแปลงหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ (ต่อ)</p> <p>2.9.2 กรณีที่หนี้สินตามสัญญาเช่าลดลง</p> <p>กบช. (งานบัญชีเจ้าหนี้) บันทึกบัญชีเจ้าหนี้ฯ และดอกเบี่ยรอดตัดบัญชีภายใต้สัญญาเช่า-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ ตามตารางการคำนวณสินทรัพย์และหนี้สินสัญญาเช่า-เปลี่ยนแปลง</p> <p>กบช. (งานบัญชีเจ้าหนี้) บันทึกปรับปรุงเจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่า-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ และดอกเบี่ยรอดตัดบัญชีส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี (หนี้สินระยะยาวเป็นหนี้สินระยะสั้น) ตามตารางการคำนวณสินทรัพย์และหนี้สินสัญญาเช่า-เปลี่ยนแปลง</p>	<p>Dr. เจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่าที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (หักล้างออก) (2184011) (เก่า)</p> <p>Dr. เจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่า-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (หักล้าง) (2245011) (เก่า)</p> <p>Dr. ดอกเบี่ยจ่ายรอดตัดบัญชีภายใต้สัญญาเช่า-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (แยกตามงวด) (2245012) (ใหม่)</p> <p>Dr. ดอกเบี่ยจ่ายภายใต้สัญญาเช่า-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (6291018) (ผลต่าง) (ถ้ามี)</p> <p>Cr. ดอกเบี่ยจ่ายรอดตัดบัญชีที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (หักล้าง) (2184012) (เก่า)</p> <p>Cr. ดอกเบี่ยจ่ายรอดตัดบัญชีภายใต้สัญญาเช่า-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (หักล้าง) (2245012) (เก่า)</p> <p>Cr. เจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่า-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (แยกตามงวด) (2245011) (ใหม่)</p> <p>Cr. ปรับมูลค่าหนี้สินสัญญาเช่าโซลาร์เซลล์-สำนักงาน (หักล้าง) (2184013)</p> <p>Cr. ดอกเบี่ยจ่ายภายใต้สัญญาเช่า-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (6291018) (ผลต่าง) (ถ้ามี)</p> <p>Dr. เจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่า-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (หักล้าง) (**2245011)</p> <p>Dr. ดอกเบี่ยจ่ายรอดตัดบัญชีที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (2184012)</p> <p>Cr. เจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่าที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (2184011)</p> <p>Cr. ดอกเบี่ยจ่ายรอดตัดบัญชีภายใต้สัญญาเช่า-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (หักล้าง) (2245012)</p>

2. กระบวนการและแนวทางปฏิบัติการบันทึกบัญชีสัญญาเช่า (TFRS16)
ระบบผลิตไฟฟ้าจากโซลาร์เซลล์ คู่สัญญา การไฟฟ้านครหลวง (ต่อ)

แนวทางปฏิบัติทางบัญชี	การบันทึกบัญชี
<p>2.9 การบันทึกปรับปรุงกรณีมีการเปลี่ยนแปลงหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ (ต่อ)</p> <p>2.9.3 กรณียกเลิกสัญญาเช่าก่อนกำหนด กบท. บันทึกบัญชีตัดจำหน่ายสินทรัพย์สิทธิการใช้</p> <p>กบช. (งานบัญชีเจ้าหนี้) บันทึกบัญชีลดหนี้สินตามสัญญาเช่า</p> <p>กบช. (งานประมวลบัญชี) บันทึกปรับปรุงบัญชีขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์เข้าบัญชีกำไรขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า</p> <p>หมายเหตุ : 1. ตามคำสั่ง กปท.ที่ 951/2560 ลงวันที่ 10 ตุลาคม 2560 เรื่อง การจำหน่ายพัสดุข้อ 16 การรื้อถอน ขยาย แปรสภาพหรือทำลายพัสดุ ที่ชำรุด เสื่อมสภาพหรือไม่จำเป็นต้องใช้งาน หรือการจำหน่ายพัสดุนอกจากบัญชีนอกจากที่กำหนดไว้นี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าการ</p> <p>2. พิมพ์รายงานการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ถาวร ส่งให้หน่วยงานเจ้าของสัญญาเช่าเพื่อเก็บเป็นหลักฐาน</p>	<p>Dr. ค่าเสื่อมราคาสะสมสิทธิการใช้-ครุภัณฑ์ (1232006) Dr. ขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์ (6279006) Cr. สินทรัพย์สิทธิการใช้-ครุภัณฑ์ (1231007)</p> <p>Dr. เจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่าที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (หักล้างของเก่า) (**2184011) Dr. เจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่า-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (หักล้างของเก่า) (**2245011) Dr. ปรับมูลค่าหนี้สินสัญญาเช่าโซลาร์เซลล์-สำนักงาน (หักล้าง) (2184013) Cr. ดอกเบี้ยจ่ายรอดตัดบัญชีภายใต้สัญญาเช่า-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (หักล้างของเก่า) (2245012) Cr. ดอกเบี้ยจ่ายรอดตัดบัญชีที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (หักล้างของเก่า) (2184012) Cr. กำไร(ขาดทุน) จากการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (6279030) Cr. ปรับมูลค่าหนี้สินสัญญาเช่าโซลาร์เซลล์-สำนักงาน (หักล้าง) (2184013)</p> <p>Dr. กำไร(ขาดทุน) จากการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า-ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ (6279030) Cr. ขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์ (หักล้าง) (6279006)</p>

2. กระบวนการและแนวทางปฏิบัติการบันทึกบัญชีสัญญาเช่า (TFRS16)
ระบบผลิตไฟฟ้าจากโซลาร์เซลล์ คู่สัญญา การไฟฟ้านครหลวง (ต่อ)

แนวทางปฏิบัติทางบัญชี	การบันทึกบัญชี
<p>2.10 การบันทึกบัญชีเมื่อสัญญาครบกำหนด</p> <p>2.10.1 หน่วยงานเจ้าของสัญญาเช่า ดำเนินการจัดทำเอกสารประกอบการส่งคืน และรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องนำเสนอผ่านสายงานเพื่อทราบ และสำเนาแจ้ง กบท. เพื่อดำเนินการตัดจำหน่ายออกจากบัญชี</p> <p>2.10.2 กบท. ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของเอกสาร การจำหน่ายสินทรัพย์ สัญญาเช่า และบันทึกบัญชีตัดจำหน่ายสินทรัพย์ถาวร ในระบบ SAP (T-Code ABAVN) บันทึกการส่งคืนสัญญาเช่าที่มีการเปลี่ยนแปลงเมื่อสิ้นสุดสัญญา : โดยบันทึกตัดจำหน่ายสินทรัพย์ถาวร (แบบเศษซาก)</p> <p>หมายเหตุ : 1. ตามคำสั่ง กปท.ที่ 951/2560 ลงวันที่ 10 ตุลาคม 2560 เรื่อง การจำหน่ายพัสดุ ข้อ 16 การรื้อถอน ขยาย แปรสภาพหรือทำลายพัสดุ ที่ชำรุด เสื่อมสภาพหรือไม่จำเป็นต้องใช้งาน หรือการจำหน่ายพัสดุนอกจากบัญชีนอกจากที่กำหนดไว้นี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าการ</p> <p>2. พิมพ์รายงานการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ถาวร ส่งให้หน่วยงานเจ้าของสัญญาเช่า เพื่อเก็บเป็นหลักฐาน</p>	<p>Dr. ค่าเสื่อมราคาสะสมสิทธิการใช้-ครุภัณฑ์ (1232006) Dr. ขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์ (6279006) (ถ้ามี) Cr. สินทรัพย์สิทธิการใช้-ครุภัณฑ์ (1231007)</p>

ภาคผนวก ก

การประเมินเนื้อหาของสัญญา

สัญญาโครงการติดตั้งและบำรุงรักษาอุปกรณ์ประหยัดพลังงานในระบบการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนแสงอาทิตย์แบบติดตั้งบนหลังคา (Solar Rooftop) ร่วมกับการไฟฟ้านครหลวง (กฟน.)

สัญญาเลขที่ ผศค.ดร.1 (SA) 004/2567 ลว. 18 เมษายน 2567

ชื่อคู่สัญญา การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.)

ประเภทสินทรัพย์ที่เช่า ระบบการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนหรือพลังงานทางเลือก

สรุปเนื้อหาที่สำคัญของสัญญา

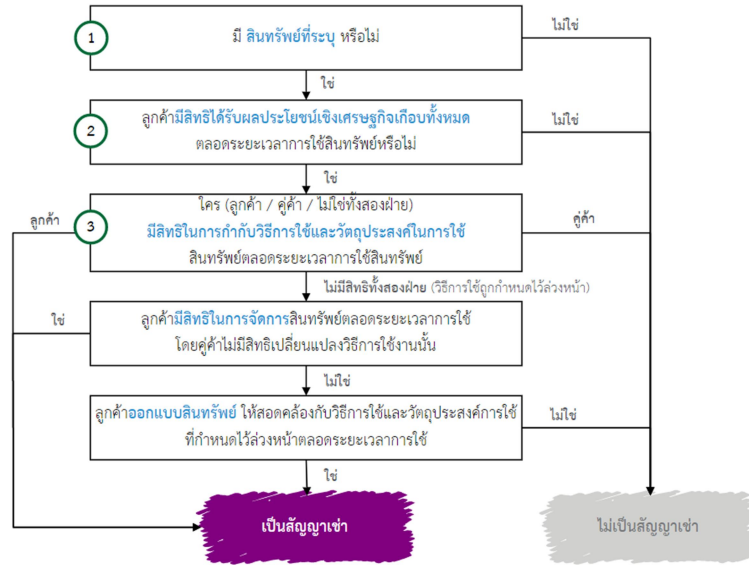
- 1) กปภ. (ผู้รับบริการ) ตกลงรับบริการ และให้ กฟน. (ผู้ให้บริการ) ตกลงให้บริการติดตั้งและบำรุงรักษาอุปกรณ์ประหยัดพลังงานที่มีขนาดติดตั้งไม่น้อยกว่า 983.40 กิโลวัตต์สูงสุด (Kilowatts – Peak : kWp) ภายในการประปาส่วนภูมิภาค (สำนักงานใหญ่)
- 2) การให้บริการอุปกรณ์ประหยัดพลังงาน มีกำหนดระยะเวลา 20 ปี นับตั้งแต่วันที่ กฟน. แจ้งกำหนดการเริ่มวันชำระค่าบริการอุปกรณ์ให้ กปภ. ทราบเป็นหนังสือ และ กฟน. ได้เริ่มจ่ายไฟฟ้าเข้ามาในระบบไฟฟ้าของ กปภ. เรียบร้อยแล้ว
- 3) กฟน. ต้องติดตั้งอุปกรณ์ภายในกำหนดเวลา 210 วัน นับถัดจากวันที่ กฟน. ได้รับแจ้งเป็นหนังสือจาก กปภ. ว่าได้รับใบอนุญาตก่อสร้างอาคารฯ จากเจ้าพนักงานท้องถิ่น
- 4) ในกรณีที่ กฟน. ไม่สามารถติดตั้งอุปกรณ์ภายในกำหนดเวลา ต้องแจ้งเหตุพร้อมหลักฐานเป็นหนังสือให้ กปภ. ทราบ เพื่อขอขยายเวลาติดตั้งอุปกรณ์ออกไป 30 วัน นับจากวันที่เหตุนั้นสิ้นสุดลง
- 5) กปภ. ตกลงชำระและ กฟน. ตกลงนับเงินค่าบริการอุปกรณ์เป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้นไม่เกิน 74,874,320.00 บาท ซึ่งได้รวมภาษีมูลค่าเพิ่มตลอดจนภาษีอากรอื่น ๆ โดยกำหนดจ่ายเงินแต่ละงวดเป็นรายเดือน โดยจำนวนเงินค่าบริการอุปกรณ์คำนวณจากมิเตอร์อุปกรณ์ในช่วงเวลานั้น ๆ โดยคิดส่วนลดให้ กปภ. ร้อยละ 25 หาก กปภ. ชำระเงินก่อนครบกำหนดระยะเวลา กฟน. จะไม่คิดค่าบริการอีกต่อไป และจะให้บริการต่อจนครบกำหนดระยะเวลาตามสัญญา แต่ถ้าหากครบกำหนดระยะเวลา 20 ปี ยังคงเหลือวงเงิน คู่สัญญาตกลงที่จะขยายระยะเวลาออกไปจนกว่าจะชำระเงินค่าบริการครบถ้วน
- 6) กฟน. จะจัดส่งใบแจ้งค่าบริการอุปกรณ์ไปยัง กปภ. ตามรอบการใช้บริการ โดย กฟน. จะกำหนดเวลาชำระเงินค่าบริการอุปกรณ์ในใบแจ้งค่าบริการอุปกรณ์ไม่น้อยกว่า 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ลงใบแจ้งค่าบริการอุปกรณ์
- 7) หากมีเหตุชำรุดบกพร่องหรือเสียหายเกิดขึ้นจากความบกพร่องของ กฟน. ให้รับแก้ไขโดยไม่ชักช้า โดย กปภ. ไม่ต้องออกเงินใด ๆ ทั้งสิ้น และในกรณีความเสียหาย ความสึกหรอ หรือความชำรุดบกพร่องใด ๆ จนเป็นเหตุให้ กปภ. ไม่สามารถใช้งานได้ตามปกติ กฟน. จะต้องรับผิดชอบโดยซ่อมแซมให้คืนดีดังเดิมภายใน 7 วันทำการนับตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งจาก กปภ.
- 8) กปภ. ไม่ต้องรับผิดชอบต่อการสูญหายหรือเสียหายใด ๆ ที่เกิดขึ้นแก่อุปกรณ์อันไม่ใช่ความผิดของ กปภ. ตลอดระยะเวลาที่อุปกรณ์อยู่ในความครอบครองของ กปภ.
- 9) เมื่อครบกำหนดระยะเวลา และ กปภ. ได้ชำระค่าบริการครบถ้วนแล้ว กฟน. จะต้องรื้อถอนอุปกรณ์ออกจากสถานที่ติดตั้ง โดย กฟน. เป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนทั้งหมด และ กปภ. ไม่ต้องรับผิดชอบ
- 10) กปภ. มีสิทธิบอกเลิกสัญญาและเรียกค่าเสียหายจาก กฟน. ทั้งหมดโดยสิ้นเชิง ในกรณีที่ กฟน. มิได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามสัญญาภายใน 60 วัน นับจากวันที่ กฟน. ได้รับหนังสือบอกกล่าว

การวิเคราะห์องค์ประกอบของสัญญา

ราคาค่าบริการตามสัญญาโครงการระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ที่ติดตั้งบนหลังคา ซึ่งผู้ให้บริการกำหนดจ่ายเงินแต่ละงวดเป็นรายเดือน โดยคำนวณจากมิเตอร์อุปกรณ์ในช่วงเวลานั้น ๆ และคิดส่วนลดให้ กปภ. ร้อยละ 25 โดยวิเคราะห์องค์ประกอบของสัญญาได้ดังนี้

- 1) ส่วนของค่าสินทรัพย์ระบบผลิตโซลาร์เซลล์ คำนวณมาจากอุปกรณ์การติดตั้งซึ่งประกอบด้วย แผง Solar Cell , โครงสร้าง , Inverter ต่อกับระบบไฟฟ้า , ประกอบของ Inverter , DC-AC Breaker , อุปกรณ์ป้องกันไฟฟ้ากระชอก , อุปกรณ์ตรวจสอบสภาพแวดล้อม , ระบบป้องกันกระแสไฟฟ้าไหลย้อนเข้าสู่สายส่งไฟฟ้า , อุปกรณ์เก็บข้อมูล ประมวลผล Monitoring , จอแสดงผล โดยค่าเฉลี่ยพิจารณาจากระบบติดตั้งหลายขนาดตั้งแต่ 160 Kw – 2,000 Kw จำนวน 11 สถานี ซึ่งเท่ากับ 33,600 บาท/Kwp ดังนั้นต้นทุนค่าสินทรัพย์ของโซลาร์เซลล์คำนวณจาก กำลังการผลิตแต่ละที่ คูณด้วย ราคาเฉลี่ยติดตั้ง 33,600
- 2) ส่วนของค่ากระแสไฟฟ้าจากระบบโซลาร์เซลล์ : ส่วนผันแปรตามปริมาณการใช้จริง

การวิเคราะห์ว่าสัญญาเป็นสัญญาเช่าตามมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 หรือไม่

1. สินทรัพย์ระบุ ได้หรือไม่ และ ลูกค้ามีสิทธิเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์ที่เช่าอย่างมีสาระสำคัญหรือไม่

สินทรัพย์ที่ระบุ คือ ระบบผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนหรือพลังงานทางเลือกที่ กปภ. (ผู้รับบริการ) ตกลงให้ กฟน. (ผู้ให้บริการ) ติดตั้งและบำรุงรักษาอุปกรณ์ประหยัดพลังงานที่มีขนาดติดตั้งไม่น้อยกว่า 983.40 กิโลวัตต์สูงสุด ภายในการประปาส่วนภูมิภาค (สำนักงานใหญ่) ได้แก่ อาคาร 1 – 3 ลานจอดรถ อาคารโคม และอาคารคลังพัสดุ

ลูกค้ามีสิทธิเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์ที่เช่าได้หรือไม่ ผู้ให้บริการไม่มีสิทธิที่เป็นสาระในการทดแทนสินทรัพย์ดังกล่าวตลอดระยะเวลาการใช้

2. กปภ.มีสิทธิได้รับผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจเกือบทั้งหมดตลอดระยะเวลาการใช้สินทรัพย์หรือไม่

กปภ. มีสิทธิได้รับผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจทั้งหมดตลอดระยะเวลาใช้อุปกรณ์ประหยัดพลังงานที่อยู่ในความครอบครองของ กปภ. เนื่องจากอุปกรณ์ประหยัดพลังงานตั้งอยู่บนพื้นที่ กปภ. กล่าวเป็นส่วนที่ กปภ. ใช้งานได้เกือบทั้งหมดของสินทรัพย์ ซึ่งทำให้ กปภ. มีสิทธิในการได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจเกือบทั้งหมดจากการใช้สินทรัพย์นั้น

3. ใครมีสิทธิในการกำกับวิธีการใช้และวัตถุประสงค์การใช้สินทรัพย์ตลอดระยะเวลาการใช้สินทรัพย์

กปภ. และ กฟน. ไม่มีสิทธิในการกำกับวิธีการใช้และวัตถุประสงค์การใช้สินทรัพย์ตลอดระยะเวลาการใช้สินทรัพย์ เนื่องจากระบบผลิตไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ จะผลิตตามพลังงานแสงอาทิตย์

4. กปภ. มีสิทธิในการจัดการสินทรัพย์ตลอดระยะเวลาการใช้ โดยคู่ค้าไม่มีสิทธิเปลี่ยนแปลงวิธีการใช้งานนั้น

กปภ. ไม่มีสิทธิในการจัดการ หรือใช้งานสินทรัพย์ เนื่องจากผู้ให้บริการเป็นผู้ดำเนินการติดตั้ง และบำรุงรักษาให้กับ กปภ.

5. ลูกค้าออกแบสินทรัพย์ให้สอดคล้องกับวิธีการใช้ และวัตถุประสงค์การใช้ที่กำหนดไว้ล่วงหน้าตลอดระยะเวลาการใช้

กปภ. มีส่วนร่วมในการออกแบบสินทรัพย์ให้สอดคล้องกับวิธีการใช้ และวัตถุประสงค์ในการใช้ที่กำหนดไว้ล่วงหน้าแล้ว ได้แก่ ระบบผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนหรือพลังงานทางเลือกให้เป็นไปตามที่กำหนดในขอบเขตของงาน กล่าวคือ ในสัญญา และขอบเขตของงาน (TOR) กฟน. (ผู้ให้บริการ) จะดำเนินการสำรวจ ออกแบบ พร้อมจัดหาและติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้า ฯ ชนิดเชื่อมต่อเข้ากับโครงข่ายระบบไฟฟ้า และบำรุงรักษาระบบผลิตไฟฟ้า ฯ ตลอดอายุโครงการ เมื่อสิ้นสุดสัญญาแล้ว กฟน. จะรื้อถอนอุปกรณ์ทั้งหมดออกโดยมีขนาดติดตั้งรวมไม่น้อยกว่า 983.40 กิโลวัตต์สูงสุด ตามสถานที่ที่ติดตั้ง

สรุป สัญญาฉบับดังกล่าวเป็นสัญญาเช่าตาม TFRS16 หรือไม่ (ใช่ หรือ ไม่ใช่)

..... ไม่ใช่

..... ใช่ เข้าเงื่อนไขข้อที่ 1 ข้อ 2 และข้อ 5

ระยะเวลาที่บอกเลิกไม่ได้ (พร้อมแนบเอกสารที่เกี่ยวข้องที่ใช้พิจารณาต่อสัญญา เช่น อายุคงเหลือของสินทรัพย์ที่ต้องอยู่บนที่ดินเช่า)

ระยะเวลาสัญญาที่บอกเลิกไม่ได้เท่ากับ 20 ปี ตามระยะเวลาสัญญาเช่า นับตั้งแต่วันที่ผู้ให้บริการแจ้งกำหนดการเริ่มวันชำระค่าบริการและได้เริ่มจ่ายไฟฟ้า

สรุป ประเภทของสัญญาเช่าตาม TFRS16 ตามลำดับดังนี้

- 1. สัญญาเช่าระยะสั้นที่มีระยะเวลาสัญญาเช่าไม่เกิน 12 เดือน (รวมสิทธิในการขยายอายุสัญญาและไม่ใช้สิทธิเลือกการยกเลิกสัญญา)
- 2. สัญญาเช่าสินทรัพย์อ้างอิงที่มีมูลค่าต่ำกว่า 150,000 บาท (แนบเอกสารที่อ้างอิงมูลค่าสินทรัพย์)
- 3. สัญญาเช่าที่มีลักษณะค่าเช่าผันแปรตามปริมาณการใช้ (สัญญาต้องไม่ได้กำหนดปริมาณการใช้ขั้นต่ำตามสัญญา)
- 4. สัญญาเช่าที่ต้องบันทึกสินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินตามสัญญาเช่า (ให้จัดทำแบบฟอร์มการคำนวณ Excel Template

และเอกสารการคำนวณแยกสัดส่วนองค์ประกอบสัญญาเช่า (ถ้ามี)

สัญญาระบบการผลิตไฟฟ้าจาก
พลังงานทดแทนแสงอาทิตย์
แบบติดตั้งบนหลังคา ร่วมกับ กฟน.

ภาคผนวก ข

รหัสบัญชีสำหรับสัญญาค่าไฟฟ้าระบบโซลาร์เซลล์ สำหรับ กปน.

ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน		
ค่าไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ - สำนักงาน		
6251004	ค่าไฟฟ้าโซลาร์เซลล์สำนักงาน - ชั้นต่ำ	ค่าไฟฟ้าโซลาร์เซลล์-สำนักงาน จากปริมาณไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ชั้นต่ำตามสัญญา ที่รวมเป็นส่วนหนึ่งของหนี้สินตามสัญญาเช่า ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า
6251005	ปรับมูลค่า-ค่าไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ - สำนักงาน	รายการบัญชีสำหรับปรับปรุงเพิ่มลดค่าไฟฟ้าโซลาร์เซลล์สำนักงาน-ส่วนของชั้นต่ำตามสัญญา ที่รวมเป็นส่วนหนึ่งของหนี้สินตามสัญญาเช่าตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่นๆ		
6274001	ค่าธรรมเนียมธนาคาร	ค่าธรรมเนียมโอนเงิน ค่าอากรแสตมป์เช็ค ค่าธรรมเนียมหนังสือค้ำประกัน , Letter of Credit
6279006	ขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์	ขาดทุนที่เกิดจากการขายทรัพย์สินในราคาต่ำกว่ามูลค่าทรัพย์สิน (Book Value) ณ วันที่ขาย และการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ จากการเลิกใช้งาน
6279030	กำไรขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า -ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์	รายการการเปลี่ยนแปลงจากการวัดมูลค่าใหม่ของหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ที่จัดเป็นสัญญาเช่า ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า เช่น การเปลี่ยนจำนวนเงินที่ต้องจ่ายชำระ การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยหรืออัตราดัชนีผู้บริโภค การขยายหรือลดอายุสัญญา รวมทั้งการยกเลิกสัญญา
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย		
6281005	ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์สิทธิการใช้-ครุภัณฑ์	ค่าเสื่อมราคาของสิทธิการใช้ครุภัณฑ์
ต้นทุนทางการเงิน		
6291018	ดอกเบี้ยจ่ายภายใต้สัญญาเช่า - ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์	รายการรับรู้ดอกเบี้ยจ่ายตามอัตราดอกเบี้ยการกู้ยืมส่วนเพิ่มของ กปน. หรืออัตราตามนัยสัญญา ที่ตัดบัญชีจากรายการดอกเบี้ยรอดตัดบัญชีภายใต้สัญญาเช่า - สัญญาติดตั้งระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์

หนี้สิน		
เจ้าหนี้การค้า		
2131002	เจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าถึงกำหนดชำระ-ตั้งหนี้	เจ้าหนี้สัญญาเช่าที่ถึงกำหนดชำระ (ตั้งหนี้)
2131003	เจ้าหนี้ภาษีซื้อตามสัญญาเช่าที่ถึงกำหนด	รายการภาษีซื้อที่ไม่ถึงกำหนด ซึ่งรวมอยู่ในบัญชีเจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย		
2182010	ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายอื่น	ค่าใช้จ่ายอื่นที่ กปน.มีภาระต้องชำระ
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี		
2184011	เจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่าที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี -ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์	รายการจำนวนเงินที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี ตามสัญญาเช่าระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ ที่จัดเป็นสัญญาเช่า ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า
2184012	ดอกเบี้ยจ่ายรอดตัดบัญชีที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี - ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์	รายการดอกเบี้ยที่รอดตัดบัญชีเป็นดอกเบี้ยจ่ายตามระยะเวลาที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี ตามสัญญาเช่าระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ ที่จัดเป็นสัญญาเช่าตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า

รหัสบัญชีสำหรับสัญญาค่าไฟฟ้าระบบโซล่าเซลล์ สำหรับ กฟน. (ต่อ)

หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี(ต่อ)		
2184013	ปรับมูลค่าหนี้สินสัญญาเช่าโซล่าเซลล์-สำนักงาน	รายการบัญชีสำหรับปรับปรุงเพิ่มลดหนี้สินตามสัญญาเช่า-ระบบผลิตพลังงานไฟฟ้าโซล่าเซลล์ ที่รวมเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาเช่าตามมาตรฐานรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ซึ่งเกิดจากผลต่างระหว่างค่าพลังงานไฟฟ้าโซล่าเซลล์ที่ใช้จริง (สำนักงาน)กับมูลค่าขั้นต่ำที่คำนวณไว้เป็นหนี้สินตามสัญญาเช่า
หนี้สินตามสัญญาเช่า		
2245011	เจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่า - ระบบไฟฟ้าโซล่าเซลล์	รายการจำนวนเงินที่มีกำหนดชำระมากกว่า 1 ปี ตามสัญญาเช่าระบบไฟฟ้าโซล่าเซลล์ ที่จัดเป็นสัญญาเช่า ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า
2245012	ดอกเบี้ยจ่ายรอดบัญชีภายใต้สัญญาเช่า - ระบบไฟฟ้าโซล่าเซลล์	รายการดอกเบี้ยที่รอการตัดบัญชีเป็นดอกเบี้ยจ่ายตามระยะเวลาที่มีกำหนดชำระมากกว่า 1 ปี ตามสัญญาเช่าระบบไฟฟ้าโซล่าเซลล์ ที่จัดเป็นสัญญาเช่าตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า

สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		
1191002	ภาษีซื้อไม่ถึงกำหนดชำระ	ภาษีมูลค่าเพิ่มที่กปภ.ได้มาเนื่องจากซื้อสินค้าหรือรับบริการจากบุคคลภายนอก และเป็นภาษีมูลค่าเพิ่มที่ขอคืนได้ ตามประมวลรัษฎากร แต่ยังไม่ได้รับต้นฉบับใบกำกับภาษี
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์		
1231007	สินทรัพย์สิทธิการใช้-ครุภัณฑ์	ครุภัณฑ์ที่ทำขึ้นภายใต้สัญญาที่ กปภ. ทำกับบุคคลภายนอก และเข้าเกณฑ์การรับรู้ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า
ค่าเสื่อมราคาสะสม		
1232006	ค่าเสื่อมราคาสะสมสินทรัพย์สิทธิการใช้-ครุภัณฑ์	ค่าเสื่อมราคาสะสมของสิทธิการใช้ครุภัณฑ์
บัญชีพัก-สินทรัพย์		
1239006	พัก-สินทรัพย์สิทธิการใช้-ครุภัณฑ์	บัญชีที่รองรับการบันทึกปรับปรุงรายการทางบัญชีสินทรัพย์ถาวร ณ สิ้นปีงบประมาณ หลังปิดระบบบัญชีสินทรัพย์ถาวร สำหรับสินทรัพย์สิทธิการใช้ครุภัณฑ์
บัญชีพัก-ค่าเสื่อมราคาสะสม		
1239106	พัก-ค่าเสื่อมราคาสะสม-สินทรัพย์สิทธิการใช้ครุภัณฑ์	บัญชีที่รองรับการบันทึกปรับปรุงรายการทางบัญชีสินทรัพย์ถาวร ณ สิ้นปีงบประมาณ หลังปิดระบบบัญชีสินทรัพย์ถาวร สำหรับค่าเสื่อมราคาสะสมสินทรัพย์สิทธิการใช้ครุภัณฑ์

ภาคผนวก ค

Deloitte.

การอบรมมาตรฐานการบัญชี และมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ประจำปี 2025

โครงการงานจ้างที่ปรึกษาด้านบัญชีและการเงินตามมาตรฐานการบัญชี และมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

บริษัท ดีลอยท์ ทูช โธมัทสு ไชยยศ สอบบัญชี จำกัด

22 ธันวาคม 2568

กำหนดการ

กิจกรรม

- การบัญชีสำหรับการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่าตาม TFRS 16
 - การประเมินหนี้สินตามสัญญาเช่าใหม่
 - การเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า

01

การบัญชีสำหรับการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่าตาม TFRS 16

ทบทวนความเข้าใจเบื้องต้นของสัญญาเช่า

คำนิยามของสัญญาเช่า

สัญญาหรือส่วนประกอบของสัญญาจะเป็นสัญญาเช่าก็ต่อเมื่อให้สิทธิในการควบคุมการใช้สินทรัพย์ที่ระบุสำหรับช่วงเวลาหนึ่ง

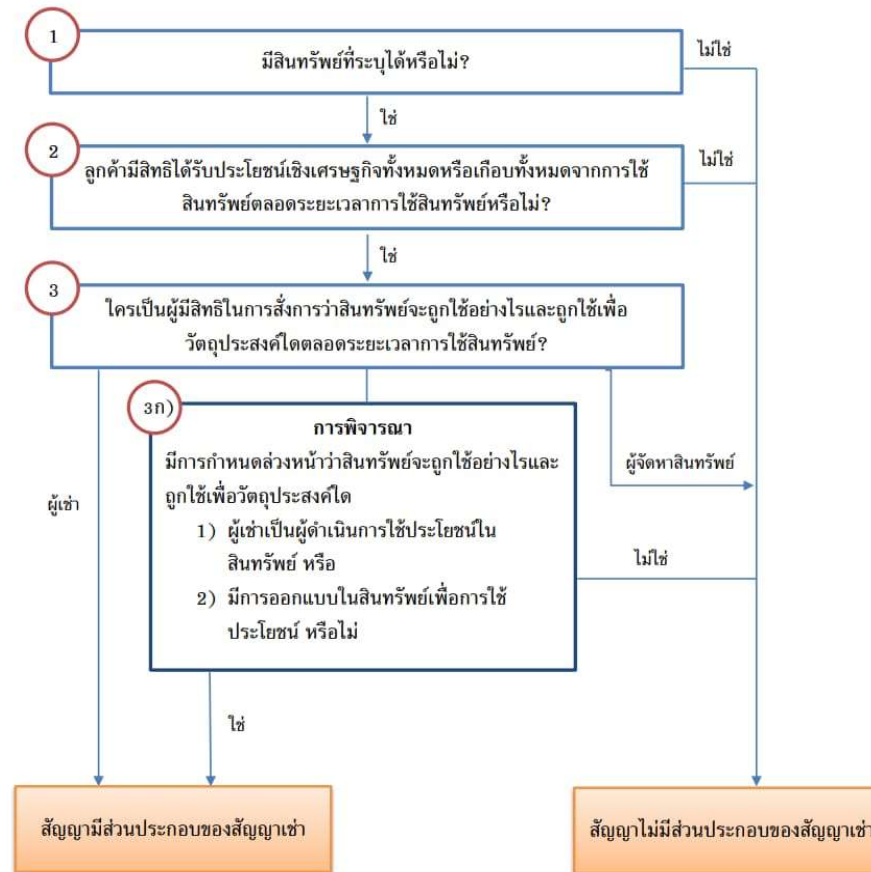

ในการประเมินว่าสัญญาแสดงถึงสิทธิในการควบคุมการใช้สินทรัพย์ที่ระบุ กิจการต้องประเมินว่าลูกค้ามีสิทธิทุกข้อต่อไปนี้

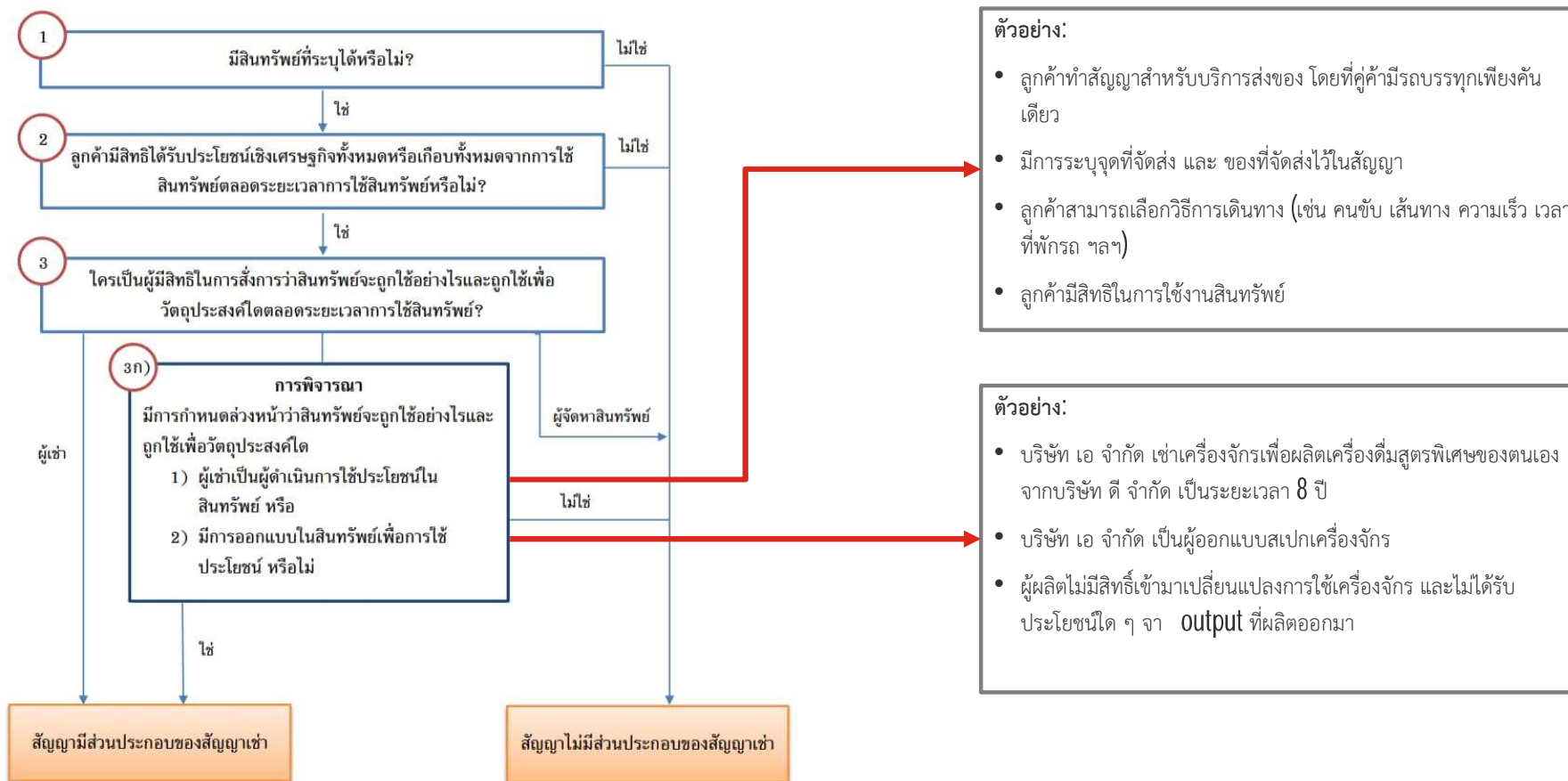
- สิทธิที่จะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจเกือบทั้งหมดจากการใช้สินทรัพย์ที่ระบุนั้น และ
- สิทธิในการกำกับการใช้งานสินทรัพย์ที่ระบุ

- กิจการต้องประเมินว่าสัญญาเช่านิยามสัญญาเช่าตั้งแต่วันเริ่มต้นของสัญญา และเมื่อเงื่อนไขและข้อกำหนดของสัญญามีการเปลี่ยนแปลง
- **วันเริ่มต้นสัญญา** → วันที่ทำสัญญาเช่าหรือวันที่คู่สัญญาได้ก่อให้เกิดผลผูกพันตามเงื่อนไขและข้อกำหนดหลักของสัญญาเช่า แล้วแต่วันใดจะเกิดขึ้นก่อน

ขั้นตอนการประเมินสัญญาว่าเป็นสัญญาเช่าหรือมีส่วนประกอบของสัญญาเช่าหรือไม่

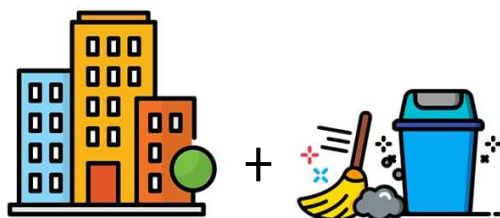

ขั้นตอนการประเมินสัญญาว่าเป็นสัญญาเช่าหรือมีส่วนประกอบของสัญญาเช่าหรือไม่

การแยกองค์ประกอบของสัญญา

สัญญาเช่าและส่วนประกอบ
ที่ไม่เป็นสัญญาเช่า

- ต้องแยกส่วนประกอบที่ไม่เป็นสัญญาเช่าและรับรู้แยกจากส่วนประกอบที่เป็นสัญญาเช่า
- มีการผ่อนปรนในทางปฏิบัติ (ปฏิบัติทั้งส่วนที่เป็นสัญญาเช่าและส่วนประกอบที่ไม่เป็นสัญญาเช่ารวมเป็นสัญญาเช่าเดียว)

การแยก
องค์ประกอบ
ของสัญญา

สิทธิการใช้สินทรัพย์ ถือเป็นส่วนประกอบของ
สัญญาเช่าที่แยกต่างหาก

เมื่อ

- ผู้เช่าได้รับผลประโยชน์จากการใช้สินทรัพย์นั้น ไม่ว่าจะเป็ประโยชน์จากการใช้สินทรัพย์นั้น ๆ เอง หรือจากการใช้ควบคู่กับทรัพยากรอื่นที่ผู้เช่ามีพร้อม และ
- สินทรัพย์ไม่ได้ขึ้นอยู่กับหรือเกี่ยวข้องกับอย่างมากกับสินทรัพย์อื่นในสัญญา

การแยกองค์ประกอบของสัญญา

การแยกองค์ประกอบของสัญญา - ราคาแบบเอกเทศ

อาจเป็นราคาที่ไม่สามารถสังเกตได้ทุกเมื่อ

ราคาแบบเอกเทศ (Stand-alone Selling Price : SASP) คือ
ราคาที่ผู้ให้เช่าหรือผู้ขายจะเรียกเก็บแยกต่างหากจากผู้เช่าสินทรัพย์ สำหรับสินทรัพย์หรือบริการนั้น

กรณีที่ไม่สามารถสังเกตราคาแบบเอกเทศได้ ผู้เช่าต้องประมาณราคาแบบเอกเทศโดยใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ให้มากที่สุด

ตัวอย่างวิธีการประมาณการ เช่น

- Adjusted market assessment approach,
- Expected costs plus margin approach,
และ
- The residual approach

ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ อาจเป็น

- เงื่อนไขทางธุรกิจ
- ข้อมูลของผู้เช่า และ
- เงื่อนไขเฉพาะอื่น ๆ

การแยกองค์ประกอบของสัญญา

วิธีการทางบัญชีสำหรับสัญญาที่มีทั้งสัญญาเช่าและส่วนประกอบที่ไม่เป็นสัญญาเช่า

วิธีการทางบัญชีสำหรับสัญญาที่มีทั้งสัญญาเช่า
และส่วนประกอบที่ไม่เป็นสัญญาเช่า

ผู้เช่า

ให้ปันส่วนสิ่งตอบแทนในสัญญาให้แต่ละส่วนประกอบตามเกณฑ์ราคาเอกเทศ

ผู้ให้เช่า

ให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดของ TFRS 15 ย่อหน้าที่ 73 – 90

องค์ประกอบของสัญญา	ค่าซ่อมบำรุง (ส่วนประกอบที่ไม่เป็นสัญญาเช่า)		ส่วนที่เป็นสัญญาเช่า		จำนวนเงิน
					
ราคาที่จะถูกเรียกเก็บแยกจากกัน (ราคาเอกเทศ)	5,000 บาท	15,000 บาท	30,000 บาท	50,000 บาท	100,000 บาท
จำนวนเงินตามสัญญาเช่า					90,000 บาท
ปันส่วนให้ส่วนประกอบที่เป็นสัญญาเช่า			27,000 บาท (30,000 x 90/100)	45,000 บาท (50,000 x 90/100)	72,000 บาท
ปันส่วนให้ส่วนประกอบที่ไม่เป็นสัญญาเช่า					18,000 บาท

ข้อยกเว้นในการรับรู้รายการและวัดมูลค่าตาม TFRS 16

มาตรฐานให้ข้อยกเว้นกับรายการ “สัญญาเช่าระยะสั้น” และ “สัญญาเช่าสินทรัพย์ที่มีมูลค่าต่ำ” (Lease of Low Value Asset) โดยให้รับรู้ค่าเช่าที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าเป็นค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า

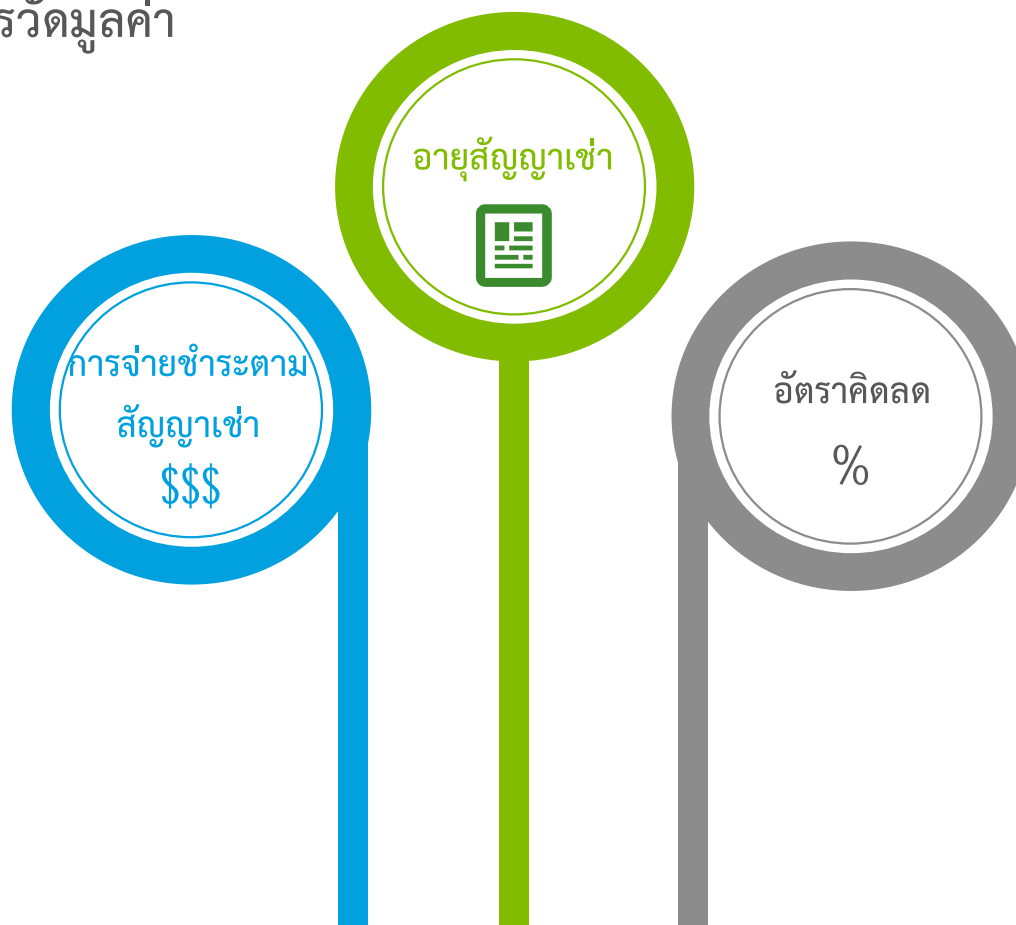
สัญญาเช่าระยะสั้น	<ul style="list-style-type: none">• สัญญาเช่ามีอายุ 12 เดือน หรือน้อยกว่า (พิจารณารวมถึงกรณีผู้เช่ามีสิทธิเลือกในการขยายอายุสัญญา/สิทธิเลือกยกเลิกสัญญา)• เป็นทางเลือกนโยบายบัญชี (หากเลือกแล้ว ต้องทำทั้งประเภทของสินทรัพย์อ้างอิง)• ถ้ามีการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงระยะเวลาของสัญญาเช่า ต้องทำการประเมินใหม่ว่ายังถือเป็น “สัญญาเช่าระยะสั้น” หรือไม่• เป็นข้อยกเว้นสำหรับผู้เช่าเท่านั้น
สัญญาเช่าสินทรัพย์ “ที่มีมูลค่าต่ำ”	<ul style="list-style-type: none">• พิจารณามูลค่าของสินทรัพย์ โดยอ้างอิงจากมูลค่าของสินทรัพย์ในสภาพใหม่• เป็นสินทรัพย์ที่ผู้เช่าจะได้รับประโยชน์จากการใช้สินทรัพย์นั้นเอง (เป็นสินทรัพย์ที่ไม่ขึ้นอยู่กับสินทรัพย์อื่น ๆ หรือเกี่ยวข้องกับสินทรัพย์อื่น ๆ อย่างมาก)• เป็นทางเลือกนโยบายบัญชี (เลือกได้เป็นรายสัญญา)• เป็นข้อยกเว้นสำหรับผู้เช่าเท่านั้น

- ตัวอย่างของสินทรัพย์ซึ่งมีมูลค่าต่ำอาจรวมถึง แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล รายการเล็กของอุปกรณ์สำนักงานและโทรศัพท์
- รถยนต์ไม่ถือเป็นสินทรัพย์ที่มีมูลค่าต่ำ เนื่องจากรถยนต์สภาพใหม่ไม่ใช่สินทรัพย์ที่มีมูลค่าต่ำ

การรับรู้รายการและการวัดมูลค่า - ฝั่งผู้เช่า

สัญญาเช่า

การรับรู้รายการและการวัดมูลค่า

จำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่า

จำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่า (ต่อ)

การรับรู้และวัดมูลค่าเริ่มแรก

สินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินตามสัญญาเช่า ต้องรับรู้ ณ วันที่สัญญาเริ่มมีผล โดยใช้วิธีการบัญชีเดียวกัน ดังนี้

สินทรัพย์การใช้สิทธิ

- จำนวนเงินของหนี้สินตามสัญญาเช่าจากการวัดมูลค่าเริ่มแรก บวกต้นทุนตรงใด ๆ ที่เกิดขึ้น
- ปรับปรุงด้วยสิ่งจูงใจตามสัญญาเช่า จำนวนเงินที่จ่ายชำระ ณ วันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผลหรือก่อนวันที่สัญญาเริ่มมีผล และประมาณการต้นทุนที่จะเกิดขึ้นในการบูรณะสินทรัพย์อ้างอิงให้อยู่ในสภาพตามที่กำหนดไว้ในข้อตกลงและเงื่อนไขของสัญญาเช่า
- หลังจากวันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผล ต้องวัดมูลค่าสินทรัพย์สิทธิการใช้โดยวิธีราคาทุน หักค่าเสื่อมราคาสะสมและผลขาดทุนจากการ ด้อยค่าสะสม (ยกเว้นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนที่ใช้วิธีมูลค่ายุติธรรม หรือวิธีตีราคาใหม่ตาม TAS 16)
- ต้องพิจารณาการด้อยค่าของสินทรัพย์สิทธิการใช้ตาม TAS 36

หนี้สินตามสัญญาเช่า

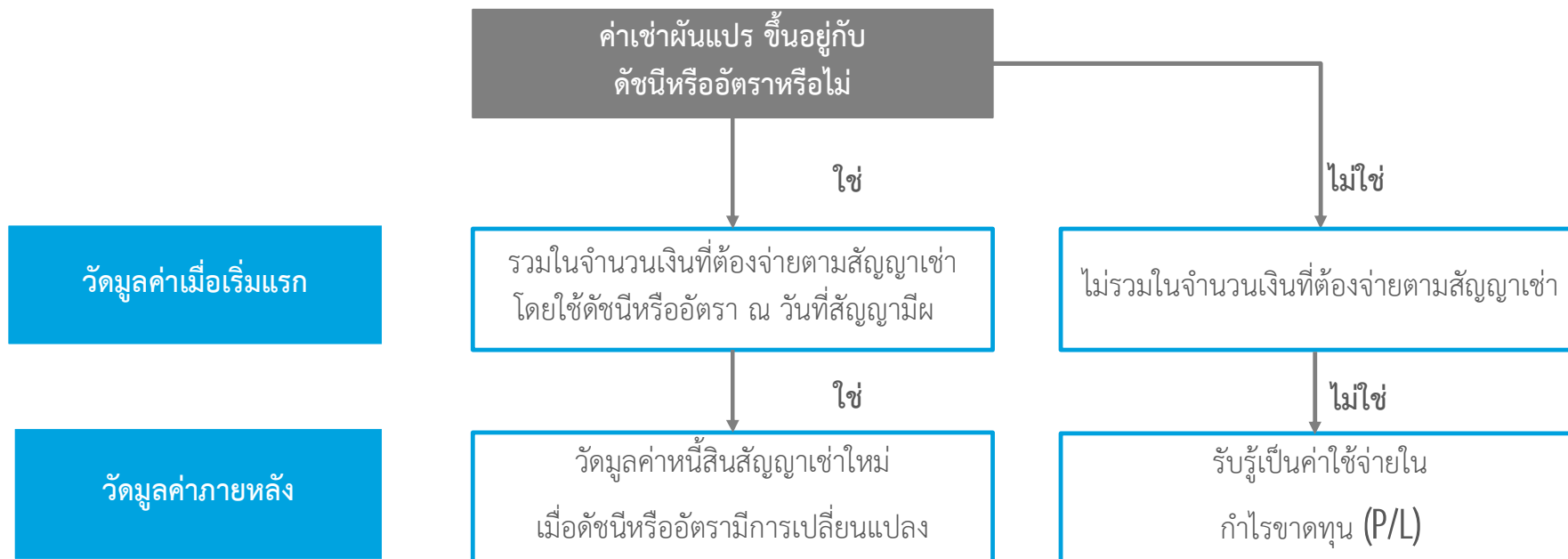
- วัดมูลค่าเริ่มแรกด้วยมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายชำระตามสัญญาเช่า คิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยตามนัยของสัญญาเช่า
- หากไม่สามารถกำหนดอัตราดอกเบี้ยตามนัยของสัญญาเช่าได้ ให้ใช้อัตราดอกเบี้ยการกู้ยืมส่วนเพิ่มของผู้เช่า
- ผู้เช่าต้องวัดมูลค่าภายหลังของหนี้สินตามสัญญาเช่า ดังนี้
 - เพิ่มมูลค่าตามบัญชีของหนี้สินตามสัญญาเช่าเพื่อสะท้อนดอกเบี้ยจ่าย
 - ลดมูลค่าตามบัญชีของหนี้สินตามสัญญาเช่าเพื่อสะท้อนการจ่ายชำระตามสัญญาเช่า
 - วัดมูลค่าตามบัญชีใหม่เพื่อสะท้อนการประเมินใหม่หรือการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่าใด ๆ เพื่อให้สะท้อนเนื้อหาของสัญญาเช่าที่มีการปรับปรุง

จำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่า (ต่อ)

การรับรู้และวัดมูลค่าเริ่มแรก

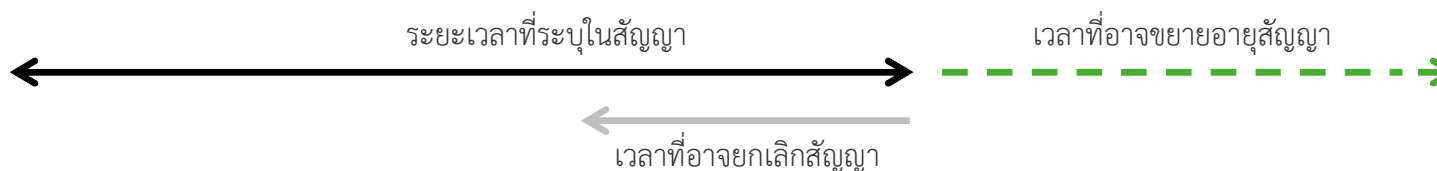

ค่าเช่าผันแปร คือ จำนวนเงินที่ผู้เช่าจ่ายให้แก่ผู้ให้เช่าสำหรับสิทธิในการใช้สินทรัพย์ตลอดอายุสัญญาเช่า **ที่ผันแปร** เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงในข้อเท็จจริงหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นภายหลังวันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผล

อายุสัญญาเช่า (Lease Term)

อายุสัญญาเช่าพิจารณาจากระยะเวลาของสัญญาเช่าที่**บอกเลิกไม่ได้** รวมถึง

ระยะเวลาที่ผู้เช่ามีสิทธิขยายอายุสัญญาเช่าออกไปอีก
โดยผู้เช่า มีความแน่นอนอย่างสมเหตุสมผล ที่จะใช้สิทธินั้น

ระยะเวลาที่ผู้เช่ามีสิทธิยกเลิกสัญญาเช่า
หากผู้เช่า มีความแน่นอนอย่างสมเหตุสมผลที่จะ**ไม่ใช้** สิทธิเลือกนั้น

หลังจากวันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผล ผู้เช่าควร

ผู้เช่าต้องประเมินใหม่ว่า ผู้เช่ามีความแน่นอนอย่างสมเหตุสมผลหรือไม่ ที่จะใช้สิทธิเลือก หากเกิดเหตุการณ์ที่มีนัยสำคัญหรือการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่มีนัยสำคัญ ซึ่ง

- อยู่ภายใต้การควบคุมของผู้เช่า และ
- ส่งผลต่อการประเมินความแน่นอนในการเลือกใช้สิทธิที่พิจารณาตั้งแต่ครั้งแรก

ต้องปรับปรุงอายุสัญญาเช่า หากมีการเปลี่ยนแปลงระยะเวลาที่บอกเลิกไม่ได้ของสัญญาเช่า

อัตราคิดลด (Discount Rate)

จำนวนเงินตามสัญญาเช่าต้องคิดลดด้วย:

อัตราดอกเบี้ยตามนัยของสัญญาเช่า
(Implicit Interest Rate)

อัตราดอกเบี้ยที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายชำระตามสัญญาเช่า (A) และมูลค่าคงเหลือที่ไม่ได้รับการประกัน (B) = ผลรวมของมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์อ้างอิง (1) และต้นทุนทางตรงเริ่มแรก (2) ของผู้ให้เช่า
 $(A) + (B) = (1) + (2)$

หากไม่สามารถกำหนดอัตราดอกเบี้ยตามนัยของสัญญาเช่าได้:

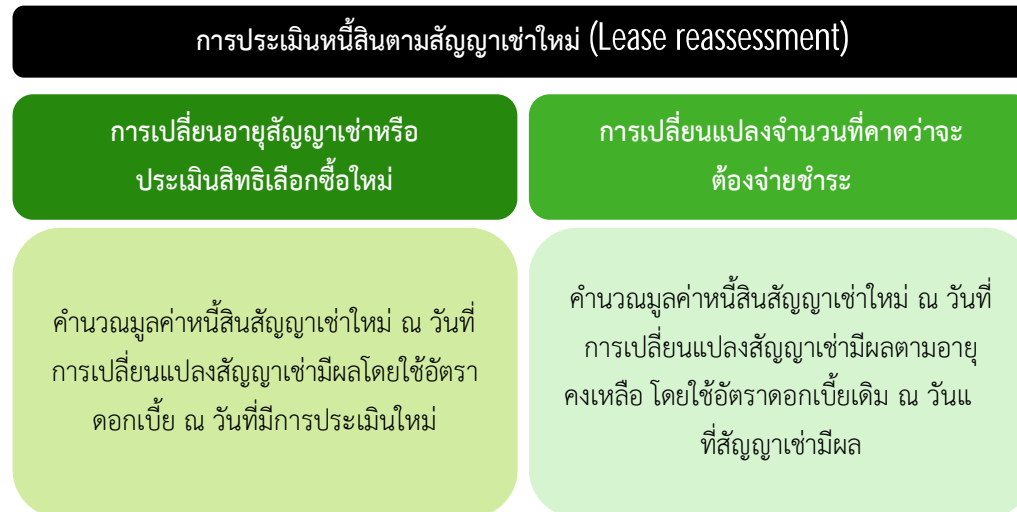
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมส่วนเพิ่มของผู้เช่า
(Incremental Borrowing Rate : IBR)

อัตราดอกเบี้ยที่ผู้เช่าจะต้องจ่ายในการกู้ยืมเงินที่จำเป็นเพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์ที่มีมูลค่าใกล้เคียงกับสินทรัพย์สิทธิการใช้ (Right-of-use Assets) ในสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่คล้ายคลึง โดยมีระยะเวลาการกู้ยืมและหลักประกันที่คล้ายคลึง

มักใช้ในทางปฏิบัติมากกว่า

การเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า - ผู้ให้เช่า

สรุปภาพรวมการประเมินหนี้สินตามสัญญาเช่าใหม่ (Lease reassessment)

สรุปภาพรวมการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า (Lease modification)

(1) ราคาเอกเทศ คือ ราคาของสินค้าหรือบริการที่กิจการขายแยกต่างหากจากกันให้กับลูกค้าทั่วไป โดยสามารถสังเกตได้จากการที่กิจการขายสินค้าหรือบริการแยกต่างหากในสภาวะการณ์หรือกลุ่มลูกค้าที่คล้ายคลึงกัน

การเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า (Lease modification)

การเปลี่ยนแปลงขอบเขตของสัญญาเช่าหรือสิ่งตอบแทนสำหรับเช่า ที่ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของเงื่อนไขและข้อกำหนดเดิมของสัญญาเช่า

ตัวอย่างเช่น

❖ มีการเพิ่มหรือยกเลิกสิทธิการใช้สินทรัพย์อ้างอิงรายการเดียวหรือหลายรายการ และ

❖ มีการขยายหรือลดอายุสัญญาเช่าตามสัญญา

การเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า (Lease modification)

บริษัทต้องรับรู้การเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่าเป็นสัญญาเช่าแยกต่างหากจากสัญญาเช่าเดิม หากเป็นไปตามเงื่อนไขทั้งสองข้อ ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงเป็นการเพิ่มขอบเขตของสัญญาเช่าโดยเพิ่มสิทธิการใช้สินทรัพย์ และ

2. สิ่งตอบแทนสำหรับสัญญาเช่าเพิ่มขึ้น โดยเพิ่มขึ้นเป็นสัดส่วนเดียวกันกับราคาแบบเอกเทศ ซึ่งการเพิ่มขอบเขตและการปรับปรุงราคาสิ่งตอบแทนนั้นเพื่อสะท้อนสถานการณ์ของสัญญาใดสัญญาหนึ่งโดยเฉพาะ

การเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า ถือเป็น
สัญญาเช่าแยกต่างหากจากสัญญาเช่าเดิม

- นำข้อกำหนดทางบัญชีของผู้เช่ามาใช้กับสัญญาเช่าที่แยกต่างหากเสมือนเป็นสัญญาเช่าใหม่

การเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่าไม่ถือเป็น
สัญญาเช่าที่แยกต่างหาก

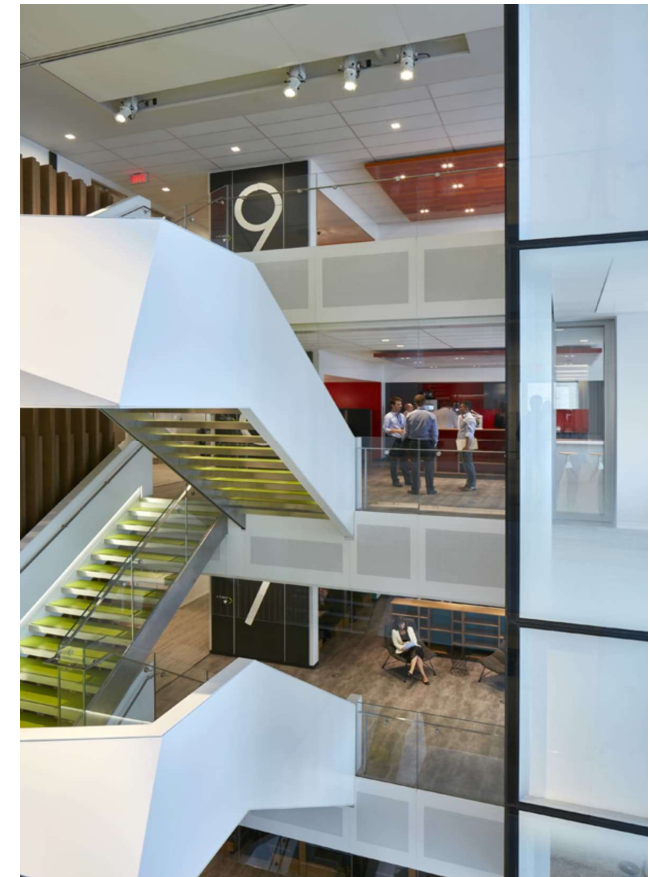
- ปันส่วนสิ่งตอบแทนในสัญญาเช่าที่เปลี่ยนแปลง
- กำหนดอายุสัญญาเช่าที่เปลี่ยนแปลง และ
- วัดมูลค่าหนี้สินตามสัญญาเช่าใหม่ โดยคิดลดจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าใหม่ด้วยอัตราคิดลดที่ปรับปรุงใหม่

การเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า (Lease modification)

ตัวอย่าง

บริษัททำสัญญาเช่าพื้นที่ชั้น 8 ของอาคารหลังหนึ่ง 2 ปีต่อมา บริษัทขอทำสัญญาเช่าพื้นที่ชั้น 9 เพิ่มเติม

- ผู้ให้เช่าให้ราคาไม่แตกต่างจากราคาเอกเทศที่ผู้ให้เช่าให้บริการคนอื่นกรณีนี้ถือเป็นสัญญาเช่าแยกต่างหาก ให้บริษัทบันทึกสินทรัพย์สิทธิการเช่าชั้น 8 และชั้น 9 ออกจากกัน
- ผู้ให้เช่าให้ราคาต่ำกว่าเอกเทศเนื่องจากเป็นลูกค้าเดิมจึงให้ราคาต่ำกว่าเป็นพิเศษกรณีนี้ไม่ถือว่าเป็นสัญญาเช่าแยกต่างหาก บริษัทต้องนำการเช่าชั้น 9 มารวมกับสัญญาเช่าชั้น 8 เดิม และปรับปรุงรายการ

การประเมินหนี้สินตามสัญญาเช่าใหม่ (Lease reassessment)

การวัดมูลค่าและการบันทึกบัญชี

หากการเปลี่ยนแปลงเป็นการเปลี่ยนอายุสัญญาเช่าหรือประเมินสิทธิเลือกซื้อใหม่ ซึ่งเป็นเงื่อนไขเดิมที่มีอยู่ในสัญญา ผู้เช่าจะต้องคำนวณมูลค่าหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ ณ วันที่มีการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า โดยใช้อัตราดอกเบี้ย ณ วันที่มีการประเมินใหม่ และบันทึกปรับปรุงสินทรัพย์สิทธิการใช้ด้วยจำนวนเดียวกันสำหรับการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า ณ วันที่การเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่ามีผล

บันทึกปรับปรุงการวัดมูลค่าของหนี้สิน
สัญญาเช่าใหม่ ณ วันที่มีการเปลี่ยนแปลง
สัญญาเช่า

	เดบิต	เครดิต
สินทรัพย์สิทธิการใช้	XXXX	
หนี้สินตามสัญญาเช่า		XXXX

การประเมินหนี้สินตามสัญญาเช่าใหม่ (Lease reassessment)

การวัดมูลค่าและการบันทึกบัญชี

หากการเปลี่ยนแปลงจำนวนเงินที่คาดว่าจะต้องจ่ายชำระ ผู้เช่าจะต้องคำนวณมูลค่าหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ ณ วันที่มีการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า โดยใช้อัตราดอกเบี้ย ณ วันที่สัญญาเช่ามีผล และบันทึกปรับปรุงสินทรัพย์สิทธิการใช้ด้วยจำนวนเดียวกันสำหรับการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า ณ วันที่การเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่ามีผล

บันทึกปรับปรุงการวัดมูลค่าของหนี้สิน
สัญญาเช่าใหม่ ณ วันที่มีการเปลี่ยนแปลง
สัญญาเช่า

	เดบิต	เครดิต
สินทรัพย์สิทธิการใช้	XXXX	
หนี้สินตามสัญญาเช่า		XXXX

การเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า (Lease modification)

การวัดมูลค่าและการบันทึกบัญชี

การเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า (Lease modification) - ไม่มีการเปลี่ยนแปลงขอบเขตในสัญญาเช่า

หากเงื่อนไขของสัญญาที่มีการเปลี่ยนแปลงไป เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงขอบเขตในสัญญาเช่า ผู้เช่าจะต้องคำนวณมูลค่าหนี้สัญญาเช่าให้วันที่มีการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า โดยใช้อัตราดอกเบี้ย ณ วันที่มีการประเมินใหม่ และบันทึกปรับปรุงสินทรัพย์สิทธิการใช้ด้วยจำนวนเดียวกันสำหรับการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า ณ วันที่มีการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่ามีผล

บันทึกปรับปรุงการวัดมูลค่าของหนี้สิน
สัญญาเช่าใหม่ ณ วันที่มีการเปลี่ยนแปลง
สัญญาเช่า

	เดบิต	เครดิต
สินทรัพย์สิทธิการใช้	XXXX	
หนี้สินตามสัญญาเช่า		XXXX

การเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า (Lease modification)

การวัดมูลค่าและการบันทึกบัญชี

การเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า (Lease modification) - การเพิ่มขอบเขตในสัญญาเช่า

หากเงื่อนไขของสัญญาที่มีการเปลี่ยนแปลงไป โดย**มีการเพิ่มขอบเขตในสัญญาเช่า** การเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่าจะถือเป็นสัญญาแยกต่างหาก หากเป็นไปตามเงื่อนไขทั้ง 2 ข้อต่อไปนี้

1. การเปลี่ยนแปลงเป็นการเพิ่มขอบเขตของสัญญาเช่าโดยเพิ่มสิทธิในการใช้สินทรัพย์อ้างอิง
2. สิ่งตอบแทนสำหรับสัญญาเช่าเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนเงินที่เท่ากับราคาเอกเทศของการเพิ่มขอบเขตและการปรับปรุงใดๆที่เหมาะสมต่อราคานั้นเพื่อสะท้อนสถานการณ์ของสัญญา

สำหรับการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่าที่ไม่เข้าลักษณะทั้ง 2 ข้อด้านบน การเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่าจะ**ไม่ถึงเป็นสัญญาเช่าแยกต่างหาก** ผู้เช่าจะต้องรับรู้การวัดมูลค่าของหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ ณ วันที่มีการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า โดยปรับปรุงสินทรัพย์สิทธิการใช้ด้วยจำนวนเดียวกันสำหรับการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า ณ วันที่กาเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่ามีผล และใช้อัตราดอกเบี้ย ณ วันที่มีการประเมินใหม่

บันทึก**ปรับปรุงการวัดมูลค่า**ของหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ ณ วันที่มีการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า

	เดบิต	เครดิต
สินทรัพย์สิทธิการใช้	XXXX	
หนี้สินตามสัญญาเช่า		XXXX

การเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า (Lease modification)

การวัดมูลค่าและการบันทึกบัญชี

การเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า (Lease modification) - การเพิ่มขอบเขตในสัญญาเช่า

ถ้าพิจารณาแล้วพบว่าการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่าเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขอบเขตของสัญญาเช่า โดยเพิ่มสิทธิในการใช้สินทรัพย์อ้างอิงและสิ่งตอบแทนสำหรับสัญญาเช่าเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนเงินเท่ากับราคาเอกเทศของการเพิ่มขอบเขตและการปรับปรุงใดๆ ที่เหมาะสมต่อราคาเอกเทศนั้นเพื่อสะท้อนสถานการณ์ของสัญญา ผู้เช่าจะต้องถือว่าการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่าดังกล่าวเป็นการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่าแยกต่างหาก โดยผู้เช่าต้องวัดมูลค่าหนี้สินตามสัญญาเช่า โดยบันทึกแยกเป็นสัญญาฉบับใหม่ และใช้อัตราดอกเบี้ย ณ วันที่สัญญาเช่าฉบับนั้นมีผล

สำหรับการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่าที่ถือเป็นสัญญาเช่าแยกต่างหาก ผู้เช่าจะต้องรับรู้การวัดมูลค่าของหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ และสินทรัพย์สิทธิการใช้ ณ วันที่สัญญาเช่ามีผล

NEW

บันทึกรับรู้หนี้สินตามสัญญาเช่าและ
สินทรัพย์สิทธิการใช้ แยกต่างหาก
ณ วันที่สัญญาเช่ามีผล

	เดบิต	เครดิต
สินทรัพย์สิทธิการใช้	XXXX	
หนี้สินตามสัญญาเช่า		XXXX

การเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า (Lease modification)

การวัดมูลค่าและการบันทึกบัญชี

การเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า (Lease modification) – การลดขอบเขตในสัญญาเช่า

หากเงื่อนไขของสัญญาเช่ามีการเปลี่ยนแปลงไป โดยมีการลดขอบเขตในสัญญาเช่า ผู้เช่าจะต้องคำนวณมูลค่าหนี้สินตามสัญญาเช่า ณ วันที่มีการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า โดยใช้อัตราดอกเบี้ย ณ วันที่มีการประเมินใหม่ บันทึกปรับปรุงลดมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สิทธิการใช้ และหนี้สินสัญญาเช่าตามสัดส่วนของขอบเขตที่ลดลง และรับรู้ผลต่างเข้างบกำไรหรือขาดทุน

บันทึกปรับปรุงหนี้สินตามสัญญาเช่าและสินทรัพย์สิทธิการใช้ ณ วันที่การเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่ามีผล รับรู้ผลต่างเข้างบกำไรหรือขาดทุน

	เดบิต	เครดิต
หนี้สินตามสัญญาเช่า	XXXX	
กำไร (ขาดทุน) จากการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า		XXXX
สินทรัพย์สิทธิการใช้		XXXX

การเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า

อัตราคิดลดที่ใช้ในการปรับปรุงรายการ

- มีการขยายหรือลดอายุสัญญาเช่าตามสัญญา
- มีการเปลี่ยนแปลงในการประเมินสิทธิเลือกซื้อสินทรัพย์อ้างอิง

- มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนเงินที่คาดว่าจะต้องจ่ายชำระภายใต้การรับประกันมูลค่าคงเหลือ
- มีการเปลี่ยนแปลงการจ่ายชำระในอนาคตที่เป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงดัชนีหรืออัตรา

ใช้อัตราคิดลดที่ปรับปรุง

ใช้อัตราคิดลดเดิม

ตัวอย่างการเปลี่ยนแปลงสัญญา

การวัดมูลค่าสินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินตามสัญญาเช่า

ตัวอย่างที่ 1 - การขยายอายุสัญญาเช่าตามสัญญาเดิม

ณ วันที่ 1 มกราคม 25X1 บริษัท A เข้าทำสัญญาเช่าพื้นที่ขายสินค้าระยะเวลา 5 ปี อัตราค่าเช่าปีละ 5,000,000 บาทต่อปี โดยจ่ายทุกต้นปี สัญญาให้สิทธิผู้เช่าในการต่ออายุสัญญาได้อีก 5 ปี ในอัตราค่าเช่าปีละ 6,000,000 บาท ณ วันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผล ผู้บริหารได้ข้อสรุปว่าไม่มีความแน่นอนอย่างสมเหตุสมผลที่จะใช้สิทธิในการต่ออายุสัญญาเช่า ผู้บริหารจึงสรุปว่าอายุของสัญญาเช่าดังกล่าวมีระยะเวลา 5 ปี โดยบริษัท A มีอัตราดอกเบี้ยตามนัยสัญญาเช่าเท่ากับ 4%

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25X3 บริษัทพิจารณาแล้วว่าสาขาดังกล่าวประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก ทำให้ผู้บริหารตัดสินใจที่จะต่ออายุสัญญาเช่าไปอีก 5 ปี (ทำให้สัญญาเช่าทั้งหมดมีจำนวนปีทั้งสิ้น 10 ปี) ณ วันที่มีการพิจารณาสิทธิในการขยายอายุสัญญาใหม่นั้น อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมส่วนเพิ่มของบริษัท A เท่ากับ 3%

ณ วันที่มีการประเมินหนี้สินตามสัญญาเช่าใหม่ บริษัทต้องบันทึกรายการทางบัญชีอย่างไร

LEASE
MODIFICATION

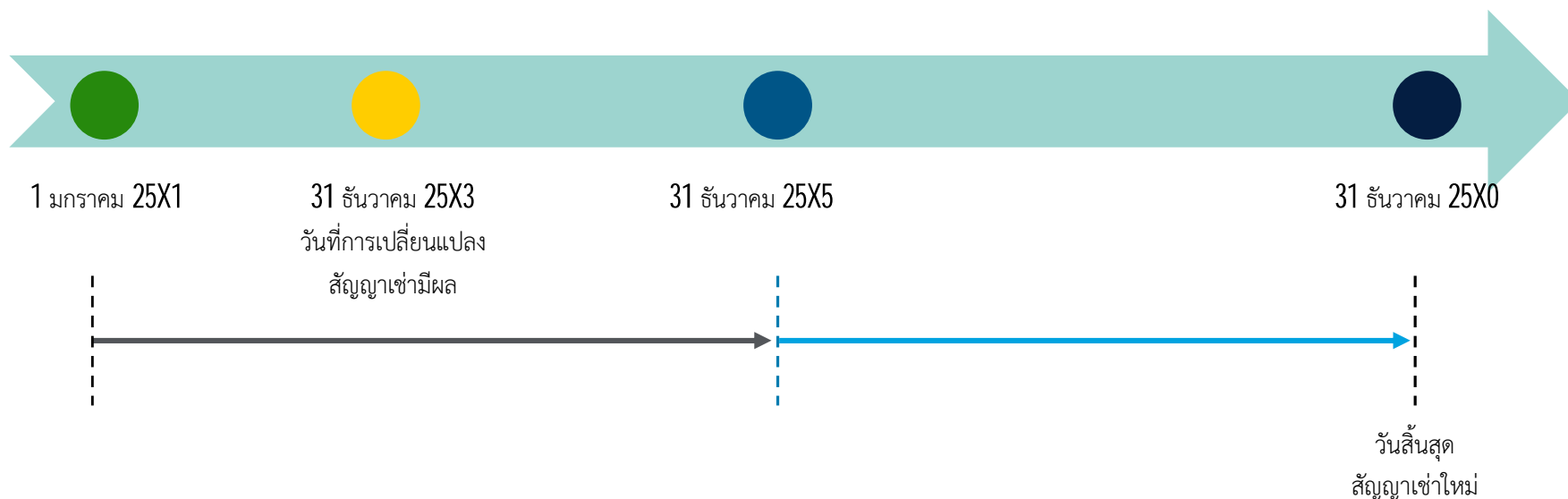
LEASE
REASSESSMENT

การวัดมูลค่าสินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินตามสัญญาเช่า

ตัวอย่างที่ 1 - การขยายอายุสัญญาเช่าตามสัญญาเดิม

LEASE MODIFICATION LEASE REASSESSMENT

วันสิ้นสุดสัญญาเช่าใหม่

การวัดมูลค่าสินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินตามสัญญาเช่า

ตัวอย่างที่ 1 - การขยายอายุสัญญาเช่าตามสัญญาเดิม

LEASE
MODIFICATION

LEASE
REASSESSMENT

การตัดสินใจต่ออายุสัญญาเช่าต่อไปอีก 5 ปี ณ สิ้นปีที่ 3 นั้นถือเป็นส่วนหนึ่งของข้อกำหนดและเงื่อนไขในสัญญาเช่าฉบับเดิม ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจึงเข้าเงื่อนไขของการประเมินหนี้สินตามสัญญาเช่าใหม่ตาม TFRS 16

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25X3 บริษัทจะต้องปรับปรุงหนี้สินตามสัญญาเช่าโดยการประเมินมูลค่าหนี้สินใหม่ ณ วันที่ 1 มกราคม 25X4 และคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ย ณ วันที่มีการประเมินหนี้สินตามสัญญาเช่าใหม่ (3%) ดังนี้

เดบิต สิทธิการใช้	26,724,583 ⁽¹⁾
ดอกเบี้ยรูดจ่าย	3,275,417
เครดิต หนี้สินตามสัญญาเช่า	30,000,000 ⁽²⁾

ทั้งนี้ (1) และ (2) ได้มาจากการจัดทำตารางผ่อนชำระก่อนการประเมินหนี้สินตามสัญญาเช่าใหม่ และ หลังการประเมินหนี้สินตามสัญญาเช่าใหม่ซึ่งแสดงไว้ในหน้าถัดไป

การวัดมูลค่าสินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินตามสัญญาเช่า

ตัวอย่างที่ 1 - การขยายอายุสัญญาเช่าตามสัญญาเดิม

LEASE
MODIFICATION

LEASE
REASSESSMENT

ตารางการผ่อนชำระก่อนการประเมินหนี้สินสัญญาเช่าใหม่

วันที่	หนี้สินต้นงวด	ดอกเบี้ยจ่าย	ค่าเช่าจ่าย	ยอดหนี้สินคงค้าง
1 ม.ค. X1	23,149,476.12	725,979.04	(5,000,000.00)	18,875,455.17
1 ม.ค. X2	18,875,455.17	555,018.21	(5,000,000.00)	14,430,473.37
1 ม.ค. X3	14,430,473.37	377,218.93	(5,000,000.00)	9,807,692.31
1 ม.ค. X4	9,807,692.31	192,307.69	(5,000,000.00)	5,000,000.00
1 ม.ค. X5	5,000,000.00	(0.00)	(5,000,000.00)	-

$$(1) 36,532,274.88 - 9,807,692.31 = 26,724,582.57$$

ตารางการผ่อนชำระภายหลังการประเมินหนี้สินสัญญาเช่าใหม่

วันที่	หนี้สินต้นงวด	ดอกเบี้ยจ่าย	ค่าเช่าจ่าย	ยอดหนี้สินคงค้าง
1 ม.ค. X4	36,532,274.88	945,968.25	(5,000,000.00)	32,478,243.12
1 ม.ค. X5	32,478,243.12	824,347.29	(5,000,000.00)	28,302,590.42
1 ม.ค. X6	28,302,590.42	669,077.71	(6,000,000.00)	22,971,668.13
1 ม.ค. X7	22,971,668.13	509,150.04	(6,000,000.00)	17,480,818.17
1 ม.ค. X8	17,480,818.17	344,424.55	(6,000,000.00)	11,825,242.72
1 ม.ค. X9	11,825,242.72	174,757.28	(6,000,000.00)	6,000,000.00
1 ม.ค. X0	6,000,000.00	0.00	(6,000,000.00)	-

$$(2) 6,000,000 * 5 = 30,000,000$$

การวัดมูลค่าสินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินตามสัญญาเช่า

ตัวอย่างที่ 2 - การเปลี่ยนแปลงค่าเช่า

LEASE
MODIFICATION

LEASE
REASSESSMENT

ณ วันที่ 1 มกราคม X1 บริษัท A เข้าทำสัญญาเช่าพื้นที่ห้างสรรพสินค้าแห่งหนึ่งเป็นระยะเวลา 20 ปี สัญญาระบุอัตราค่าเช่า 150,000 บาทต่อปีจ่ายชำระทุกสิ้นปี บริษัท A พิจารณาว่าอัตราดอกเบี้ยส่วนเพิ่มเติม วันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผลคือ 5% ทั้งนี้สัญญาเช่าไม่มีต้นทุนทางตรงอื่นที่เกี่ยวข้อง และบริษัท A ไม่ต้องรับประกันมูลค่าคงเหลือเมื่อหมดอายุสัญญาเช่า

เมื่อสิ้นสุดปีที่ 10 (31 ธันวาคม X10) บริษัท A ประสบปัญหาทางการเงินอย่างมาก จึงเข้าเจรจากับห้างสรรพสินค้าเพื่อขอลดค่าเช่าสำหรับปีที่เหลือ ห้างสรรพสินค้าตกลงที่จะลดอัตราค่าเช่าให้กับบริษัท A โดยคิดค่าเช่าเพียง 100,000 บาทต่อปี สำหรับปี X11 เป็นต้นไปจนกระทั่งจบสัญญา

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมส่วนเพิ่มเติมของบริษัท A ณ วันที่มีการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่าคือ 6%

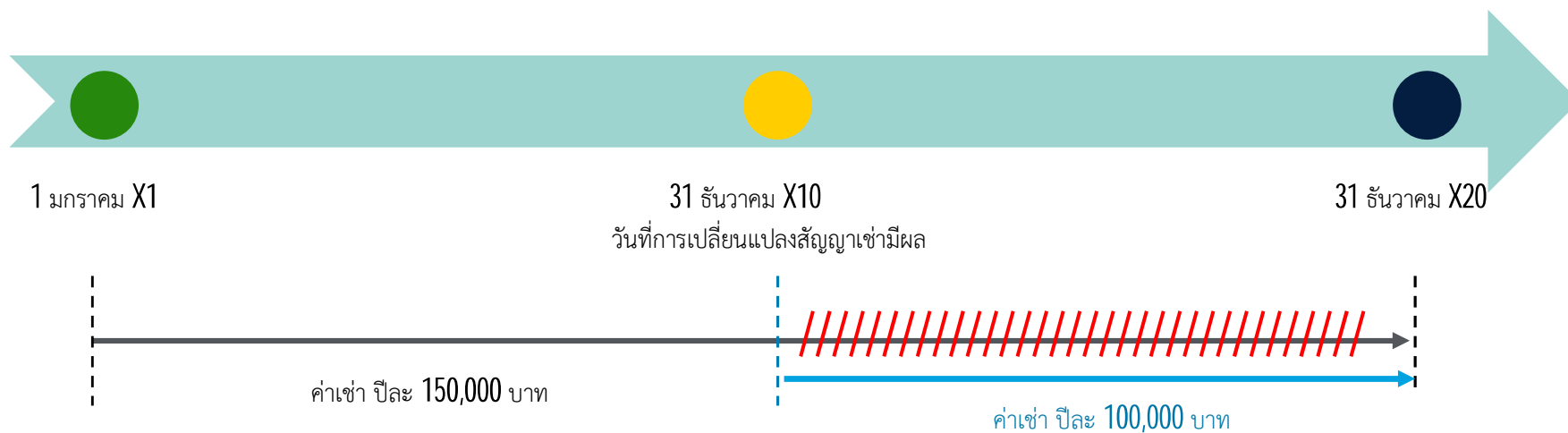
ณ วันที่มีการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า บริษัท A ต้องบันทึกรายการอย่างไร

การวัดมูลค่าสินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินตามสัญญาเช่า

ตัวอย่างที่ 2 - การเปลี่ยนแปลงค่าเช่า

LEASE MODIFICATION LEASE REASSESSMENT

การวัดมูลค่าสินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินตามสัญญาเช่า

ตัวอย่างที่ 2 - การเปลี่ยนแปลงค่าเช่า

LEASE
MODIFICATION

LEASE
REASSESSMENT

การเปลี่ยนแปลงอัตราค่าเช่าที่เกิดขึ้น ณ สิ้นปีที่ 10 นั้นไม่ถือเป็นส่วนหนึ่งของข้อกำหนดและเงื่อนไขในสัญญาเช่าฉบับเดิม ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจึงเข้าเงื่อนไขของการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่าตาม TFRS 16

ณ วันที่ 31 ธันวาคม x10 บริษัทจะต้องทำการคำนวณหนี้สินตามสัญญาเช่าตามอัตราค่าเช่าใหม่ (100,000 บาท) เป็นระยะเวลา 10 ปี และคิดลดค่าเช่าดังกล่าวด้วยอัตราคิดลดใหม่ ณ วันที่มีการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า เปรียบเทียบกับหนี้สินตามสัญญาเช่าคงเหลือเดิม ผลกระทบทั้งหมดจะถูกปรับผ่านบัญชีสินทรัพย์สิทธิการใช้ ดอกเบี้ยรอดตัดบัญชี และหนี้สินตามสัญญาเช่า

รายการ	ก่อนการเปลี่ยนแปลง	หลังการเปลี่ยนแปลง	จำนวนที่ต้องปรับปรุง
หนี้สินตามสัญญาเช่า	1,500,000 ⁽¹⁾	1,000,000 ⁽³⁾	(500,000)
ดอกเบี้ยรอดตัดจ่าย	(341,740)	(263,991)	77,748
หนี้สินตามสัญญาเช่า - สุทธิ	1,158,260 ⁽²⁾	736,009 ⁽⁴⁾	(422,252)

เดบิต หนี้สินตามสัญญาเช่า	500,000
เครดิต ดอกเบี้ยรอดตัดจ่าย	77,748
เครดิต สินทรัพย์สิทธิการใช้	422,252

การวัดมูลค่าสินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินตามสัญญาเช่า

ตัวอย่างที่ 2 - การเปลี่ยนแปลงค่าเช่า

LEASE
MODIFICATION

LEASE
REASSESSMENT

ตารางการผ่อนชำระก่อนการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่าใหม่

วันที่	หนี้สินต้นงวด	ดอกเบี้ยจ่าย	ค่าเช่าจ่าย	ยอดหนี้สินคงค้าง
1 ม.ค. X1				1,869,331.55
31 ธ.ค. X1	1,869,331.55	93,466.58	(150,000.00)	1,812,798.13
31 ธ.ค. X2	1,812,798.13	90,639.91	(150,000.00)	1,753,438.04
31 ธ.ค. X3	1,753,438.04	87,671.90	(150,000.00)	1,691,109.94
31 ธ.ค. X4	1,691,109.94	84,555.50	(150,000.00)	1,625,665.43
31 ธ.ค. X5	1,625,665.43	81,283.27	(150,000.00)	1,556,948.71
31 ธ.ค. X6	1,556,948.71	77,847.44	(150,000.00)	1,484,796.14
31 ธ.ค. X7	1,484,796.14	74,239.81	(150,000.00)	1,409,035.95
31 ธ.ค. X8	1,409,035.95	70,451.80	(150,000.00)	1,329,487.75
31 ธ.ค. X9	1,329,487.75	66,474.39	(150,000.00)	1,245,962.13
31 ธ.ค. 10	1,245,962.13	62,298.11	(150,000.00)	1,158,260.24
31 ธ.ค. 20	142,857.14	7,142.86	(150,000.00)	(0.00)

(1) $150,000 * 10 = 1,500,000$ (Y11-Y20)

ตารางการผ่อนชำระหลังการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่าใหม่

วันที่	หนี้สินต้นงวด	ดอกเบี้ยจ่าย	ค่าเช่าจ่าย	ยอดหนี้สินคงค้าง
1 ม.ค. 11				736,008.71
31 ธ.ค. 11	736,008.71	44,160.52	(100,000.00)	680,169.23
31 ธ.ค. 12	680,169.23	40,810.15	(100,000.00)	620,979.38
31 ธ.ค. 13	620,979.38	37,258.76	(100,000.00)	558,238.14
31 ธ.ค. 14	558,238.14	33,494.29	(100,000.00)	491,732.43
31 ธ.ค. 15	491,732.43	29,503.95	(100,000.00)	421,236.38
31 ธ.ค. 16	421,236.38	25,274.18	(100,000.00)	346,510.56
31 ธ.ค. 17	346,510.56	20,790.63	(100,000.00)	267,301.19
31 ธ.ค. 18	267,301.19	16,038.07	(100,000.00)	183,339.27
31 ธ.ค. 19	183,339.27	11,000.36	(100,000.00)	94,339.62
31 ธ.ค. 20	94,339.62	5,660.38	(100,000.00)	(0.00)

(3) $100,000 * 10 = 1,000,000$ (Y11-Y20)

การวัดมูลค่าสินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินตามสัญญาเช่า

ตัวอย่างที่ 3 - การลดขอบเขตสัญญาเช่า

LEASE
MODIFICATION

LEASE
REASSESSMENT

ผู้เช่าทำสัญญาเช่าอาคารสำนักงานเป็นระยะเวลา 10 ปี สำหรับพื้นที่ 5,000 ตารางเมตร โดยมีค่าเช่ารายปีจำนวน 50,000 บาท ชำระ ณ สิ้นปีของแต่ละปี อัตราดอกเบี้ยโดยนัยของสัญญาเช่าไม่สามารถระบุได้อย่างชัดเจน ดังนั้น ผู้เช่าจึงใช้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้เพิ่มขึ้นของผู้เช่า ณ วันเริ่มต้นสัญญา ซึ่งเท่ากับ 6% ต่อปี

ต้นปีที่ 6 ผู้เช่าและผู้ให้เช่าตกลงแก้ไขสัญญาเช่าเดิม โดยลดพื้นที่เช่าเหลือ 2,500 ตารางเมตรจากพื้นที่เดิม ค่าเช่าคงที่รายปีตั้งแต่ปีที่ 6 ถึงปีที่ 10 ปรับเป็นจำนวน 30,000 บาท และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เพิ่มขึ้นของผู้เช่า ณ ต้นปีที่ 6 เท่ากับ 5%

โดย มูลค่าสินทรัพย์สิทธิการใช้คงเหลือตามสัญญาเช่าเดิม ณ วันที่เปลี่ยนแปลงสัญญาเช่าเท่า 184,002 บาท และ
มูลค่าหนี้สินตามสัญญาเช่าเท่ากับ 210,618 บาท

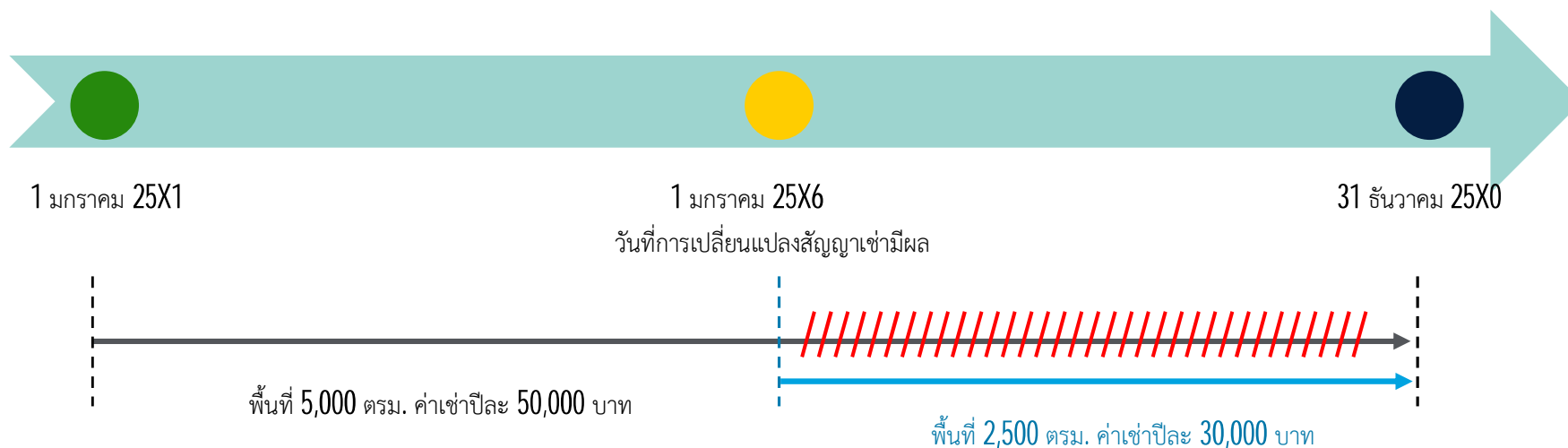
ณ วันที่มีการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า บริษัทต้องบันทึกรายการอย่างไร

การวัดมูลค่าสินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินตามสัญญาเช่า

ตัวอย่างที่ 3 - การลดขอบเขตสัญญาเช่า

LEASE MODIFICATION LEASE REASSESSMENT

การวัดมูลค่าสินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินตามสัญญาเช่า

ตัวอย่างที่ 3 - การลดขอบเขตสัญญาเช่า

LEASE
MODIFICATION

LEASE
REASSESSMENT

การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ และอัตราค่าเช่าที่เกิดขึ้น ณ ต้น 6 นั้นไม่ถือเป็นส่วนหนึ่งของข้อกำหนดและเงื่อนไขในสัญญาเช่าฉบับเดิม ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจึงเข้าเงื่อนไขของการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่าตาม TFRS 16

Step 1 : คำนวณมูลค่าสินทรัพย์สิทธิการใช้ และหนี้สินตามสัญญาเช่าคงเหลือ หลังปรับลดขอบเขตสัญญาเช่า

รายการ	มูลค่าคงเหลือ ณ วันที่เปลี่ยนแปลงสัญญา	มูลค่าคงเหลือ หลังปรับลด 50%	จำนวนที่ต้องปรับปรุง
สินทรัพย์สิทธิการใช้	184,002	92,001	92,001
หนี้สินตามสัญญาเช่า	210,618	105,309	105,309
ผลต่างถูกรับรู้เป็นกำไร/ขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า			13,308

บันทึกบัญชีปรับลดหนี้สินและสินทรัพย์ตามสัดส่วนที่ลดลง

เดบิต หนี้สินตามสัญญาเช่า	125,000	
เครดิต สินทรัพย์สิทธิการใช้		92,001
ดอกเบี้ยรอดตัดบัญชี		19,691
กำไรจากการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า		13,308

การวัดมูลค่าสินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินตามสัญญาเช่า

ตัวอย่างที่ 3 - การลดขอบเขตสัญญาเช่า

LEASE
MODIFICATION

LEASE
REASSESSMENT

Step 2 : วัดมูลค่าหนี้สินสัญญาเช่าใหม่

ณ วันที่มีผลของการเปลี่ยนแปลงส์ (ต้นปีที่ 6) ผู้เช่าต้องทำการวัดมูลค่าหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ โดย

- อายุสัญญาเช่าคงเหลือ 5 ปี
- ค่าเช่ารายปี 30,000 บาท และ
- อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมส่วนเพิ่ม ของผู้เช่า 5% ต่อปี

ผลจากการคำนวณทำให้หนี้สินสัญญาเช่าใหม่ มีมูลค่าเท่ากับ 129,884 บาท

การวัดมูลค่าสินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินตามสัญญาเช่า

ตัวอย่างที่ 3 - การลดขอบเขตสัญญาเช่า

LEASE
MODIFICATION

LEASE
REASSESSMENT

Step 3 : ปรับปรุงสินทรัพย์สิทธิการใช้

ผลต่างระหว่างหนี้สินสัญญาเช่าคงเหลือกับหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ จะถูกนำไปปรับปรุงมูลค่าสินทรัพย์สิทธิการใช้เพื่อให้สะท้อนการจ่ายชำระและอัตราคิดลดที่เปลี่ยนแปลงไป

รายการ	มูลค่าหนี้สินสัญญาเช่าคงเหลือ	มูลค่าหนี้สินสัญญาเช่าใหม่หลังการเปลี่ยนแปลง	จำนวนที่ต้องปรับปรุง
หนี้สินตามสัญญาเช่า	105,309	129,884	24,575

บันทึกบัญชีปรับปรุงหนี้สินตามสัญญาเช่าเพื่อให้มีมูลค่าเท่ากับมูลค่าปัจจุบันของค่าเช่าใหม่

เดบิต สิทธิการใช้	24,575	
ดอกเบี่ยรอดตัดบัญชี	425	
เครดิต หนี้สินตามสัญญาเช่า		25,000

การวัดมูลค่าสินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินตามสัญญาเช่า

ตัวอย่างที่ 4 - การลดอายุสัญญาเช่า

LEASE
MODIFICATION

LEASE
REASSESSMENT

ณ วันที่ 1 มกราคม 25X1 บริษัท B เข้าทำสัญญาเช่าพื้นที่สำนักงานขนาด 5,000 ตารางเมตร เป็นระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 25X1 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 25X5 โดยสัญญาเช่า ไม่มีสิทธิในการขยายอายุสัญญาหรือปรับเปลี่ยนค่าเช่า กำหนดค่าเช่ารายปีจำนวน 100,000 บาท ชำระ ณ สิ้นปีของแต่ละปี บริษัท B พิจารณาว่าอัตราดอกเบี้ยโดยนัยของสัญญาเช่าไม่สามารถระบุได้อย่างชัดเจน จึงใช้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้เพิ่มขึ้นของบริษัท ณ วันเริ่มต้นสัญญาเช่า ซึ่งเท่ากับ 5% ต่อปี

ต่อมา ณ วันที่ 1 มกราคม 25X3 บริษัท B และผู้ให้เช่าตกลงแก้ไขสัญญาเช่าเดิม โดย ลดระยะเวลาสัญญาเช่า จากเดิมที่สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 25X5 ให้เหลือสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 25X4 ทั้งนี้ ค่าเช่ารายปี ยังคงเท่าเดิมที่ 100,000 บาท ต่อปี และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เพิ่มขึ้นของบริษัท B ณ วันที่มีผลของการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่าเท่ากับ 6% ต่อปี

โดย มูลค่าสินทรัพย์สิทธิการใช้คงเหลือตามสัญญาเช่า ณ วันที่ 1 มกราคม 25X3 เท่ากับ 259,769 บาท และมูลค่าหนี้สินตามสัญญาเช่าเท่ากับ 272,325 บาท

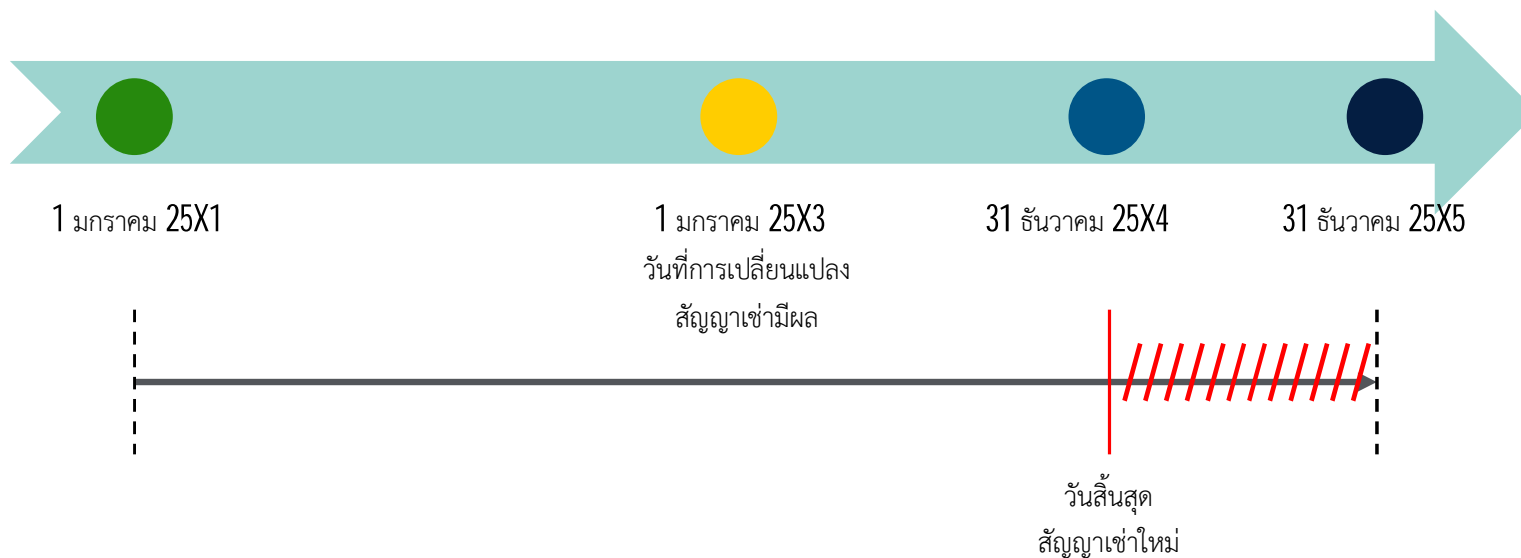
ณ วันที่ 1 มกราคม 20X3 บริษัท B ต้องบันทึกรายการอย่างไร

การวัดมูลค่าสินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินตามสัญญาเช่า

ตัวอย่างที่ 4 - การลดอายุสัญญาเช่า

LEASE MODIFICATION LEASE REASSESSMENT

การวัดมูลค่าสินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินตามสัญญาเช่า

ตัวอย่างที่ 4 - การลดอายุสัญญาเช่า

LEASE
MODIFICATION

LEASE
REASSESSMENT

การเปลี่ยนแปลงระยะเวลาเช่าเกิดขึ้น ณ ต้นปีที่ 3 นั้นไม่ถือเป็นส่วนหนึ่งของข้อกำหนดและเงื่อนไขในสัญญาเช่าฉบับเดิม ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจึงเข้าเงื่อนไขของการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่าตาม TFRS 16

Step 1 : คำนวณมูลค่าสินทรัพย์สิทธิการใช้ และหนี้สินตามสัญญาเช่าคงเหลือ หลังปรับลดระยะเวลาเช่า

รายการ	มูลค่าคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 25X3	มูลค่าคงเหลือ หลังปรับลดระยะเวลาเช่า	จำนวนที่ต้องปรับปรุง
สินทรัพย์สิทธิการใช้	259,769	173,179 ⁽¹⁾	(86,590)
หนี้สินตามสัญญาเช่า	272,325	185,941 ⁽²⁾	(86,384)

(1): สามารถคำนวณสินทรัพย์สิทธิการใช้ได้จาก $259,769/3$ ปี * 2 ปี

(2): PV หนี้สินสัญญาเช่าของ 2 ปีที่เหลือ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมส่วนเพิ่ม ของผู้เช่า 5%

บันทึกบัญชีปรับลดหนี้สินตามสัญญาเช่าและสินทรัพย์สิทธิการใช้ตามสัดส่วนที่ลดลง

เดบิต หนี้สินตามสัญญาเช่า	86,384	
ขาดทุน จากการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า	206	
เครดิต สินทรัพย์สิทธิการใช้		86,590

การวัดมูลค่าสินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินตามสัญญาเช่า

ตัวอย่างที่ 4 - การลดอายุสัญญาเช่า

LEASE
MODIFICATION

LEASE
REASSESSMENT

Step 2 : วัดมูลค่าหนี้สินสัญญาเช่าใหม่

ณ วันที่มีผลของการเปลี่ยนแปลงสัญญา (ต้นปีที่ 6) ผู้เช่าต้องทำการวัดมูลค่าหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ โดย

- อายุสัญญาเช่าคงเหลือ 2 ปี
- ค่าเช่ารายปี 100,000 บาท และ
- อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมส่วนเพิ่ม ของผู้เช่า 6% ต่อปี

ผลจากการคำนวณทำให้หนี้สินสัญญาเช่าใหม่ มีมูลค่าเท่ากับ 183,339 บาท

การวัดมูลค่าสินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินตามสัญญาเช่า

ตัวอย่างที่ 4 - การลดอายุสัญญาเช่า

LEASE
MODIFICATION

LEASE
REASSESSMENT

Step 3 : ปรับปรุงสินทรัพย์สิทธิการใช้

ผลต่างระหว่างหนี้สินสัญญาเช่าคงเหลือกับหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ จะถูกนำไปปรับปรุงมูลค่าสินทรัพย์สิทธิการใช้เพื่อให้สะท้อนการจ่ายชำระและอัตราคิดลดที่เปลี่ยนแปลงไป

รายการ	มูลค่าหนี้สินสัญญาเช่า คงเหลือ	มูลค่าหนี้สินสัญญาเช่า ใหม่หลังการเปลี่ยนแปลง	จำนวนที่ต้องปรับปรุง
หนี้สินตามสัญญาเช่า	185,941	183,339	(2,602)

บันทึกบัญชีปรับปรุงหนี้สินตามสัญญาเช่าเพื่อให้มีมูลค่าเท่ากับมูลค่าปัจจุบันของค่าเช่าใหม่

เดบิต สินทรัพย์สิทธิการใช้ (สินทรัพย์)

2,602

เครดิต หนี้สินตามสัญญาเช่า (หนี้สิน)

2,602

การวัดมูลค่าสินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินตามสัญญาเช่า

ตัวอย่างที่ 5 - การเปลี่ยนแปลงขอบเขตการเช่า

LEASE
MODIFICATION

LEASE
REASSESSMENT

ณ วันที่ 1 มกราคม X1 บริษัท A เข้าทำสัญญาเช่าเพื่อเช่าพื้นที่อาคารสำนักงานกับบริษัท B เป็นระยะเวลา 10 ปี โดยทำการเช่าพื้นที่ 2,000 ตารางเมตร ในราคาตารางเมตรละ 1,000 บาทต่อปี รวมเป็นค่าเช่าทั้งสิ้น 2,000,000 บาท ต่อปี จ่ายทุกวันสิ้นปี

ณ วันที่ 1 มกราคม X6 บริษัท A เข้าเจรจากับบริษัท B เพื่อขอเช่าพื้นที่เพิ่มเติม 1,000 ตารางเมตร ซึ่งบริษัท B ตอบตกลงและคิดค่าเช่าสำหรับพื้นที่ 1,000 ตารางเมตรในอัตราตารางเมตรละ 1,200 บาท ซึ่งสะท้อนราคาตลาดในปัจจุบัน (ปรับปรุงด้วยส่วนลดที่บริษัท B มอบให้ จากการที่บริษัท B ไม่ต้องมีต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการจัดหาผู้เช่ารายใหม่ เช่น ต้นทุนทางการตลาด)

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมส่วนเพิ่ม ณ วันที่เปลี่ยนแปลงสัญญาเช่าเท่ากับ 5%

- บริษัท A ต้องบันทึกรายการที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่าอย่างไร ณ วันที่ 1 มกราคม 25X6
- หากราคาของบริษัท A เรียกเก็บสำหรับพื้นที่เช่า 1,000 ตารางเมตร ไม่สะท้อนอัตราค่าเช่าตลาด คำตอบในข้อก่อนหน้าจะเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ อย่างไร

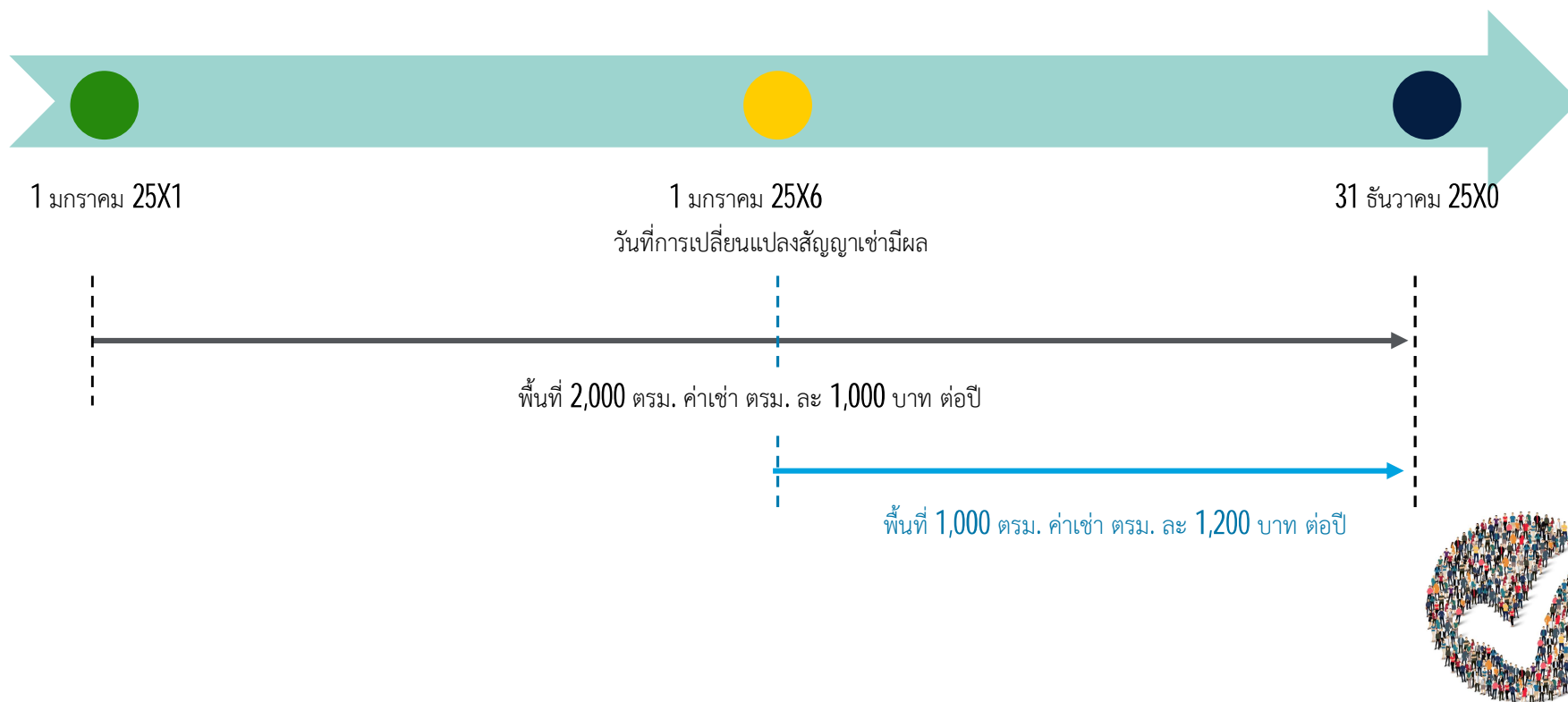

การวัดมูลค่าสินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินตามสัญญาเช่า

ตัวอย่างที่ 5 - การเปลี่ยนแปลงขอบเขตการเช่า

LEASE
MODIFICATION

LEASE
REASSESSMENT

การวัดมูลค่าสินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินตามสัญญาเช่า

ตัวอย่างที่ 5 - การเปลี่ยนแปลงขอบเขตการเช่า

LEASE
MODIFICATION

LEASE
REASSESSMENT

การเปลี่ยนแปลงขอบเขตสัญญาเช่าที่เกิดขึ้น ณ ต้นปี 6 นั้นไม่ถือเป็นส่วนหนึ่งของข้อกำหนดและเงื่อนไขในสัญญาเช่าฉบับเดิม ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจึงเข้าเงื่อนไขของการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่าตาม TFRS 16

➤ ณ วันที่ 1 มกราคม 25x6 บริษัทจะต้องทำการคำนวณหนี้สินตามสัญญาเช่าตามอัตราค่าเช่าใหม่ (1,200,000 บาท) เป็นระยะเวลา 5 ปี และคิดลดค่าเช่าดังกล่าวด้วยอัตราคิดลดใหม่ ณ วันที่มีการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า

อย่างไรก็ตามเนื่องจากสิ่งตอบแทนสำหรับสัญญาเช่าที่เพิ่มขึ้น เป็นสัดส่วนเดียวกับราคาแบบเอกเทศ โดยการเพิ่มขอบเขตและการปรับปรุงราคาสิ่งตอบแทนนั้นเพื่อสะท้อนสถานการณ์ของสัญญาใดสัญญาหนึ่งโดยเฉพาะ การเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า ถือเป็นสัญญาเช่าแยกต่างหากจากสัญญาเช่าเดิม ดังนั้นบริษัทจะบันทึกสัญญาเช่าส่วนที่เพิ่มขึ้นนี้ ณ วันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผล 1 มกราคม 25x6 ดังนี้

เดบิต สินทรัพย์สิทธิการใช้	5,195,372 ⁽¹⁾	
ดอกเบียร์ตัดจ่าย	804,628	
เครดิต หนี้สินตามสัญญาเช่า		6,000,000 ⁽²⁾

(1): สามารถคำนวณสินทรัพย์สิทธิการใช้ได้จาก PVIFA ($i=5\%$, $n=5$, $\text{payment} = 1,200,000$) = 5,195,372

(2): สามารถคำนวณหนี้สินสัญญาเช่าตลอดระยะเวลาคงเหลือของสัญญาเช่าได้จาก $1,200,000 * 5 = 6,000,000$

การวัดมูลค่าสินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินตามสัญญาเช่า

ตัวอย่างที่ 5 - การเปลี่ยนแปลงขอบเขตการเช่า

LEASE
MODIFICATION

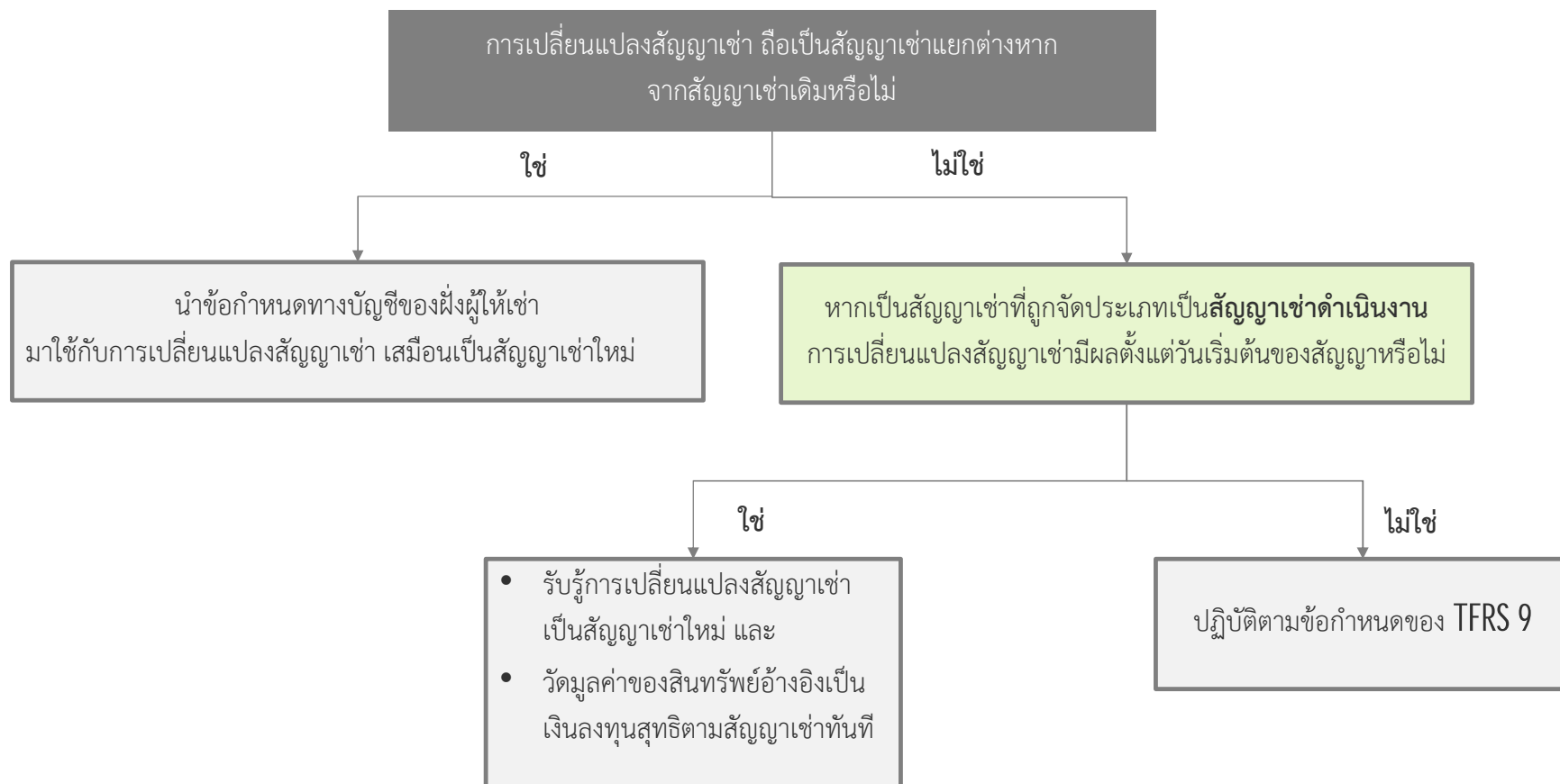
LEASE
REASSESSMENT

- หากราคาของบริษัท B เรียกเก็บสำหรับพื้นที่เช่า 1,000 ตารางเมตร ไม่สะท้อนอัตราค่าเช่าตลาด บริษัท A ต้องไม่ถือว่าการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่าเป็นสัญญาเช่าที่แยกต่างหาก และบริษัท A จะต้องวัดมูลค่าหนี้สินตามสัญญาเช่าใหม่ โดยคิดลดจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าใหม่ด้วยอัตราคิดลดที่ปรับปรุงใหม่

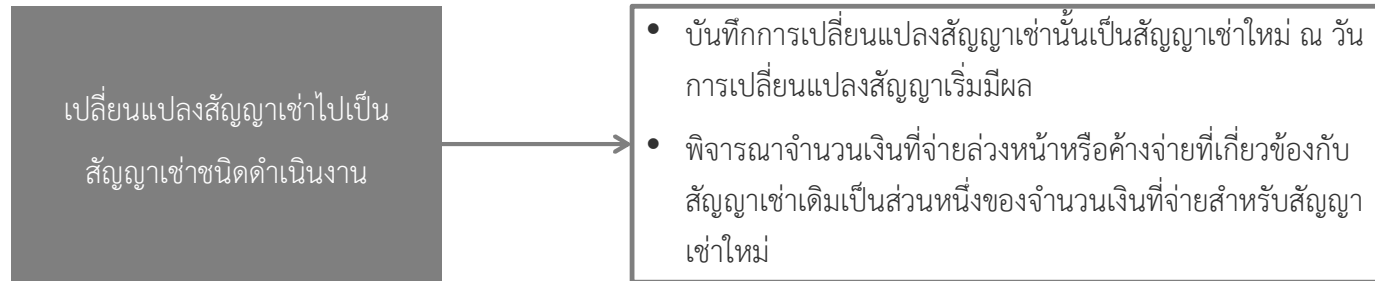
การเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า - ผู้เช่า

การเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า - ผู้ให้เช่า

การเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า - ผู้ให้เช่า

เปลี่ยนแปลงสัญญาไปเป็นสัญญาเช่าชนิดดำเนินงาน (Operating Lease)

ภาคผนวก ง

การประสานภูมิภาค (กปภ.)

คู่มืออธิบายเครื่องมือที่ใช้ในการคำนวณสัญญาเช่า Solar Cell ระหว่าง กปภ. และ กฟน.

บริษัท ดีลอยท์ ทูช โรมท์สุ ไชยยศ สอบบัญชี จำกัด

23 มกราคม 2569

สารบัญ

การนำเข้าข้อมูล

การคำนวณสินทรัพย์สิทธิการใช้ และหนี้สินตามสัญญาเช่า ณ วันเริ่มต้นสัญญา และการบันทึกบัญชี ณ วันสิ้นเดือน	4
ณ วันสิ้นเดือน	10
ณ วันที่ได้รับใบแจ้งหนี้	12
การประเมินหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ (Reassessment) ณ วันสิ้นปีบัญชี	15
การสร้างรายงานหลังจากมีการประเมินหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ (Reassessment)	22

การใช้งานเครื่องมือ

Module 1: เครื่องมือคำนวณสัญญาเช่า	24
Module 2: เครื่องมือคัดลอกข้อมูลระหว่างชีท	29

การนำเข้าข้อมูล การคำนวณหนี้สินตามสัญญาเช่า และสินทรัพย์สิทธิการใช้ และการบันทึกบัญชี

การคำนวณสินทรัพย์สิทธิการใช้ และหนี้สินตามสัญญาเช่า ณ วันเริ่มต้นสัญญา และการบันทึกบัญชี ขั้นตอนที่ 1: ปัจจัยนำเข้าที่ต้องทราบก่อนเริ่มใช้งานเครื่องมือการคำนวณ มีดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลราคาที่เกี่ยวข้องกับระบบ Solar Cell : เป็นข้อมูลราคาตามที่จะระบุไว้ในสัญญาเช่า ที่ระบุอยู่ใน Sheet “ข้อมูลการแยกองค์ประกอบจาก กฟน” ใช้สำหรับคำนวณราคาต่อหน่วยของระบบ Solar Cell และนำไปใช้เป็นข้อมูลตั้งต้นในการคำนวณหนี้สินตามสัญญาเช่าใน Sheet “ตารางการคำนวณ_LL_1st”

1. ข้อมูลราคาที่เกี่ยวข้องกับระบบSolar Cell	
รายละเอียด	จำนวน
ระยะเวลาสัญญา (ปี)	20
กำลังการผลิต (KWp)	983.40
ไฟโซลาร์ที่ผลิต 20 ปี (KWp)	25,583,086.18
ราคาต่อหน่วย (หลังหักส่วนลด 25 % (บาท/KWp))	2.7352
วงเงินสัญญา (บาท)	69,976,000.00
ภาษีมูลค่าเพิ่ม (บาท)	4,898,320.00
วงเงินสัญญา รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม (บาท)	74,874,320.00

2. ประสิทธิภาพการหน่วยไฟฟ้าที่ผลิตได้แบบรายเดือน: เป็นข้อมูลที่ได้รับจากคณะกรรมการดำเนินการโครงการระบบผลิตไฟฟ้าจากโซลาร์เซลล์ (Solar Rooftop) โดย กองบำรุงรักษาและพลังงาน ฝ่ายควบคุมคุณภาพ ที่แสดงอยู่ใน Sheet “ประสิทธิภาพการหน่วยไฟฟ้าที่ผลิตได้” เพื่อใช้เป็นข้อมูลตั้งต้นในการคำนวณหนี้สินตามสัญญาเช่าใน Sheet “ตารางการคำนวณ_LL_1st”

สัญญาให้บริการ ติดตั้งและบำรุงรักษาอุปกรณ์ประหยัดพลังงานในระบบการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน หรือพลังงานทางเลือก สัญญาเลขที่ ฝรค.ดร.1 (SA) 004/2567 ขนาดติดตั้ง 983.40 kWp										
ค่าจัดการพลังงาน (บาท)			ค่าบริการที่หน่วยงานได้รับ	งวดที่	เดือน	หน่วยไฟฟ้าเดือน 240 เดือน	หน่วยไฟฟ้า PVST (MWh) ปีแรก จากสัญญา	ratio	หน่วยไฟฟ้าจากประสิทธิภาพแท้จริง	หน่วยไฟฟ้า 240 เดือน
เดือน	ต่อปี	ชำระสะสม	(บาท/ปี)	1	กุมภาพันธ์ 2568	99,841.07	99,841.07	7.41	1,347,280.00	1,347,280.00
307,095.04	3,685,140.43	3,685,140.43		2	ตุลาคม 2568	105,233.08	105,233.08	7.81	1,339,869.96	1,347,280.00
305,406.01	3,664,872.16	7,350,012.59		3	พฤษภาคม 2568	106,579.08	106,579.08	7.91	1,332,500.68	1,347,280.00
303,726.28	3,644,715.36	10,994,727.96		4	ธันวาคม 2568	109,376.08	109,376.08	8.12	1,325,171.92	1,347,280.00
302,055.79	3,624,669.43	14,619,397.39		5	มกราคม 2569	109,666.00	109,666.00	8.14	1,317,883.48	1,347,280.00
300,394.48	3,604,733.75	18,224,131.13		6	กุมภาพันธ์ 2569	105,151.08	105,151.08	7.80	1,310,435.12	1,347,280.00
298,742.31	3,584,907.71	21,809,038.84		7	มิถุนายน 2569	131,129.10	131,129.10	9.73	1,303,426.42	1,347,280.00
297,099.23	3,565,190.72	25,374,229.56		8	เมษายน 2569	126,649.09	126,649.09	9.40	1,296,257.78	1,347,280.00
295,465.18	3,545,582.17	28,919,811.73		9	พฤษภาคม 2569	124,084.09	124,084.09	9.21	1,289,128.36	1,347,280.00
293,840.12	3,526,081.47	32,445,893.20		10	มิถุนายน 2569	112,581.08	112,581.08	8.36	1,282,038.15	1,347,280.00
292,224.00	3,506,688.02	35,952,581.22		11	กรกฎาคม 2569	111,623.08	111,623.08	8.29	1,274,986.94	1,347,280.00
290,616.77	3,487,401.24	39,439,982.46		12	สิงหาคม 2569	105,367.00	105,367.00	7.82	1,267,074.52	1,347,280.00
289,018.38	3,468,220.53	42,908,202.99		13	กันยายน 2569	99,291.95	1,347,279.00	7.41	1,261,000.66	1,339,869.96
287,428.78	3,449,145.32	46,357,348.30		14	ตุลาคม 2569	104,654.30		7.81	1,254,965.15	1,339,869.96
285,847.92	3,430,175.02	49,787,523.32		15	พฤศจิกายน 2569	105,992.89		7.91	1,247,167.79	1,339,869.96
284,275.75	3,411,309.05	53,198,832.38		16	ธันวาคม 2569	108,774.51		8.12	1,240,308.37	1,339,869.96

การคำนวณสินทรัพย์สิทธิการใช้ และหนี้สินตามสัญญาเช่า ณ วันเริ่มต้นสัญญา และการบันทึกบัญชี

ขั้นตอนที่ 1: ปัจจัยนำเข้าที่ต้องทราบก่อนเริ่มใช้งานเครื่องมือการคำนวณ มีดังต่อไปนี้

3. อัตราดอกเบี้ย : เป็นการคำนวณอัตราดอกเบี้ยการกู้ยืมส่วนเพิ่ม ณ วันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผล ที่แสดงอยู่ใน Sheet “คำนวณอัตราดอกเบี้ยฯ” ใช้เป็นข้อมูลตั้งต้นในการคำนวณหนี้สินตามสัญญาเช่าใน Sheet “ตารางการคำนวณ_LL_1st”

	A	B	C	D	E	F	G
1	การคำนวณอัตราดอกเบี้ยการกู้ยืมส่วนเพิ่ม						
2							
3	การคำนวณอัตราดอกเบี้ยการกู้ยืมส่วนเพิ่ม			กรอกเฉพาะช่องสีฟ้า			
4	วันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผล			1/09/2568			
5	จำนวนระยะเวลาที่บอกเลิกไม่ได้			240	เดือน		
6	อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล เข้าถึงได้จาก http://www.thaibma.or.th/EN/Market/YieldCurve/Government.aspx						
7		ปีที่	เดือนที่	อัตราผลตอบแทน (%)			
8	ช่วงต่ำ	20	240	1.749195%			
9	ช่วงสูง	21	252	1.806181%			
10	เดือนเป้าหมาย	20	240	1.749195%			
11	ความเสี่ยงด้านเครดิตของ กปภ. เข้าถึงได้จาก http://www.thaibma.or.th/EN/Market/YieldCurve/SOESpread.aspx						
12		ปีที่	เดือนที่	อัตราความเสี่ยง(%)			
13	ช่วงต่ำ	15	180	0.350000%			
14	ช่วงสูง	15	180	0.350000%			
15	เดือนเป้าหมาย	20	240	0.350000%			
16	อัตราดอกเบี้ยการกู้ยืมส่วนเพิ่มที่ใช้เป็นอัตราคิดลดเท่ากับ			2.099195%			
17							
18							
19							
20							

Navigation: < > ... บันทึกบัญชี_Assess1st_1st Cal_sheet >> คำนวณอัตราดอกเบี้ยฯ ตาราง

การคำนวณสินทรัพย์สิทธิการใช้ และหนี้สินตามสัญญาเช่า ณ วันเริ่มต้นสัญญา และการบันทึกบัญชี ขั้นตอนที่ 1: ปัจจัยนำเข้าที่ต้องทราบก่อนเริ่มใช้งานเครื่องมือการคำนวณ มีดังต่อไปนี้

4. ตารางการคำนวณ_LL_1st : ตารางคำนวณหนี้สินตามสัญญาเช่า ณ วันเริ่มต้นสัญญา

- โดยอ้างอิงข้อมูลจาก:
- ❶ : ระยะเวลาที่ระบุตามสัญญา
 - ❷ : ข้อมูลราคาที่เกี่ยวข้องกับระบบSolar Cell
 - ❸ : Sheet คำนวณอัตราดอกเบี้ยฯ

งวดที่	วันที่	หน่วยไฟ (KWp)	มูลค่าปัจจุบัน PV (บาท) (FV/(1 + i)^n)	หนี้สินตามสัญญาเช่า (หน่วยไฟ x ราคาสินทรัพย์)	ดอกเบี้ยจ่าย	หนี้สินสัญญาเช่า-สุทธิ	ดอกเบี้ยจ่ายลดบัญชี
				A		(57,310,867.81)	(12,665,132.19)
1	กันยายน 2568	99,841.07	272,612.88	273,089.77	(100,255.57)	(57,138,033.62)	(12,564,876.62)
2	ตุลาคม 2568	105,233.08	286,833.80	287,838.22	(99,953.23)	(56,950,148.63)	(12,464,923.39)
3	พฤศจิกายน 2568	106,579.08	289,995.30	291,519.86	(99,624.56)	(56,758,253.33)	(12,365,298.83)
4	ธันวาคม 2568	109,376.08	297,086.08	299,170.34	(99,288.87)	(56,558,371.85)	(12,266,009.96)
5	มกราคม 2569	109,666.08	297,353.60	299,963.56	(98,939.21)	(56,357,347.50)	(12,167,070.75)
6	กุมภาพันธ์ 2569	105,151.08	284,613.53	287,613.93	(98,587.55)	(56,168,321.13)	(12,068,483.20)
7	มีนาคม 2569	131,129.10	354,308.71	358,670.16	(98,256.88)	(55,907,907.85)	(11,970,226.32)
8	เมษายน 2569	126,649.09	346,416.26	346,416.26	(97,801.33)	(55,659,292.92)	(11,872,424.99)
9	พฤษภาคม 2569	124,084.09	334,103.28	339,400.35	(97,366.42)	(55,417,258.99)	(11,775,058.56)

การคำนวณสินทรัพย์สิทธิการใช้ และหนี้สินตามสัญญาเช่า ณ วันเริ่มต้นสัญญา และการบันทึกบัญชี

ขั้นตอนที่ 1: ปัจจัยนำเข้าที่ต้องทราบก่อนเริ่มใช้งานเครื่องมือการคำนวณ มีดังต่อไปนี้

5. ตารางคำนวณ_ROU_1st : เป็นตารางที่ใช้สำหรับบันทึกค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์สิทธิการใช้ (Right-of-Use Asset) โดยอ้างอิงระยะเวลาสัญญาเช่า จากวันที่เริ่มต้นและวันที่สิ้นสุดสัญญา ตามที่ระบุไว้ในสัญญาเช่า ทั้งนี้ มูลค่าของสินทรัพย์สิทธิการใช้ที่ใช้ในการคำนวณ นำมาจาก “ตารางการคำนวณ_LL_1st”

	A	B	C	D	E	F	G	H
1	MEA							
2	สัญญาให้บริการจัดการพลังงานไฟฟ้าจากระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ที่ติดตั้งบนหลังคา (Solar Rooftop)							
3								
4	คู่สัญญา	การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.)						
5	สัญญาเลขที่	ผศค.ดร.1 (SA) 004/2567						
6	ระยะเวลาสัญญา (ปี)	20						
7	ระยะเวลาสัญญา (เดือน)	240						
8	วันที่เริ่มต้นสัญญา	01/09/2025						
9	วันที่สิ้นสุดสัญญา	31/08/2045						
10								
11	สินทรัพย์สิทธิการใช้	57,310,867.81 บาท						
12	งวดที่	เดือน	ค่าเสื่อมราคา	ค่าเสื่อมราคาสะสม	มูลค่าคงเหลือ			
13					57,310,867.81			
14	1	กันยายน 2568	238,795.28	238,795.28	57,072,072.53			
15	2	ตุลาคม 2568	238,795.28	477,590.57	56,833,277.25			
16	3	พฤศจิกายน 2568	238,795.28	716,385.85	56,594,481.96			
17	4	ธันวาคม 2568	238,795.28	955,181.13	56,355,686.68			
18	5	มกราคม 2569	238,795.28	1,193,976.41	56,116,891.40			
19	6	กุมภาพันธ์ 2569	238,795.28	1,432,771.70	55,878,096.12			
20	7	มีนาคม 2569	238,795.28	1,671,566.98	55,639,300.83			
21	8	เมษายน 2569	238,795.28	1,910,362.26	55,400,505.55			
22	9	พฤษภาคม 2569	238,795.28	2,149,157.54	55,161,710.27			
23	10	มิถุนายน 2569	238,795.28	2,387,952.83	54,922,914.99			
24	11	กรกฎาคม 2569	238,795.28	2,626,748.11	54,684,119.70			

การคำนวณสินทรัพย์สิทธิการใช้ และหนี้สินตามสัญญาเช่า ณ วันเริ่มต้นสัญญา และการบันทึกบัญชี ขั้นตอนที่ 2: การบันทึกบัญชี

หลังจาก กปภ. จัดทำ Sheet “ตารางการคำนวณ_LL_1st” และ Sheet “ตารางคำนวณ_ROU_1st” เรียบร้อยแล้ว กปภ. สามารถสร้างรายงานการบันทึกบัญชีได้ โดยอ้างอิงตามหัวข้อ คู่มือการใช้เครื่องมือคำนวณและตัดลอก Module 1: เครื่องมือคำนวณสัญญาเช่า

เลือกประเภทการประเมินหนี้สิน : คำนวณหนี้สินตามสัญญาเช่าครั้งแรก

เลือกประเภทรายงาน : 1st (ครั้งแรก)

Module 1 Deloitte

เครื่องมือคำนวณสัญญาเช่า

1 เลือกประเภทการประเมินหนี้สิน

ประเมินหนี้สินตามสัญญาเช่าครั้งถัดไป

คำนวณหนี้สินตามสัญญาเช่าครั้งแรก

2 เลือกประเภทรายงาน

EOM (End of Month / สิ้นเดือน) Invoice (ใบแจ้งหนี้)

EOY (End of Year / สิ้นปี) 1st (ครั้งแรก)

3 เลือกวันที่ / งวด

วันที่ทำสัญญาเริ่มมีผล 1 กันยายน 2568

งวดปัจจุบัน กันยายน 2569

4 สร้างรายงาน (Generate report)

จากนั้น ระบบจะทำการประมวลผลและสร้างรายการบันทึกบัญชีที่เกี่ยวข้อง ตาม Sheet ในหน้าถัดไป

การคำนวณสินทรัพย์สิทธิการใช้ และหนี้สินตามสัญญาเช่า ณ วันเริ่มต้นสัญญา และการบันทึกบัญชี

ขั้นตอนที่ 2: การบันทึกบัญชี

1. Sheet ตารางสรุปข้อมูล_Assess1st_1st : เป็นตารางสรุปข้อมูลการคำนวณสินทรัพย์สิทธิการใช้ และหนี้สินตามสัญญาเช่า ณ วันเริ่มต้นสัญญา

Type	Description	Amount
1st	วันที่ทำสัญญาเริ่มมีผล	01/09/2025
1st	งวดถัดไปอีก 12 เดือน	01/09/2026
1st	สินทรัพย์สิทธิการใช้	57,310,867.81
1st	ดอกเบี้ยจ่ายรอกการตัดบัญชี	12,665,132.19
1st	หนี้สินตามสัญญาเช่าทั้งหมด	69,976,000.00
1st	หนี้สินตามสัญญาเช่าที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	3,685,140.43
1st	หนี้สินตามสัญญาเช่าที่ถึงกำหนดชำระเกินกว่า 1 ปี	66,290,859.57
1st	ดอกเบี้ยจ่ายรอกการตัดบัญชีทั้งหมด	12,665,132.19
1st	ดอกเบี้ยจ่ายรอกการตัดบัญชีที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	1,179,799.36
1st	ดอกเบี้ยจ่ายรอกการตัดบัญชีที่ถึงกำหนดชำระเกินกว่า 1 ปี	11,485,332.83

2. Sheet บันทึกบัญชี_Assess1st_1st: เป็นคู่บัญชีที่ใช้สำหรับการบันทึกบัญชี

Period	Account_code	Account_name	Debit_(Credit)	
01/09/2025	1231007	สินทรัพย์สิทธิการใช้ ครุภัณฑ์	57,310,867.81	บันทึกรับรู้สินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้
01/09/2025	2245012	ดอกเบี้ยจ่ายรอกการตัดบัญชีภายใต้สัญญาเช่า ระบบไฟฟ้าโซล่าเซลล์	12,665,132.19	บันทึกรับรู้สินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้
01/09/2025	2245011	เจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่า ระบบไฟฟ้าโซล่าเซลล์	(69,976,000.00)	บันทึกรับรู้สินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้
01/09/2025	2245011	เจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่า ระบบไฟฟ้าโซล่าเซลล์	3,685,140.43	บันทึกจัดประเภทเจ้าหนี้ และดอกเบี้ย
01/09/2025	2184012	ดอกเบี้ยจ่ายรอกการตัดบัญชีภายใต้สัญญาเช่าภายใน 1 ปี ระบบไฟฟ้าโซล่าเซลล์	1,179,799.36	บันทึกจัดประเภทเจ้าหนี้ และดอกเบี้ย
01/09/2025	2184011	เจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่าที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี ระบบไฟฟ้าโซล่าเซลล์	(3,685,140.43)	บันทึกจัดประเภทเจ้าหนี้ และดอกเบี้ย
01/09/2025	2245012	ดอกเบี้ยจ่ายรอกการตัดบัญชีภายใต้สัญญาเช่า ระบบไฟฟ้าโซล่าเซลล์	(1,179,799.36)	บันทึกจัดประเภทเจ้าหนี้ และดอกเบี้ย

เนื่องจากเครื่องมือการคำนวณ มี Sheet “ตารางการคำนวณ_Reassess_LL_BF” และ “ตารางการคำนวณ_Reassess_LL_AF” ไว้เพื่อรองรับการประเมินหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ (Reassessment) ทั้งนี้ ในปีแรกยังไม่มีการใช้ข้อมูลดังกล่าว แนะนำให้ กปก. Hide Sheet ดังกล่าว เพื่อความสะดวกต่อการใช้งาน

ณ วันสิ้นเดือน

ขั้นตอนที่ 1: การบันทึกบัญชี

ณ วันสิ้นเดือน กปภ. ต้องดำเนินการบันทึกรายการที่เกี่ยวข้องกับสัญญาเช่า ตามหลักการของมาตรฐาน TFRS 16 ประกอบด้วย

1. บันทึกรับรู้ดอกเบี้ยจ่ายจากหนี้สินตามสัญญาเช่า
2. บันทึกค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์สิทธิการใช้
3. บันทึกปรับปรุงการจัดประเภทหนี้สินจากไม่หมุนเวียนเป็นหมุนเวียน

ทั้งนี้ กปภ. สามารถจัดทำรายงานการบันทึกบัญชีดังกล่าว โดยอ้างอิงตามหัวข้อ **คู่มือการใช้เครื่องมือคำนวณและคัดลอก Module 1: เครื่องมือคำนวณสัญญาเช่า**

เลือกประเภทการประเมินหนี้สิน : จำนวนหนี้สินตามสัญญาเช่าครั้งแรก

เลือกประเภทรายงาน : EOM (End of Month / สิ้นเดือน)

Module 1
Deloitte

เครื่องมือคำนวณสัญญาเช่า

1 เลือกประเภทการประเมินหนี้สิน

ประเมินหนี้สินตามสัญญาเช่าครั้งถัดไป

คำนวณหนี้สินตามสัญญาเช่าครั้งแรก

2 เลือกประเภทรายงาน

EOM (End of Month / สิ้นเดือน) Invoice (ใบแจ้งหนี้)

EOY (End of Year / สิ้นปี) 1st (ครั้งแรก)

3 เลือกวันที่ / งวด

วันที่ทำสัญญาเริ่มมีผล 1 กันยายน 2568

งวดปัจจุบัน กันยายน 2569

4 สร้างรายงาน (Generate)

จากนั้น ระบบจะทำการประมวลผลและสร้างรายการบันทึกบัญชีที่เกี่ยวข้อง ตาม Sheet ในหน้าถัดไป

ณ วันสิ้นเดือน

ขั้นตอนที่ 1: การบันทึกบัญชี

1. Sheet ตารางสรุปข้อมูล_Assess1st_EOM : เป็นตารางสรุปข้อมูลการคำนวณ ณ วันสิ้นเดือน

	A	B	C	D
1	ตารางสรุปข้อมูล			
2	Type	Description	Amount	
3	EOM	งวดปัจจุบัน	30/09/2025	
4	EOM	งวดถัดไปอีก 12 เดือน	31/10/2026	
5	EOM	ค่าไฟฟ้าตามตาราง	273,089.77	
6	EOM	ค่าเสื่อมราคา	238,795.28	
7	EOM	ดอกเบี้ยจ่าย	100,255.57	
8	EOM	ดอกเบี้ยจ่ายรอการตัดบัญชีที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	95,872.91	
9	EOM	หนี้สินตามสัญญาเช่าที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	271,587.77	
10				
11				

< > ... ตารางสรุปข้อมูล_Assess1st_EOM บันทึกบัญชี_Assess1st_EOM

2. Sheet บันทึกบัญชี_Assess1st_EOM : เป็นคู่บัญชีที่ใช้สำหรับการบันทึกบัญชี

	B	C	D	
1				
2	Account_code	Account_name	Debit (Credit)	
3	6291018	ดอกเบี้ยจ่ายภายใต้สัญญาเช่าระบบไฟฟ้าโซล่าเซลล์	100,255.57	บันทึกดอกเบี้ยจ่ายตามเสี
4	2184012	ดอกเบี้ยจ่ายรอการตัดบัญชีภายใต้สัญญาเช่าภายใน 1 ปี-ระบบไฟฟ้าโซล่าเซลล์	(100,255.57)	บันทึกดอกเบี้ยจ่ายตามเสี
5	6281005	ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์สิทธิการใช้-ครุภัณฑ์	238,795.28	บันทึกค่าเสื่อมราคา
6	1232006	ค่าเสื่อมราคาสะสมสินทรัพย์สิทธิการใช้-ครุภัณฑ์	(238,795.28)	บันทึกค่าเสื่อมราคา
7	6251004	ค่าไฟฟ้าโซล่าเซลล์-สำนักงาน-ชั้นต่ำ	273,089.77	ปรับปรุงบัญชีค่าไฟฟ้าโซล
8	6251005	ปรับปรุงมูลค่าค่าไฟฟ้าโซล่าเซลล์-สำนักงาน-ชั้นต่ำ	(273,089.77)	ปรับปรุงบัญชีค่าไฟฟ้าโซล
9	2245011	เจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่าระบบไฟฟ้าโซล่าเซลล์	271,587.77	บันทึกจัดประเภทเจ้าหนี้
10	2184012	ดอกเบี้ยจ่ายรอการตัดบัญชีภายใต้สัญญาเช่าภายใน 1 ปี-ระบบไฟฟ้าโซล่าเซลล์	95,872.91	บันทึกจัดประเภทเจ้าหนี้
11	2184011	เจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่าที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี-ระบบไฟฟ้าโซล่าเซลล์	(271,587.77)	บันทึกจัดประเภทเจ้าหนี้
12	2245012	ดอกเบี้ยจ่ายรอการตัดบัญชีภายใต้สัญญาเช่าระบบไฟฟ้าโซล่าเซลล์	(95,872.91)	บันทึกจัดประเภทเจ้าหนี้
13				
14				

< > ... ตารางสรุปข้อมูล_Assess1st_EOM บันทึกบัญชี_Assess1st_EOM

ณ วันที่ได้รับใบแจ้งหนี้

ขั้นตอนที่ 1: ปัจจัยนำเข้า

ค่าไฟฟ้าและปริมาณใช้จริง : เป็นตารางที่ใช้สำหรับกรอกข้อมูลค่าไฟฟ้าและปริมาณการใช้ไฟฟ้าจริงตามที่ปรากฏในใบแจ้งหนี้ โดยรวมถึงภาษีซื้อและค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้อง ที่แสดงอยู่ในsheet “ค่าไฟฟ้าและปริมาณใช้จริง ” เพื่อนำไปใช้ในการคำนวณและบันทึกผลต่างระหว่างค่าไฟฟ้าที่ประมาณการไว้กับค่าไฟฟ้าที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละงวด

	A	B	C	D	E	F	G
1	งวดที่	วันที่	หน่วยไฟใช้จริง	ค่าไฟฟ้าตามจริง	ภาษีซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	ค่าธรรมเนียมธนาคาร	
2	1	กันยายน 2568	90,000.00	246,147.66	17,230.34	100	
3	2	ตุลาคม 2568	102,000.00	258,440.55	18,090.84	100	
4	3	พฤศจิกายน 2568	109,000.00	293,442.68	20,540.99	100	
5	4	ธันวาคม 2568	108,000.00	287,934.45	20,155.41	100	
6	5	มกราคม 2569	111,000.00	294,977.93	20,648.45	100	
7	6	กุมภาพันธ์ 2569	102,000.00	272,662.35	19,086.36	100	
8	7	มีนาคม 2569	133,000.00	348,605.33	24,402.37	100	
9	8	เมษายน 2569	125,000.00	327,057.38	22,894.02	100	
10	9	พฤษภาคม 2569	127,000.00	334,518.38	23,416.29	100	
11	10	มิถุนายน 2569	110,000.00	291,840.00	20,428.80	100	
12	11	กรกฎาคม 2569	109,000.00	286,331.78	20,043.22	100	
13	12	สิงหาคม 2569	108,000.00	291,489.90	20,404.29	100	
14	13	กันยายน 2569	90,000.00	246,147.66	17,230.34	100	
15	14	ตุลาคม 2569	90,000.00	246,147.66	17,230.34	100	

< > ... ประมาณการหน่วยไฟฟ้าที่ผลิตได้ ค่าไฟฟ้าและปริมาณใช้จริง

ณ วันที่ได้รับใบแจ้งหนี้

ขั้นตอนที่ 2: การบันทึกบัญชี

หลังจาก กปภ. กรอกข้อมูลค่าไฟฟ้า ปริมาณการใช้ไฟฟ้าจริง ภาษีซื้อ และค่าธรรมเนียมใน Sheet “ค่าไฟฟ้าและปริมาณใช้จริง” เรียบร้อยแล้ว กปภ. สามารถสร้างรายงานการบันทึกบัญชีได้ โดยอ้างอิงตามหัวข้อ **คู่มือการใช้เครื่องมือคำนวณและคัดลอก Module 1: เครื่องมือคำนวณสัญญาเช่า**

เลือกประเภทการประเมินหนี้สิน : คำนวณหนี้สินตามสัญญาเช่าครั้งแรก

เลือกประเภทรายงาน : Invoice (ใบแจ้งหนี้)

Module 1 Deloitte

เครื่องมือคำนวณสัญญาเช่า

1 เลือกประเภทการประเมินหนี้สิน

ประเมินหนี้สินตามสัญญาเช่าครั้งถัดไป

คำนวณหนี้สินตามสัญญาเช่าครั้งแรก

2 เลือกประเภทรายงาน

EOM (End of Month / สิ้นเดือน)

Invoice (ใบแจ้งหนี้)

EOY (End of Year / สิ้นปี)

1st (ครั้งแรก)

3 เลือกวันที่ / งวด

วันที่ทำสัญญาเริ่มมีผล 1 กันยายน 2568

งวดปัจจุบัน กันยายน 2569

4 สร้างรายงาน (Generate)

จากนั้น ระบบจะทำการประมวลผลและสร้างรายการบันทึกบัญชีที่เกี่ยวข้อง ตาม Sheet ในหน้าถัดไป

ณ วันที่ได้รับใบแจ้งหนี้

ขั้นตอนที่ 2: การบันทึกบัญชี

1. Sheet ตารางสรุปข้อมูล_Assess1st_Invoi : เป็นตารางสรุปข้อมูลค่าไฟฟ้า ปริมาณการใช้ไฟฟ้าจริง ภาษีซื้อ และค่าธรรมเนียม

	A	B	C
1	ตารางสรุปข้อมูล		
2	Type	Description	Amount
3	Invoice	งวดปัจจุบัน	30/09/2025
4	Invoice	งวดถัดไปอีก 12 เดือน	31/10/2026
5	Invoice	ค่าไฟฟ้าตามจริง	246,147.66
6	Invoice	ภาษีซื้อ	17,230.34
7	Invoice	ค่าธรรมเนียมธนาคาร	100.00
8	Invoice	ค่าไฟฟ้าตามตาราง	273,089.77
9	Invoice	ผลต่างค่าไฟฟ้า	(26,942.11)
10	Invoice	ผลต่างค่าไฟฟ้าส่วนที่เกินขั้นต่ำ	-
11			

Result >> ตารางสรุปข้อมูล_Assess1st_Invoi บันทึกบัญชี

2. Sheet บันทึกบัญชี_Assess1st_Invoice : เป็นคู่บัญชีที่ใช้สำหรับการบันทึกบัญชี

	B	C	D
1			
2	Account_code	Account_name	Debit (Credit)
3	2184011	เจ้าหน้าที่ได้สัญญาเช่าที่ดินกำหนดชำระภายใน 1 ปี ระบบไฟฟ้าโซล่าเซลล์	273,089.77
4	2184013	ปรับมูลค่าหนี้สินสัญญาเช่าโซล่าเซลล์ สำนักงาน	(26,942.11)
5	6274001	ค่าธรรมเนียมธนาคาร	100.00
6	1191002	ภาษีซื้อไม่ถึงกำหนดชำระ	17,230.34
7	2131002	เจ้าหน้าที่ตามสัญญาเช่าที่ดินกำหนดชำระ ตั้งหนี้	(246,147.66)
8	2131002	เจ้าหน้าที่ตามสัญญาเช่าที่ดินกำหนดชำระ ตั้งหนี้	(17,230.34)
9	2131002	เจ้าหน้าที่ตามสัญญาเช่าที่ดินกำหนดชำระ ตั้งหนี้	(100.00)
10	2131002	เจ้าหน้าที่ตามสัญญาเช่าที่ดินกำหนดชำระ ตั้งหนี้	0
11	2131002	เจ้าหน้าที่ตามสัญญาเช่าที่ดินกำหนดชำระ ตั้งหนี้	0
12			

Result >> ตารางสรุปข้อมูล_Assess1st_Invoi บันทึกบัญชี_Assess1st_Invoice

การประเมินหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ (Reassessment) ณ วันสิ้นปีบัญชี

ขั้นตอนที่ 1.1: การคัดลอกข้อมูล สำหรับการประเมินหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ (Reassessment) ครั้งแรก

ณ วันสิ้นปี กปภ. ต้องประเมินหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ (Reassessment) เพื่อปรับปรุงยอดคงเหลือ ณ วันสิ้นปีบัญชี โดยปรับปรุงผลต่างหน่วยไฟ โดย กปภ. ต้อง Unhide Sheet “ตารางการคำนวณ_Reassess_LL_AF”

หากเป็นการประเมินหนี้สินสัญญาเช่าใหม่**ครั้งแรก** กปภ. เลือก Modul 2 เพื่อคัดลอกข้อมูลจาก Sheet “ตารางการคำนวณ_LL_1st” ไปที่ Sheet “ตารางการคำนวณ_Reassess_LL_AF” โดยอ้างอิงตามหัวข้อ **คู่มือการใช้เครื่องมือคำนวณและคัดลอก Module 2: เครื่องมือคัดลอกข้อมูลระหว่างชีท**

เลือกชีทต้นทาง : ตารางการคำนวณ_LL_1st (ตารางการคำนวณตามสัญญาเช่าครั้งแรก)

เลือกชีทปลายทาง : ตารางการคำนวณ_Reassess_LL_AF (ตารางการคำนวณตามสัญญาเช่าครั้งล่าสุด)

The screenshot shows the 'Module 2' interface with the title 'เครื่องมือคัดลอกข้อมูลระหว่างชีท' (Cross-sheet data copying tool). It contains four numbered steps:

- 1 เลือกชีทต้นทาง** (Select source sheet): A red arrow points to the selected radio button for 'ตารางการคำนวณ_LL_1st (ตารางการคำนวณตามสัญญาเช่าครั้งแรก)'. The other option is 'ตารางการคำนวณ_Reassess_LL_AF (ตารางการคำนวณตามสัญญาเช่าครั้งล่าสุด)'. A red box highlights the selected option.
- 2 เลือกชีทปลายทาง** (Select destination sheet): A red arrow points to the selected radio button for 'ตารางการคำนวณ_Reassess_LL_AF (ตารางการคำนวณตามสัญญาเช่าครั้งล่าสุด)'. A red box highlights the selected option.
- 3 เลือกงวด** (Select period): The dropdown menu is set to 'งวดปัจจุบัน' (Current period), with 'กันยายน' (September) and '2569' (2026) selected.
- 4 คัดลอกข้อมูล (Copy Data)** (Copy Data): A green button to execute the data copy operation.

การประเมินหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ (Reassessment) ณ วันสิ้นปีบัญชี

ขั้นตอนที่ 1.2: การคัดลอกข้อมูล สำหรับการประเมินหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ (Reassessment) ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป

หากเป็นการประเมินหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ **ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป** ณ วันสิ้นปี กปภ. เลือก Module 2 เพื่อทำการคัดลอกข้อมูลจาก Sheet “ตารางการคำนวณ_Reassess_LL_AF” ไปที่ Sheet “ตารางการคำนวณ_Reassess_LL_BF” โดยอ้างอิงตามหัวข้อ **คู่มือการใช้เครื่องมือคำนวณและคัดลอก Module 2: เครื่องมือคัดลอกข้อมูลระหว่างชีท**

เลือกชีทต้นทาง : ตารางการคำนวณ_Reassess_LL_AF (ตารางคำนวณตามสัญญาเช่าครั้งล่าสุด)

เลือกชีทปลายทาง : ตารางการคำนวณ_Reassess_LL_BF (ตารางคำนวณตามสัญญาเช่าครั้งก่อนล่าสุด)

The screenshot shows the 'Module 2' interface with the title 'เครื่องมือคัดลอกข้อมูลระหว่างชีท' (Cross-sheet data copying tool). It contains four numbered steps:

- 1 เลือกชีทต้นทาง** (Select source sheet): Two radio button options are shown. The first is 'ตารางการคำนวณ_LL_1st (ตารางคำนวณตามสัญญาเช่าครั้งแรก)' (LL_1st calculation table (initial lease agreement calculation table)). The second is 'ตารางการคำนวณ_Reassess_LL_AF (ตารางคำนวณตามสัญญาเช่าครั้งล่าสุด)' (Reassess_LL_AF calculation table (latest lease agreement calculation table)). A red arrow points to the second option, which is also highlighted with a red box.
- 2 เลือกชีทปลายทาง** (Select target sheet): One radio button option is shown: 'ตารางการคำนวณ_Reassess_LL_BF (ตารางคำนวณตามสัญญาเช่าครั้งก่อนล่าสุด)' (Reassess_LL_BF calculation table (previous lease agreement calculation table)).
- 3 เลือกงวด** (Select period): A dropdown menu is set to 'กันยายน' (September) and a numeric input field is set to '2569'.
- 4 คัดลอกข้อมูล (Copy Data)** (Copy Data): A green button to execute the data copying process.

การประเมินหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ (Reassessment) ณ วันสิ้นปีบัญชี

ขั้นตอนที่ 2: การประเมินหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ (Reassessment)

ใน Sheet “ตารางการคำนวณ_Reassess_LL_AF” กปภ. ต้องดำเนินการ ดังนี้

- 1 ทำการปรับงวดที่ในตารางการคำนวณให้เริ่มงวดที่ 1 ในเดือนถัดไปของเดือนที่มีการประเมินหนี้สินสัญญาเช่าใหม่
- 2 ปรับปรุงผลต่างหน่วยไฟ ดังนี้
 - กรณีที่ผลต่างหน่วยไฟเป็นค่าบวก [หน่วยใช้ไฟจริงมากกว่าประมาณการไฟฟ้า] ให้ปรับปรุงผลต่างหน่วยไฟ โดยหักจากหน่วยไฟในตารางการคำนวณของเดือนสุดท้าย
 - กรณีที่ผลต่างหน่วยไฟเป็นค่าลบ [หน่วยใช้ไฟจริงน้อยกว่าประมาณการไฟฟ้า] ให้ปรับปรุงผลต่างหน่วยไฟ โดยเพิ่มจำนวนหน่วยไฟในตารางการคำนวณของเดือนสุดท้าย
- 3 ปรับยอดคงเหลือของหนี้สินสัญญาเช่า-สุทธิ ณ วันสิ้นปีบัญชีใหม่ โดยรวมมูลค่าปัจจุบัน PV ตั้งแต่งวดที่ 1 (เดือนถัดไปของเดือนที่มีการประเมินหนี้สินตามสัญญาเช่าใหม่) จนถึงเดือนสุดท้าย
- 4 ปรับยอดคงเหลือของดอกเบี้ยจ่ายรอดบัญชี ณ วันสิ้นปีบัญชีใหม่ โดยรวมมูลค่าดอกเบี้ยจ่ายตั้งแต่งวดที่ 1 (เดือนถัดไปของเดือนที่มีการประเมินหนี้สินตามสัญญาเช่าใหม่) จนถึงเดือนสุดท้าย

225	มิถุนายน 2588	101,380.06	187,138.87	277,301.72	(4,663.86)	(2,393,448.17)	1,838,973.43
226	กรกฎาคม 2588	100,614.25	185,222.41	274,942.04	(4,186.93)	(2,122,693.05)	1,863,140.36
227	สิงหาคม 2588	95,881.67	174,536.15	259,532.70	(3,713.22)	(1,866,873.65)	1,866,873.65
		25,583,086.18	58,538,138.77	69,976,000.00	(13,304,734.87)		
						1,866,873.65	

ตัวอย่าง : กำหนดให้ วันสิ้นปีบัญชี คือ วันที่ 30 กันยายน 2569

งวดที่	วันที่	หน่วยไฟ (KWp)	มูลค่าปัจจุบัน PV (บาท) (FV/(1 + i)^n)	หนี้สินตามสัญญาเช่า (หน่วยไฟ x ราคาเงินหน่วย)	ดอกเบี้ยจ่าย	หนี้สินสัญญาเช่า-สุทธิ	ดอกเบี้ยจ่ายรอดบัญชี
1	กันยายน 2568	99,841.07	272,612.88	273,089.77	(102,402.47)	(58,538,138.77)	(11,437,861.23)
2	ตุลาคม 2568	105,233.08	286,833.80	287,838.22	(102,103.89)	(58,181,717.15)	(11,233,354.87)
3	พฤศจิกายน 2568	106,579.08	289,995.30	291,519.86	(101,778.97)	(57,991,976.27)	(11,131,575.89)
4	ธันวาคม 2568	109,376.08	297,086.08	299,170.34	(101,447.06)	(57,794,232.98)	(11,030,128.88)
5	มกราคม 2569	109,666.08	297,353.60	299,263.56	(101,101.17)	(57,595,390.59)	(10,929,027.64)
6	กุมภาพันธ์ 2569	105,151.08	284,613.33	287,613.93	(100,753.30)	(57,408,529.96)	(10,828,274.37)
7	มีนาคม 2569	131,129.10	354,308.71	358,670.16	(100,426.42)	(57,190,286.21)	(10,727,847.95)
8	เมษายน 2569	126,649.09	341,606.23	346,416.28	(99,974.66)	(56,903,844.62)	(10,627,873.29)
9	พฤษภาคม 2569	124,084.09	334,103.28	339,400.35	(99,543.56)	(56,663,987.82)	(10,528,329.73)
10	มิถุนายน 2569	112,581.08	302,601.45	307,936.81	(99,123.97)	(56,455,174.98)	(10,429,205.77)
11	กรกฎาคม 2569	111,623.08	299,502.55	305,316.44	(98,758.68)	(56,268,617.22)	(10,330,407.08)
12	สิงหาคม 2569	105,347.08	282,222.99	288,204.74	(98,397.35)	(56,098,899.85)	(10,232,019.38)
13	กันยายน 2569	99,291.95	265,486.40	271,587.77	(98,063.31)	(55,955,287.35)	(10,133,984.41)
1	ตุลาคม 2569	104,654.30	285,755.23	286,255.11	(97,761.76)	(55,826,794.03)	(10,036,222.64)
2	พฤศจิกายน 2569	105,992.89	288,904.83	289,916.50	(97,432.03)	(55,704,309.56)	(9,938,790.44)
3	ธันวาคม 2569	108,774.51	295,068.95	297,524.91	(97,095.31)	(55,593,879.96)	(9,841,695.33)
4	มกราคม 2570	109,062.92	296,235.47	298,313.76	(96,744.69)	(55,492,310.88)	(9,744,990.64)
5	กุมภาพันธ์ 2570	104,572.75	283,543.30	286,022.05	(96,392.08)	(55,401,270.91)	(9,648,558.54)
6	มีนาคม 2570	130,407.89	352,976.41	356,697.48	(96,060.34)	(55,320,033.77)	(9,552,498.22)
7	เมษายน 2570	125,952.52	340,321.69	344,510.97	(95,604.40)	(55,246,127.20)	(9,456,893.83)
8	พฤษภาคม 2570	123,401.63	332,846.96	337,533.65	(95,168.98)	(55,176,762.53)	(9,361,724.85)
9	มิถุนายน 2570	111,961.89	301,463.38	306,243.16	(94,745.00)	(55,110,264.37)	(9,266,979.85)
10	กรกฎาคม 2570	111,009.16	298,376.34	303,637.20	(94,335.02)	(55,048,002.19)	(9,172,604.82)

การประเมินหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ (Reassessment) ณ วันสิ้นปีบัญชี

ขั้นตอนที่ 3.1: การบันทึกบัญชี สำหรับการประเมินหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ (Reassessment) ครั้งแรก

กปภ. จัดทำรายงานการบันทึกบัญชีดังกล่าว โดยอ้างอิงตามหัวข้อ **คู่มือการใช้เครื่องมือคำนวณและคัดลอก Module 1: เครื่องมือคำนวณสัญญาเช่า**

เลือกประเภทการประเมินหนี้สิน : จำนวนหนี้สินตามสัญญาเช่าครั้งแรก

เลือกประเภทรายงาน : EOY (End of Year / สิ้นปี)

Module 1 Deloitte

เครื่องมือคำนวณสัญญาเช่า

1 เลือกประเภทการประเมินหนี้สิน

ประเมินหนี้สินตามสัญญาเช่าครั้งถัดไป

จำนวนหนี้สินตามสัญญาเช่าครั้งแรก

2 เลือกประเภทรายงาน

EOM (End of Month / สิ้นเดือน) Invoice (ใบแจ้งหนี้)

EOY (End of Year / สิ้นปี) 1st (ครั้งแรก)

3 เลือกวันที่ / งวด

วันที่ทำสัญญาเริ่มมีผล 1 กันยายน 2568

งวดปัจจุบัน กันยายน 2569

4 สร้างรายงาน (Generate)

จากนั้น ระบบจะทำการประมวลผลและสร้างรายการบันทึกบัญชีที่เกี่ยวข้อง ตาม Sheet ในหน้าถัดไป

การประเมินหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ (Reassessment) ณ วันสิ้นปีบัญชี

ขั้นตอนที่ 3.1: การบันทึกบัญชี สำหรับการประเมินหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ (Reassessment) ครั้งแรก

1. Sheet ตารางสรุปข้อมูล_Assess1st_EOY : เป็นตารางสรุปข้อมูลการประเมินหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ (Reassessment)

Type	Description	Amount
EOY	งวดปัจจุบัน	30/09/2026
EOY	งวดถัดไปอีก 12 เดือน	31/10/2027
EOY	ผลต่างค่าไฟฟ้าสะสม	(177,132.18)
EOY	ดอกเบี้ยจ่ายรอการตัดบัญชีคงเหลือ - ค่า	11,389,459.93
EOY	ดอกเบี้ยจ่ายรอการตัดบัญชีที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี - ค่า	1,122,450.64
EOY	ดอกเบี้ยจ่ายรอการตัดบัญชีที่ถึงกำหนดชำระเกินกว่า 1 ปี - ค่า	10,267,009.29
EOY	หนี้สินตามสัญญาเช่าคงเหลือ - ค่า	66,019,271.80
EOY	หนี้สินตามสัญญาเช่าที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี - ค่า	3,663,378.43
EOY	หนี้สินตามสัญญาเช่าที่ถึงกำหนดชำระเกินกว่า 1 ปี - ค่า	62,355,893.37

2. Sheet บันทึกบัญชี_Assess1st_EOY : เป็นคู่บัญชีที่ใช้สำหรับการบันทึกบัญชี

Account_code	Account_name	Debit (Credit)	
2184011	เจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่าที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี ระบบไฟฟ้าโซล่าเซลล์	3,663,378.43	บันทึกปี
2245011	เจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่า ระบบไฟฟ้าโซล่าเซลล์	62,355,893.37	บันทึกปี
2245012	ดอกเบี้ยจ่ายรอการตัดบัญชีภายใต้สัญญาเช่า ระบบไฟฟ้าโซล่าเซลล์	10,434,331.00	บันทึกปี
2184013	ปรับมูลค่าหนี้สินสัญญาเช่าโซล่าเซลล์ สำนักงาน	177,132.18	บันทึกปี
6291018	ดอกเบี้ยจ่ายภายใต้สัญญาเช่า ระบบไฟฟ้าโซล่าเซลล์	777,996.75	บันทึกปี
2184012	ดอกเบี้ยจ่ายรอการตัดบัญชีภายใต้สัญญาเช่าภายใน 1 ปี ระบบไฟฟ้าโซล่าเซลล์	(1,122,450.64)	บันทึกปี
2245012	ดอกเบี้ยจ่ายรอการตัดบัญชีภายใต้สัญญาเช่า ระบบไฟฟ้าโซล่าเซลล์	(10,267,009.29)	บันทึกปี
2245011	เจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่า ระบบไฟฟ้าโซล่าเซลล์	(66,019,271.80)	บันทึกปี
2245011	เจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่า ระบบไฟฟ้าโซล่าเซลล์	3,663,378.43	บันทึกจัด
2184012	ดอกเบี้ยจ่ายรอการตัดบัญชีภายใต้สัญญาเช่าภายใน 1 ปี ระบบไฟฟ้าโซล่าเซลล์	1,181,626.34	บันทึกจัด

การประเมินหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ (Reassessment) ณ วันสิ้นปีบัญชี

ขั้นตอนที่ 3.2: การบันทึกบัญชี สำหรับการประเมินหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ (Reassessment) ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป

กปภ. จัดทำรายงานการบันทึกบัญชีดังกล่าว โดยอ้างอิงตามหัวข้อ **คู่มือการใช้เครื่องมือคำนวณและคัดลอก Module 1: เครื่องมือคำนวณสัญญาเช่า**

เลือกประเภทการประเมินหนี้สิน : ประเมินหนี้สินตามสัญญาเช่าครั้งถัดไป

เลือกประเภทรายงาน : EOY (End of Year / สิ้นปี)

Module 1 **Deloitte.**

เครื่องมือคำนวณสัญญาเช่า

1 เลือกประเภทการประเมินหนี้สิน

ประเมินหนี้สินตามสัญญาเช่าครั้งถัดไป

ค่าของหนี้สินตามสัญญาเช่าครั้งแรก

2 เลือกประเภทรายงาน

EOM (End of Month / สิ้นเดือน) Invoice (ใบแจ้งหนี้)

EOY (End of Year / สิ้นปี) 1st (ครั้งแรก)

3 เลือกวันที่ / งวด

วันที่ทำสัญญาเริ่มมีผล 1 กันยายน 2568

งวดปัจจุบัน กันยายน 2569

4 สร้างรายงาน (Generate)

จากนั้น ระบบจะทำการประมวลผลและสร้างรายการบันทึกบัญชีที่เกี่ยวข้อง ตาม Sheet ในหน้าถัดไป

การประเมินหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ (Reassessment) ณ วันสิ้นปีบัญชี

ขั้นตอนที่ 3.2: การบันทึกบัญชี สำหรับการประเมินหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ (Reassessment) ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป

1. Sheet ตารางสรุปข้อมูล_AssessNext_EOY : เป็นตารางสรุปข้อมูลการประเมินหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ (Reassessment)

A	B	C
1	ตารางสรุปข้อมูล	
2	Type	Description
3	EOY	งวดปัจจุบัน
4	EOY	งวดถัดไปอีก 12 เดือน
5	EOY	ผลต่างค่าไฟฟ้าสะสม
6	EOY	ดอกเบี้ยจ่ายรอการตัดบัญชีคงเหลือ - เก่า
7	EOY	ดอกเบี้ยจ่ายรอการตัดบัญชีที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี - เก่า
8	EOY	ดอกเบี้ยจ่ายรอการตัดบัญชีที่ถึงกำหนดชำระเกินกว่า 1 ปี - เก่า
9	EOY	หนี้สินตามสัญญาเช่าคงเหลือ - เก่า
10	EOY	หนี้สินตามสัญญาเช่าที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี - เก่า
11	EOY	หนี้สินตามสัญญาเช่าที่ถึงกำหนดชำระเกินกว่า 1 ปี - เก่า

2. Sheet บันทึกบัญชี_AssessNext_EOY : เป็นคู่บัญชีที่ใช้สำหรับการบันทึกบัญชี

B	C	D
1	ตารางสรุปข้อมูล	
2	Account_code	Account_name
3	2184011	เจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่าที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี ระบบไฟฟ้าโซล่าเซลล์
4	2184012	ดอกเบี้ยจ่ายรอการตัดบัญชีภายใต้สัญญาเช่าภายใน 1 ปี ระบบไฟฟ้าโซล่าเซลล์
5	2245012	ดอกเบี้ยจ่ายรอการตัดบัญชีภายใต้สัญญาเช่า ระบบไฟฟ้าโซล่าเซลล์
6	2184013	ปรับมูลค่าหนี้สินสัญญาเช่าโซล่าเซลล์ สำนักงาน
7	6291018	ดอกเบี้ยจ่ายภายใต้สัญญาเช่า ระบบไฟฟ้าโซล่าเซลล์
8	2184012	ดอกเบี้ยจ่ายรอการตัดบัญชีภายใต้สัญญาเช่าภายใน 1 ปี ระบบไฟฟ้าโซล่าเซลล์
9	2245012	ดอกเบี้ยจ่ายรอการตัดบัญชีภายใต้สัญญาเช่า ระบบไฟฟ้าโซล่าเซลล์
10	2245011	เจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่า ระบบไฟฟ้าโซล่าเซลล์
11	2245011	เจ้าหนี้ภายใต้สัญญาเช่า ระบบไฟฟ้าโซล่าเซลล์
12	2184012	ดอกเบี้ยจ่ายรอการตัดบัญชีภายใต้สัญญาเช่าภายใน 1 ปี ระบบไฟฟ้าโซล่าเซลล์

การสร้างรายงานหลังจากมีการประเมินหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ (Reassessment)

ขั้นตอนที่ 1: การประเมินหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ (Reassessment)

ภายหลังจากการที่ กปภ. ประเมินหนี้สินสัญญาเช่าใหม่ กปภ. สามารถจัดทำรายงานการบันทึกบัญชี ณ วันสิ้นเดือน และ ณ วันที่ได้รับใบแจ้งหนี้ โดยอ้างอิงตามหัวข้อ **คู่มือการใช้เครื่องมือคำนวณและคัดลอก Module 1: เครื่องมือคำนวณสัญญาเช่า**

เลือกประเภทการประเมินหนี้สิน : ประเมินหนี้สินตามสัญญาเช่าครั้งถัดไป

เลือกประเภทรายงาน : EOM (End of Month / สิ้นเดือน) หรือ Invoice (ใบแจ้งหนี้) หรือ

EOY (End of Year / สิ้นปี) ตามแต่ละกรณี

Module 1 **Deloitte**

เครื่องมือคำนวณสัญญาเช่า

1 เลือกประเภทการประเมินหนี้สิน

ประเมินหนี้สินตามสัญญาเช่าครั้งถัดไป

คำนวณหนี้สินตามสัญญาเช่าครั้งแรก

2 เลือกประเภทรายงาน

EOM (End of Month / สิ้นเดือน) Invoice (ใบแจ้งหนี้)

EOY (End of Year / สิ้นปี)

3 เลือกวันที่ / งวด

งวดปัจจุบัน ธันวาคม 2568

4 สร้างรายงาน (Generate report)

คู่มือการใช้เครื่องมือคำนวณและคัดลอก

Module 1: เครื่องมือคำนวณสัญญาเช่า

เครื่องมือนี้ใช้สำหรับประเมินหนี้สินและสร้างรายงานเกี่ยวกับสัญญาเช่า โดยมีขั้นตอนการใช้งาน ดังนี้:

ตัวอย่าง: เครื่องมือ Module 1 เมื่อเลือก “ประเมินหนี้สินตามสัญญาเช่าครั้งถัดไป”

ตัวอย่าง: เครื่องมือ Module 1 เมื่อเลือก “คำนวณหนี้สินตามสัญญาเช่าครั้งแรก”

Module 1 **Deloitte.**

เครื่องมือคำนวณสัญญาเช่า

- เลือกประเภทการประเมินหนี้สิน
 - ประเมินหนี้สินตามสัญญาเช่าครั้งถัดไป
 - คำนวณหนี้สินตามสัญญาเช่าครั้งแรก
- เลือกประเภทรายงาน
 - EOM (End of Month / สิ้นเดือน) Invoice (ใบแจ้งหนี้)
 - EOY (End of Year / สิ้นปี)
- เลือกวันที่ / งวด
 - งวดปัจจุบัน ธันวาคม 2568
- สร้างรายงาน (Generate report)

Module 1 **Deloitte.**

เครื่องมือคำนวณสัญญาเช่า

- เลือกประเภทการประเมินหนี้สิน
 - ประเมินหนี้สินตามสัญญาเช่าครั้งถัดไป
 - คำนวณหนี้สินตามสัญญาเช่าครั้งแรก
- เลือกประเภทรายงาน
 - EOM (End of Month / สิ้นเดือน) Invoice (ใบแจ้งหนี้)
 - EOY (End of Year / สิ้นปี) 1st (ครั้งแรก)
- เลือกวันที่ / งวด
 - วันที่ทำสัญญาเริ่มมีผล 1 กันยายน 2568
 - งวดปัจจุบัน กันยายน 2569
- สร้างรายงาน (Generate report)

คู่มือการใช้เครื่องมือคำนวณและคัดลอก

Module 1: เครื่องมือคำนวณสัญญาเช่า

ขั้นตอนที่ 1: เลือกประเภทการประเมินหนี้สิน

เลือกประเภทของสัญญาที่ต้องการคำนวณ:

- ประเมินหนี้สินตามสัญญาเช่าครั้งถัดไป: เลือกข้อนี้เมื่อต้องการประเมินหนี้สินตามสัญญาเช่าครั้งถัดไป
- คำนวณหนี้สินตามสัญญาเช่าครั้งแรก: เลือกข้อนี้สำหรับ "สัญญาเช่าใหม่" ที่ยังไม่เคยบันทึกในระบบมาก่อน

เลือก ประเมินหนี้สินตามสัญญาเช่าครั้งถัดไป สำหรับประเมินหนี้สินตามสัญญาเช่าครั้งถัดไป

1 เลือกประเภทการประเมินหนี้สิน

ประเมินหนี้สินตามสัญญาเช่าครั้งถัดไป

คำนวณหนี้สินตามสัญญาเช่าครั้งแรก

หรือ

เลือก คำนวณหนี้สินตามสัญญาเช่าครั้งแรก สำหรับ "สัญญาเช่าใหม่"

1 เลือกประเภทการประเมินหนี้สิน

ประเมินหนี้สินตามสัญญาเช่าครั้งถัดไป

คำนวณหนี้สินตามสัญญาเช่าครั้งแรก

คู่มือการใช้เครื่องมือคำนวณและคัดลอก

Module 1: เครื่องมือคำนวณสัญญาเช่า

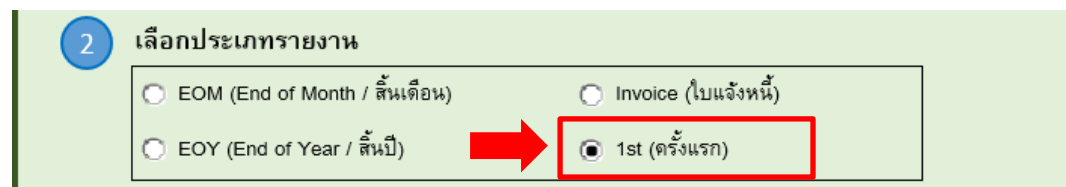
ขั้นตอนที่ 2: เลือกประเภทรายงาน

เลือกรูปแบบรายงานที่คุณต้องการสรุปข้อมูล:

- EOM (End of Month / สิ้นเดือน): รายงานเพื่อใช้บันทึกบัญชีรายเดือน
- EOY (End of Year / สิ้นปี): รายงานเพื่อใช้บันทึกบัญชีสิ้นปี
- Invoice (ใบแจ้งหนี้): รายงานเพื่อใช้บันทึกบัญชีตามใบแจ้งหนี้
- 1st (ครั้งแรก): รายงานเพื่อใช้บันทึกบัญชีหนี้สินตามสัญญาเช่า และสินทรัพย์สิทธิการใช้ ณ วันแรก (จะปรากฏเมื่อเลือก จำนวนหนี้สินตามสัญญาเช่าครั้งแรก)

ตัวอย่าง: เลือกประเภทรายงาน 1st (ครั้งแรก)

(จะปรากฏเมื่อเลือก จำนวนหนี้สินตามสัญญาเช่าครั้งแรก)

The screenshot shows a selection interface for report types. It is titled '2 เลือกประเภทรายงาน' (2 Select report type). There are four radio button options: 'EOM (End of Month / สิ้นเดือน)', 'EOY (End of Year / สิ้นปี)', 'Invoice (ใบแจ้งหนี้)', and '1st (ครั้งแรก)'. The '1st (ครั้งแรก)' option is selected, indicated by a filled radio button and a red box around it. A red arrow points from the 'EOY' option towards the '1st' option.

คู่มือการใช้เครื่องมือคำนวณและคัดลอก

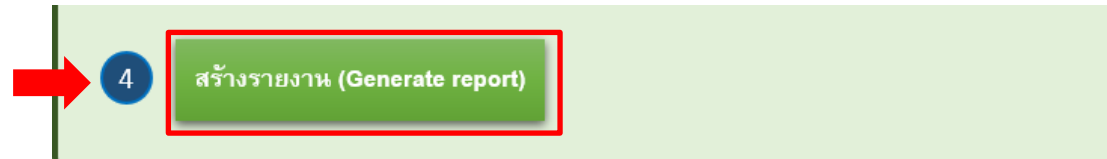
Module 1: เครื่องมือคำนวณสัญญาเช่า

ขั้นตอนที่ 4: สร้างรายงาน

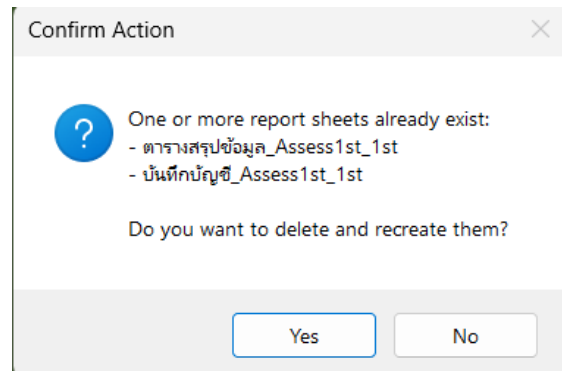
เมื่อตรวจสอบข้อมูลในขั้นตอนที่ 1-3 ครบถ้วนแล้ว ให้กดปุ่มสีเขียว [สร้างรายงาน (Generate report)] เพื่อให้ระบบประมวลผลและสร้างรายงาน โดยผลลัพธ์ที่ได้จะอยู่หลังชื่ท "Result >>" ในชื่ทที่มีชื่อในรูปแบบของ "ตารางสรุปข้อมูล_XXXXX_XXXXX" และ "บันทึกบัญชี_XXXXX_XXXXX" เช่น "ตารางสรุปข้อมูล_Assess1st_1st", "บันทึกบัญชี_Assess1st_1st"

Result >> | ตารางสรุปข้อมูล_Assess1st_1st | บันทึกบัญชี_Assess1st_1st

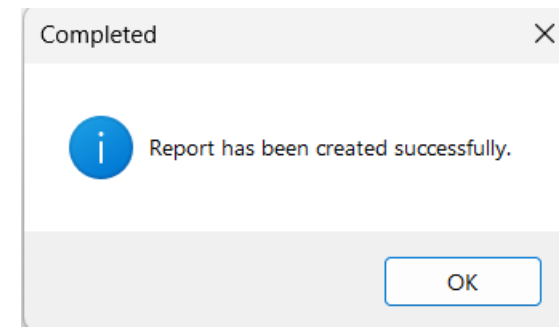
กดปุ่มสีเขียว [สร้างรายงาน (Generate report)] เพื่อให้ระบบประมวลผลและสร้างรายงาน

กรณีที่มีชื่ทผลลัพธ์ที่มีชื่อเดียวกันอยู่แล้ว จะขึ้นแจ้งเตือนให้กดยืนยัน ในการลบชื่ทที่มีอยู่และสร้างชิ้นใหม่

กรณีที่เสร็จสิ้นแล้วจะมีการแจ้งเตือนเพื่อบอกว่าสร้างรายงานผลลัพธ์เรียบร้อยแล้ว

คู่มือการใช้เครื่องมือคำนวณและคัดลอก

Module 2: เครื่องมือคัดลอกข้อมูลระหว่างซีท

เครื่องมือนี้ใช้สำหรับคัดลอกข้อมูลจากตารางหนึ่งไปยังอีกตารางหนึ่งโดยอัตโนมัติ เนื่องจากเครื่องมือคำนวณจะเกิดข้อผิดพลาดได้หากผู้ใช้งานลบซีทที่เกี่ยวข้องออก:

ตัวอย่าง: เครื่องมือ Module 2 เมื่อเลือก

“ตารางคำนวณ_LL_1st (ตารางคำนวณตามสัญญาเช่าครั้งแรก)”

The screenshot shows the 'Module 2' interface with the title 'เครื่องมือคัดลอกข้อมูลระหว่างซีท'. It features four numbered steps: 1. 'เลือกซีทต้นทาง' (Select source sheet) with a red arrow pointing to the selected option 'ตารางการคำนวณ_LL_1st (ตารางคำนวณตามสัญญาเช่าครั้งแรก)'. 2. 'เลือกซีทปลายทาง' (Select destination sheet) with 'ตารางการคำนวณ_Reassess_LL_AF (ตารางคำนวณตามสัญญาเช่าครั้งสุดท้าย)' selected. 3. 'เลือกงวด' (Select period) with 'งวดปัจจุบัน' (Current period), 'กันยายน' (September), and '2569' (2026) selected. 4. A green button labeled 'คัดลอกข้อมูล (Copy Data)'.

ตัวอย่าง: เครื่องมือ Module 2 เมื่อเลือก

“ตารางการคำนวณ_Reassess_LL_AF (ตารางคำนวณตามสัญญาเช่าครั้งสุดท้าย)”

The screenshot shows the 'Module 2' interface with the title 'เครื่องมือคัดลอกข้อมูลระหว่างซีท'. It features four numbered steps: 1. 'เลือกซีทต้นทาง' (Select source sheet) with a red arrow pointing to the selected option 'ตารางการคำนวณ_Reassess_LL_AF (ตารางคำนวณตามสัญญาเช่าครั้งสุดท้าย)'. 2. 'เลือกซีทปลายทาง' (Select destination sheet) with 'ตารางการคำนวณ_Reassess_LL_BF (ตารางคำนวณตามสัญญาเช่าครั้งก่อนล่าสุด)' selected. 3. 'เลือกงวด' (Select period) with 'งวดปัจจุบัน' (Current period), 'กันยายน' (September), and '2569' (2026) selected. 4. A green button labeled 'คัดลอกข้อมูล (Copy Data)'.

คู่มือการใช้เครื่องมือคำนวณและคัดลอก

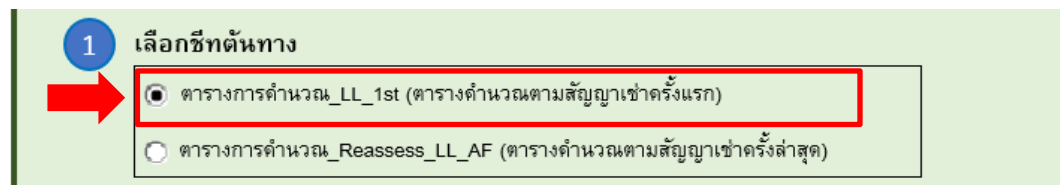
Module 2: เครื่องมือคัดลอกข้อมูลระหว่างชีท

ขั้นตอนที่ 1: เลือกชีทต้นทางที่จะคัดลอก

เลือกแหล่งข้อมูลที่คุณมีอยู่แล้ว:

- เลือกตัวเลือกที่ 1 หากคุณต้องการคัดลอกข้อมูลจาก ตารางคำนวณ_LL_1st (ตารางคำนวณตามสัญญาเช่าครั้งแรก)
- เลือกตัวเลือกที่ 2 หากคุณต้องการคัดลอกข้อมูลจาก ตารางการคำนวณ_Reassess_LL_AF (ตารางคำนวณตามสัญญาเช่าครั้งล่าสุด)

เลือก ตารางคำนวณ_LL_1st (ตารางคำนวณตามสัญญาเช่าครั้งแรก)

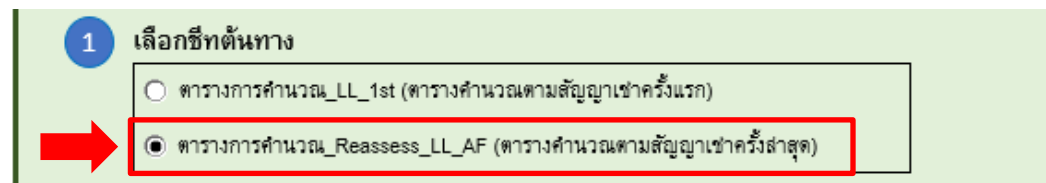
1 เลือกชีทต้นทาง

ตารางการคำนวณ_LL_1st (ตารางคำนวณตามสัญญาเช่าครั้งแรก)

ตารางการคำนวณ_Reassess_LL_AF (ตารางคำนวณตามสัญญาเช่าครั้งล่าสุด)

หรือ

เลือก ตารางการคำนวณ_Reassess_LL_AF (ตารางคำนวณตามสัญญาเช่าครั้งล่าสุด)

1 เลือกชีทต้นทาง

ตารางการคำนวณ_LL_1st (ตารางคำนวณตามสัญญาเช่าครั้งแรก)

ตารางการคำนวณ_Reassess_LL_AF (ตารางคำนวณตามสัญญาเช่าครั้งล่าสุด)

คู่มือการใช้เครื่องมือคำนวณและคัดลอก

Module 2: เครื่องมือคัดลอกข้อมูลระหว่างชีท

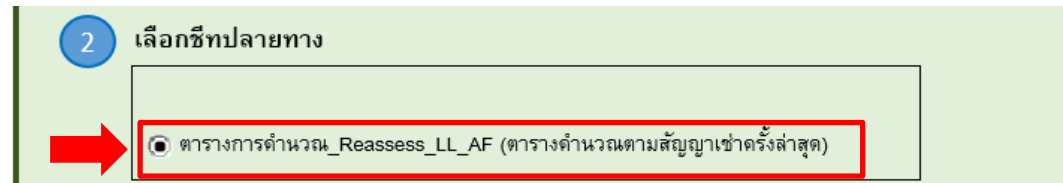
ขั้นตอนที่ 2: เลือกชีทปลายทาง

ชีทปลายทางจะถูก**เลือกให้อัตโนมัติ** (ผู้ใช้งานไม่ต้องเลือกตัวเลือกใด ๆ ในขั้นตอนนี้):

- หากขั้นตอนที่ 1 เลือกตัวเลือกที่ 1 ปลายทางจะเป็น ตารางการคำนวณ_Reassess_LL_AF (ตารางคำนวณตามสัญญาเช่าครั้งล่าสุด)
- หากขั้นตอนที่ 1 เลือกตัวเลือกที่ 2 ปลายทางจะเป็น ตารางการคำนวณ_Reassess_LL_BF (ตารางคำนวณตามสัญญาเช่าครั้งก่อนล่าสุด)

เมื่อขั้นตอนที่ 1 เลือกตัวเลือกที่ 1 (ตารางคำนวณ_LL_1st) ชีทปลายทางจะถูกเลือกให้อัตโนมัติ

ตารางการคำนวณ_Reassess_LL_AF (ตารางคำนวณตามสัญญาเช่าครั้งล่าสุด)

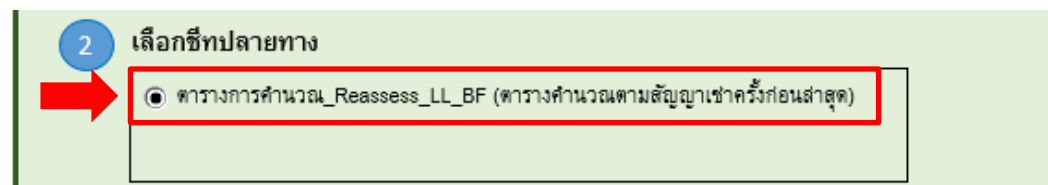
2 เลือกชีทปลายทาง

ตารางการคำนวณ_Reassess_LL_AF (ตารางคำนวณตามสัญญาเช่าครั้งล่าสุด)

หรือ

เมื่อขั้นตอนที่ 1 เลือกตัวเลือกที่ 2 (ตารางการคำนวณ_Reassess_LL_AF) ชีทปลายทางจะถูกเลือกให้อัตโนมัติ

ตารางการคำนวณ_Reassess_LL_BF (ตารางคำนวณตามสัญญาเช่าครั้งก่อนล่าสุด)

2 เลือกชีทปลายทาง

ตารางการคำนวณ_Reassess_LL_BF (ตารางคำนวณตามสัญญาเช่าครั้งก่อนล่าสุด)

คู่มือการใช้เครื่องมือคำนวณและคัดลอก

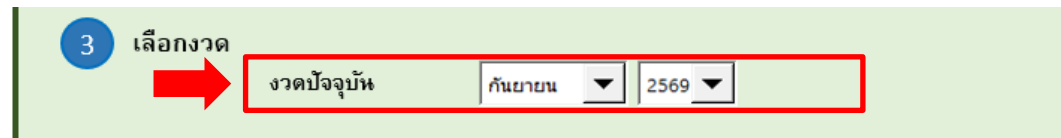
Module 2: เครื่องมือคัดลอกข้อมูลระหว่างชีท

ขั้นตอนที่ 3: เลือกงวด

กำหนดช่วงเวลาของข้อมูลที่ต้องการดำเนินการ:

- **งวดปัจจุบัน:** เลือก "เดือน" และ "ปี (พ.ศ.)"

เลือก **งวดปัจจุบัน**

3 เลือกงวด

งวดปัจจุบัน กันยายน 2569

คู่มือการใช้เครื่องมือคำนวณและคัดลอก

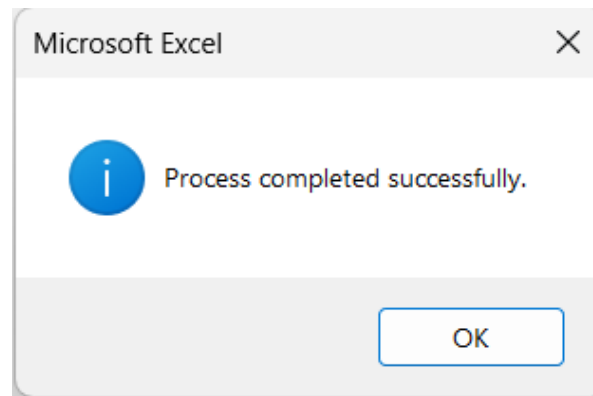
Module 2: เครื่องมือคัดลอกข้อมูลระหว่างชีท

ขั้นตอนที่ 4: คัดลอกข้อมูล

เมื่อตรวจสอบการเลือกต้นทาง ปลายทาง และช่วงเวลาถูกต้องแล้ว:

กดปุ่มสีเขียว [คัดลอกข้อมูล (Copy Data)] เพื่อเริ่มกระบวนการคัดลอกข้อมูล

กรณีที่เสร็จสิ้นแล้วจะมีการแจ้งเตือนเพื่อบอกว่าสร้างรายงานผลลัพธ์เรียบร้อยแล้ว

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited (“DTTL”), its global network of member firms, and their related entities (collectively, the “Deloitte organization”). DTTL (also referred to as “Deloitte Global”) and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTTL and each DTTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions, and not those of each other. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about to learn more.

Deloitte Asia Pacific Limited is a company limited by guarantee and a member firm of DTTL. Members of Deloitte Asia Pacific Limited and their related entities, each of which are separate and independent legal entities, provide services from more than 100 cities across the region, including Auckland, Bangkok, Beijing, Hanoi, Hong Kong, Jakarta, Kuala Lumpur, Manila, Melbourne, Osaka, Seoul, Shanghai, Singapore, Sydney, Taipei and Tokyo.

About Deloitte Thailand

In Thailand, services are provided by Deloitte Touche Tohmatsu Jaiyos Co., Ltd. and its subsidiaries and affiliates.

This communication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited (“DTTL”), its global network of member firms or their related entities (collectively, the “Deloitte organization”) is, by means of this communication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser.

No representations, warranties or undertakings (express or implied) are given as to the accuracy or completeness of the information in this communication, and none of DTTL, its member firms, related entities, employees or agents shall be liable or responsible for any loss or damage whatsoever arising directly or indirectly in connection with any person relying on this communication. DTTL and each of its member firms, and their related entities, are legally separate and independent entities.